

**NATIONAL ASSEMBLY OF
SEYCHELLES**

Tuesday 02nd March 2021

The Assembly met at 09am

National Anthem

Moment of Reflection

Mr Speaker in the Chair

MR SPEAKER

Bonzour tou dimoun. Bonzour nou lodyans a lekout. Nou pe pran *Public Bills* pou sa *sitting*. E mon ava apel Minis ek son delegasyon pou antre silvouple.

Bonzour Minis e *welcome*, Minis Naadir Hassan, Minis pou Finans, pour Ekonomik e Komers. Sekreter Deta Patrick Payet Finans e Ms Nissa Thompson *State Counsel* dan *AG's Office*.

Avek sa nou ava demann *LGB* pou prezant Mosyon pou *Second Reading*.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Bonzour Minis. Bonzour SS, bonzour Ms Thompson, bonzour *Leader* Lopoziyon, tou bann Manm e tou bann dimoun ki pe ekout nou dan lakour. Mr Speaker ed mwan silvouple, ki *Bill* ki nou pe pran an premye?

MR SPEAKER

Extradition (Amendment) Bill, 2021.

HON BERNARD GEORGES

Thank you. Mr Speaker anba Order 69(2) mon move ki Extradition (Amendment) Bill, 2021 i ganny lir en Dezyenm Fwa. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Nou a ganny Mosyon segonde. Onorab Arissol.

HON SANDY ARISSOL

Mersi Mr Speaker, bonzour Mr Speaker, bonzour Minis ek ou delegasyon, bann Manm Lasanble. Mr Speaker mon segonn Mosyon anmennen par Onorab Georges. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Prezan mon ava envit Minis pou prezant son *Bill*.

MINISTER NAADIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, Onorab *Leader* Lopoziyon, Onorab *Leader* pou Zafer Gouvernman, bann Manm Onorab, ser e frer pep Seselwa bonzour.

Se annakor avek Lartik 94 Konstitisyon Repiblik Sesel, ki mon entrodwir avek Lasanble

ozordi proze lamannman Lalwa Prozedlwa *Extradition (Amendment) Bill, 2021*.

Lasanble pe ganny demande pou konsider e aprouv bann lamannman ki pe ganny propoze par sa Prozedlwa, pou adres bann defi ki'n ganny idantifye dan rapor *Mutual Evaluation* konsernan Sesel ki ti ganny fer an Septanm 2018 par *ESAAMLG*.

Mr Speaker rekomandasyon 39 i relye avek *extradition* e i annan 4 kriter;- 39.1 a 39.4 ki merit ganny satisfere. Dan son rapor parmi lezot keksoz, *ESAAMLG* i obzerve ki kriter 39.1 in parsyelman satisfere e kriter 39.2 a 39.4 i satisfere rekomandasyon *FATF*.

Pou adres sa bann defi, sa Prozedlwa i fer provizyon pou definir term *Minister*. I enportan pou note ki aktyelman dan Lalwa Ekstradiksyon napa en definisyon pou sa term '*minister*.'

Prenon kont lenportans ki ekstradiksyon i tonm anba ladministrasyon Minister responsab pou Zafer Legal, i pe ganny propoze ki i en definisyon pou sa term '*minister*' i ganny enkli.

I osi pe ganny propoze ki en definisyon pou term 'aktivite finansman terorizm' i ganny

enkli. Sa term 'aktivite finansman terorizm' pou adopte menm definisyon ki ganny trouve dan Lalwa kont Blansisaz Larzan, e Kont Finansman Terorizm 2020.

Finalman sa Prozedlwa i propoze ki en nouvo sou seksyon 4 i ganny enkli dan Seksyon 17 Lalwa Ekstradiksyon pou annan en rezis pou anrezistre e antretenir bann ka ekstradiksyon ki ganny trete dan Larepublik Sesel.

Mr Speaker anliny avek prosedir ki'n ganny etabli par *FATF*, sa bann defi i merit ganny adrese pandan 3an ki sa rapor in ganny bibliye.

Sa i vedir ki sa Prozedlwa i merit ganny amande e soumet avek *ESAAMLG* i plito posib. Mon aprezan prezant *Extradition (Amendment) Bill, 2021* pou deliberasyon e laprouvasyon Lasanble. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Minis. Nou ava al lo deba lo sa *Bill*. Mon pe propoze ki nou pran 45 minit pou deba e nou a rezerv larestan letan dan sa peryod la pou *amendments* si i annan. Mersi. Nou a komans avek bann Manm. Wi Onorab John Hoareau.

HON JOHN HOAREAU

Bonzour Mr Speaker. Bonzour Minis ek ou lekip. Mon pou koz en pti pe lo sa *Extradition Act* ki en Lalwa ki'n la en bon pe letan, si ou oule. Son orizinalman in la depi dan lepok kolonyal.

E ler nou ti dan lepok kolonyal nou ti ganny *bind* avek *L'Angleterre* par tou bann Lalwa ki ti annan ki ti *common L'Angleterre* avek Sesel.

Alor *by default* bann pei ki *L'Angleterre* ti annan ziridiksyon lo la, bann pei son koloni, bann pei *Commonwealth* e bann lezot pei ki *L'Angleterre* ki annan Trete pou *Extradition*. Ti osi form parti bann pei ki nou koman en pei Sesel nou ti kapab *extradite* dimoun pou al laba.

E fodre fer rekonnet poudir sa *Act in Act* ki resiprok. Vedir ki si ou kapab *extradite* en dimoun pou al dan en lot pei, si ou annan sa Lagreman, sa pei osi i kapab *extradite* en dimoun pou anvoy dan ou pei.

Me an 1991, ti annan en nouvo Lalwa ki ti ganny met an plas e i ti pran lefe le 01 Zilyet 1995. Sa Lalwa ti mank serten keksoz an tou le ka, pou met li anliny avek bann rekomandasyon ki *ESAAMLG* ki ozordi nou form parti sa lorganizasyon, sa groupman,

Eastern and Southern African Anti-Money Laundering Group ki nou form parti.

Alor sa Lalwa 1995 ti mank serten keksoz ki met li anliny avek bann rekomandasyon *ESAAMLG*. Alor avek sa, parey in ganny dir, sa *Mutually Evaluation Report*, sa bann rekomandasyon ti ganny met devan avek Gouvernman Sesel.

E ansuit sa bann rekomandasyon in ganny pran pou sey armoniz tou nou bann Lalwa Finansyel, pou fer sir ki i anliny ek kanmarad e tousala pe koz menm langaz.

Se pou se la rezon ki nou vwar i annan nouvo definisyon ki'n ganny azoute. E sa bann definisyon parey mon pe dir, i anliny avek *AML-CFT* avek *BO*, avek *Mutual Assistant* e la nou pe vwar *Extradition Act*.

Mr Speaker si ou napa sa bann lamannman, dan sa lemonn ki nou pe *operate* ladan, e sa bann, e nou sekter biznes enternasyonal, i pou kler ki nou pou annan en *standing 'non-compliant'* avek sa lorganizasyon.

E si nou annan en *standing 'non-compliant'* i fer ki nou annan risk pou perdi sa ki nou apel nou *correspondent banking*. Sa i en risk ki reel. Si ou pa ganny trouve annakor

avek sa bann rekomandasyon ki pe ganny fer, ou pou vwar poudir ou pou perdi ou *correspondent banking*.

Sa ki nef dan sa lamannman se ki i annan provizyon pou met '*terrorism financing activities*' koman en *extraditable offence*.

Ler nou get bann *extraditable offences* dan *Schedule* sa Lalwa orizinal, i annan 29 diferan Lalwa ki Sesel i kapab servi sa bann Lalwa - *I mean 29 diferan offence* ki Sesel i kapab servi sa Lalwa pou *extradite* dimoun lo sa bann *offence*.

Sa bann *offence* i include *murder, manslaughter, an offence against the law relating to abortion*, e i ale, i ale, i ale. Parey mon pe dir, i annan 29, mon pa pou al lo tou sa bann diferan *offences*. Me selman i annan 29 an tou. Be la nou pe azout '*terrorist financing activities*' koman enn sa bann Lalwa. Akoz i enportan? Akoz ozordi, parey mon'n dir nou biznes finansyel enternasyonal, nou bezwen osi konnen ki bann dimoun ki nou pe dil avek.

E sa i pou en zouti enportan pou *FIU* fer sa ki nou apel son *KYC*. Konnen ki si i annan dimoun ki annan pou fer avek terorizm, *ok, through* son

bann *intelligence information* ki i annan.

Si sa bann dimoun pe finans serten keksoz, parey ek sa ki nou apel, *narcoterrorism*. E answit pou pran serten mezir pou fer sir ki si sa bann dimoun i ganny akize, oubyen i ganny met Ankour pou sa bann lofans, avek sa bann pei ki nou annan sa Trete, nou kapab *extradite* sa bann dimoun.

Mr Speaker nou tou nou konnen poudir sa problemn drog dan Sesel, i en problemn ki vremen enportan pou nou diskite. Avek sa problemn drog, i asosye avek problemn larzan, en *parallel market*.

Mon'n deza koz lo la mon krwar dan, mon'n koz lo la dan Leta De Lanasyon ler mon ti pe reponn diskour Bidze, Diskour Leta De Lanasyon. Kot sa bann trafikan i menm pe trafik apepre en sonm ant R475 a R500milyon isi Sesel.

Ler ou kont par egzanp la kantite larzan ki en dimoun i servi pou ganny en *fix*, ler ou kont sa lakantite dimoun ki i annan ki pe servi en *fix* par zour e ou miltipliye li par kantite zour ki i annan dan en lannen, ou tonm lo sa bann sif konmsa.

Alor zot osi pe ofer *loan* avek bann dimoun dan zot distrik. E sa *loan* zot pe anmase avek en lentere. Zot osi pe

annan zot prop *hitman* i pou ale pou al fer zot bann *dirty job* pou zot. Sa bann dimoun osi i annan en serten lenfliyans dan lakominote, ki fer ki sa i kapab met an zwe stabilite en pei e stabilite politik.

Alor nou'n vwar sa dan bann pei parey *La Colombie, Mexico, Peru, Guatemala*, bann pei Sid Lanmerik, kot sa problem *narcoterrorism* in ariv en nivo ase eleve. E alor bann Gouvernman i bezwen sey dil avek sa sityasyon.

Sesel nou'n komans vwar serten siny. Nou'n vwar dimoun ki'n ganny *kidnap*. Nou'n tande poudir i annan dimoun ki dan lezot pei parey Iran. Nou'n vwar osi dimoun ki'n disparet san konnen tre byen ki lakoz zot in disparet.

Alor i fer ki sa bann lofans ki ganny koze si nou annan ase levidans, nou met bann dimoun Ankour. Oubyen si deor bann dimoun i ganny met Ankour, nou kapab annan sa la Trete ki'n ganny sinyen avek sa bann partner, e nou kapab *extradite* sa bann dimoun.

Alor mon krwar poudir sa Lalwa ki nou pe dil avek, i al dan bon direksyon e i pou met Sesel an konformite avek bann Lalwa *FCFT*, pou fer sir ki Sesel i an konformite avek tou sa bann norm enternasyonal.

Avek sa Mr Speaker, mon ti ava remerci ou.

MR SPEAKER

Mersi. Onorab Loze.

HON JOHAN LOZE

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker mon bezwen komans par remerci Onorab John Hoareau ki *Deputy Chair Bills Committee* pou sa prezantasyon ki in fer, ase kler, byen elokan.

E *by extention* mon osi mon oule remerci Onorab Clifford Andre ki *Chair Bills Committee*. Akoz ler en dimoun i fer en bon travay, ou bezwen dir, in asiz avek nou. *We went through the Bill as the Bills Committee*.

E la mon zis oule etabli balans ki mon ti fer letan ki Onorab Georges ti *Chair Bills Committee*. E ki nou'n annan nou en travay ki'n deroul ase byen e ki nou tou nou'n kapab konpran e *brief* nou *Caucus* lo kwa egzakteman ki nou pe fer.

Mr Speaker komansman lannen toultan i ganny *taken up*. Lafen ofet e komansman lannen i toultan ganny *taken up* par sa bann *Financial Bills* ki vin devan nou Lasanble.

Dan lepase in toultan annan en pti gin samayman antre le 2 kote, par lafason ki *Bills* i vini, sa lirezans ki *Bill* i vin

avek. Be mon krwar petet la avek leksperyans gouvènan, labar i dan zot lanmen, zot a konpran pou zot menm lizans e lenportans ki sa bann *Bills*, sa bann *Financial Bills* i annan, e lenpak ki i kapab annan lo pozisyonman nou sosyete lo en nivo global.

E ki par lepase e par le prezan osi ozordi, i pa'n zanmen annan okenn move lentansyon, dan sa travay ki relye avek sa bann *Bills* Finansyel ki vin devan nou Lasanble, *regardless* kwa ki'n ganny dir dan lepase.

Mr Speaker mon osi note ki pou premye fwa in annan en serten *acknowledgment* sorti lo lot kote latab, konmkwa ki i annan Seselwa ki'n ganny kidnape, ki zot aletranze.

E ki sa bann aktivite kriminel i lye direkteman avek *the drug trade*, i lye avek bann kartel drog, i lye avek bann *narco* trafikant enternasyonal. E i pa *US* ki pe fer disparet dimoun la dan sa Seselwa modern. I pa la Prezidan sortan ki ti pe fer disparet dimoun.

Mon kontan ki nou'n ganny kantmenm en *casual nod* lo sa size sorti lo lot kote latab. E mon *look forward* ki nou ava annan plis progre dan sa direksyon.

Mr Speaker *having said that*, mon bezwen enplor Minis

Finans, son lekip, Minister Finans e osi *parent ministry* ki pou *babysit* sa *Bill*, pou silvouple, i annan en lot travay ki bezwen ganny fer la.

Nou bezwen sorti e eksplik byen sa *Bill* ki nou pe siporte ozordi dan sa Lasanble De Ekstradiksyon, an relasyon avek travay *AML/CFT*, an relasyon avek problem *correspondence banking* ki nou pei i kapab trouv son lekor ganny plonze ladan.

As opposed to avek Nassim Onezime. Nou bezwen fer nou pep konpran byen sa. Ki devan nou Lasanble ozordi i annan en *Bill* lezitim, i annan en travay lezitim ki pe ganny fer e Minister i bezwen sorti kominik sa, eksplike.

Pa souzestim mal konpreansyon ki annan deor *over* sa ki nou pe fer la anndan dan Lasanble ozordi. Akoz i annan en kantite nou, mon asire lo zot kote tou, i annan zot ki'n ganny poze sa kestyon.

Ladministrasyon in fer sove en *drug dealer* dan pei. Apre ki zot in fer li sove e ki zot in larg li lib lo later *Kenya Mombasa*, zot dir nou sa ti en gran *drug dealer*. E ozordi i annan Seselwa Sesel ki annan son lafreyer ki wi, apre ki nou pe pas sa Lalwa, nou kapab vwar en sityasyon kot i annan

en avyon *IDC* park lo tarmak pe *operate* koman en *shuttle*, pe fer lanavet *back and fort* ant Sesel ek Mombasa pou *extradite* sitwayen Seselwa, dan bann nenport bout lemonn kot sa bann *black bag renditions* i ganny fer la.

Ouswa ki nou kapab annan sityasyon kot bann lezot pei Souvren i *end up* pe vyol nou Souvrennte Seselwa par zot anvoy zot bann avyon pou zis pran dimoun a gos e a drwat. I bezwen ganny eksplike sa Minis.

Silvouple pa souzestim sa krent ki sa pep Seselwa i annan deor ozordi, aköz i annan en laport ki'n deza ganny ouver, ki li in senm sa dout dan lespri Seselwa. In deza arive sa. E pa nou Lasanble ki'n fer li;- pa ni sa kote, ni lo lot kote dan Lasanble ki'n kree sa. Sa in ganny fer en lot bor, sa i en lot konversasyon, i a ganny fer en lot bor.

Be selman *this is the reality we have to deal with*. E mwan tout konsyans ki bezwen ozordi, lev mon lanmen, siport sa *Bill* ki sa Gouvernman in anmennen. Mon bezwen fer sir ki mon met mon kondisyon e tal mon kondisyon kler. Silvouple sorti eksplike, fer Seselwa konpran, sa napa nanryen pou fer avek okenn *acts of black bag*

rendition. Napa nanryen pou fer avek okenn *extrajudicial kidnappings* ki ganny sanksyonnen par Gouvernman.

Fer kler, eksplike. Aköz si non, mwan mon *end up* avek en problem konsyans. Mon vot en keksoz ki dimoun ki'n kontribye son vot pou met mon asiz dan sa sez, pa pe konpran kwa ki mwan mon pe fer la anndan!

E i pou kestyonnen. "Be ou Loze ou pe asiz laba anndan. Ki mannyer ou ale ou siport en keksoz koumsa?" E i pou bon pou nou tou isi anndan ozordi si sa i ganny mete o kler. I pou bon pou la prezidans fer kler sa i en lobligasyon enternasyonal ki lo nou pei.

E ki reperkisyon ki kapab desann lo nou e retonm lo nou. Si sa bann keksoz pa ganny fer ozordi, i pou bokou pli pir pou la nasyon Seselwa. Ki si nou annan kouraz, lev nou lanmen e siport sa Lalwa ki devan nou ozordi.

Mr Speaker nou lo sa kote latab nou konpran tre byen kan, kote, ki bor e ki mannyer pou travay kot a kot, men-anmen, debout *shoulder-to-shoulder* avek *LDS*. Napa kestyon lo la sa.

Nou konnen kan nou bezwen tyonbo pyos ansanm ek

zot, tyonbo bouret ansanm ek zot. Donn zot en koudmen konstri e batir sa pei. Napa kestyon lo la sa. Selman i annan kondisyon ki nou enpoze lo lafason ki keksoz i ganny fer dan sa pei, e sa i enn. Mon pa pe demann bokou Mr Speaker. Mon pe zis demande silvouple, sorti e eksplike.

Akoz ki pou arive, SS Payet i konn sa dosye par ker li. Minis in antre, mon asire avek sa lekip formidab ki annan otour ou, ou osi ou pe konpran parker. Mwan mon'n asiz 5 minit dan *meeting* avek *mademoiselle* laba devan, mon'n fini konpran akoz ki li i bezwen en *register*. In eksplike dan Kreol senp e kler.

Be fodre zot sorti prezan, zot eksplik lanasyon Seselwa kwa ki pe pase. Akoz Seselwa i bezwen konpran li osi. Nou nepli kapab kontinyen travay an izolasyon, pas en Lalwa, fini.

Nou dan Lasanble nou'n fer nou bout, nou'n fer sa deba, nou sey eksplike. Be i bezwen annan sa travay kontini ki ganny fer. SS Payet i konn son dosye par ker li, i pa pe konpran koz i pou bezwen al eksplik sa. Akoz pou li *it's obvious*.

So i mon louvraz pou mon *prompt* zot, dir zot be i annan en nesosite. Silvouple eksplike. Fer dimoun konpran. Efas dout

dan lespri dimoun, ki sa ki nou pe fer ozordi dan sa Lasanble, ki nou pe fer ansanm tou lede kote, i en keksoz ki byen e ki bon pou nou pep.

Napa personn la anndan ki *guilty* pou met dimoun lo avyon 3er bomaten. Se sa, sa i pa lentansyon sa. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Georges.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Bonzour tou dimoun ankor. Mr Speaker mon pran laparol bomaten pou reponn en pe lapel sa ki sa Manm ki'n koz avan mwan in demande, ki Minis i fer.

E avan ki mon al pli lwen, mon ti a kontan ki koman en Lasanble e koman en Nasyon nou rapel parol sa Manm, ki *US* i pare pou *stand shoulder-to-shoulder*, kot a kot, travay ansanm, tyonbo menm lanmans pyos pou fer sa pei bouz devan e reste sen e sof.

Set en parol lour ki nou pou rapel zot tanzantan ler zot pa swiv sa lenzonksyon ki sa Manm in met devan sa Lasanble ozordi. E sa promes ki in fer.

Nou pou rapel zot, me nou ti ava swete ki nou pa bezwen rapel zot, me ki zot ava rapel zot lekor, avan ki pou bann pti rezon politik parey nou'n vwar dan sa detrwa dernyen zour, nou sey *score* en pwen.

Akoz vre sanblableman dan sa sityasyon kot nou ete, parey Onorab Henrie in fer nou rapel yer dan son *personal explanation*, nou bezwen regard sa ki bon pou nou Nasyon, esey lev nou moral, esey lev nou sityasyon pou sorti dan negativite e pou rantre dan pozitivite.

Avek sa detrwa mo lentrodiksyon Mr Speaker, mon ti ava kontan retourn lo sa *Bill* ki devan nou. E avek ou permisyon, mon ava retras en pti pe kote ekstradiksyon i sitye son lekor dan bann mezir ki kapab ganny pran par en pep Souvren, ek en Nasyon Souvren, en Leta Souvren, vizavi serten lofans e vizavi serten dimoun ki nepli *desirable* dan son pei.

I annan annefe 3 keksoz ki en Leta i kapab fer. E sertenman i annan 3 keksoz ki nou Leta i kapab fer. Anba *Immigration Decree*, e zot ava realize ki i en *Decree* e tou *Decree* isi Sesel ti ganny fer par en sel dimoun, Mr France Albert René.

Ti napa ni Lasanble, ni nanryen sa lepok. I ti *rule by Decree*. I sinyen e sa ki i sinyen i vin Lalwa. Dan *Immigration Decree* i annan 2 keksoz ki en leta i kapab fer avek en dimoun ki *undesirable* dan son pei.

Enn se ki i servi li ek en *PI notice*. E swivan *due process* ki pou swiv sa *PI notice*, kot sa dimoun i kapab fer en rapel avek Minis, oubyen i kapab tay devan Lakour al rod en *judicial review*. Swivan sa, si sa dimoun i perdi, i pou ganny deporte.

Dezyenm keksoz ki en leta i kapab fer, se deport en dimoun imedyatman sa pas par *PI*. E se sa ki'n arive dan sa ka ki sa Manm ki'n presed mwan bomaten, in koz lo la.

E sa i ganny fer ler Minis i satisfere, e si i en warrant ki i satisfere, ki prezans en sa endividi, nepli *desirable*, oubyen ki sa lendividi i pe nwir a bonn gouvrenans Leta. Son prezans i pe anmenn en defayans dan lafason Gouvrenman i gouvren Leta. Sa se deportasyon.

Dan tou sa 2 ka, sa dimoun pa'n bezwen komet en lofans li. I kapab in komet en lofans, me i pa bezwen ki in komet en lofans. Deportasyon oubyen *PI* i ganny dil avek pou sa 2 rezon. 1 *PI* se ki ou prezans i nepli, i *inimical to the State*.

E lot se ki ou prezans i anmenn en serten disatisfaksyon dan Leta. Pa bezwen komet en lofans. Pa bezwen pas Ankour, ou pa bezwen fer nanryen. Leta i ganny drwa dil avek ou si i satisfè anba *Immigration Decree* ki enn ant sa 2 keksoz in ganny arive.

Napa okenn keksoz ki nou apel *rendition*. Sa i pa egziste, kot nou pran en dimoun dan pei kont son volonte, nou anmenn li dan en lot pei, pou li ganny met dan prizon, oubyen pou li ganny zize, oubyen pou li ganny egzekite dan sa lot pei. Sa se *rendition*, sa pa egziste anba nou Lalwa.

Parkont Mr Speaker, mon bezwen a sa moman, avan ki mon al lo ekstradiksyon, fer rapel nou popilasyon ek nou bann, atraver nou bann Manm isi, ki moman kot nou pei in fer plis domaz, e in fors plis dimoun kit zot pei sete, ant 1977 avek 1993.

Sa i en keksoz ki nou tou nou konnen. E mon a sit 2 legzanp, ki pa'n ariv anba sa Gouvernman. 1 se sa Mr Czech oubyen Slovak ki ti La Digue, Mr Trajter, Marek.

Li in ganny, mon pa konnen si in ganny *PI*, mon pa konnen si in ganny deporte,

mon pa konnen *whatever*. Me in ganny forse pou kit pei anba en ladministrasyon ki ti o pouvwar avan le 24 ou le 25 Oktob 2020.

Epi ti annan sa ka ki nou tou nou konn tre byen, Mrs Kathleen Pillay ki en Seselwaz, ki retourn dan son pei abor en avyon, e ki ariv *Airport* e ki son pei i dir li nou pa anvi ou. E kont son drwa volonte, pran li par fors, remet li lo en avyon e retourn li *Moscow*. Se pa nou ki'n fer sa. Sa pa'n ariv depi le 24 oubyen le 25 Oktob 2020 sa.

Apre, annou pa bliye, ki fason pli senp sete pa ni deporte, ni *PI*, sete egzaktman, swa ou pa ganny vwar ankor e ou bezwen esper pros 30an pli tar pou *TRNUC* sey rode kote ou'n ale.

Swa ou ganny dir, si ou pa kontan kite, ale. E se pou sa rezon ki pandan sa peryod ki mon'n mansyonnen, 10 a 12 mil Seselwa in bezwen kit pei pou al reste dan lezot pei dan lemond.

Nou bezwen regard sa konteks avan ki nou montre ledwa lo en ka ki'n arive avek en *drug dealer* detrwa semenn pase. Akoz son konteks i enportan.

E mon vin alor Mr Speaker lo *extradition*, sa trwazyenm fason, ki nou kapab pran 1

dimoun isi Sesel e anvoy dan en lot pei. E *extradition* i diferan li. Akoz *extradition* i annan en sistenm *due process*.

Me i ganny baze lo en lofans. Ou'n bezwen komet en lofans dan en lot pei ki pe rod ziz ou e ki ou, ou dan sa pei ou isi Sesel. Lala kote *extradition* i marse. Nou pa kapab ganny zis deport en dimoun anba *Extradition Act or whatever*.

Extradition Act se ler ou'n komet en lofans e ki en lot pei pe rod ou pou ziz li laba;-oubyen ou en Seselwa dan en lot pei e Sesel i anvi ziz ou isi. Se sa *extradition*. E *extradition* parey nou konnen i en *long process*.

Premyerman i bezwen annan en lofans. E se pou sa rezonn ki nou pe kree en lofans kot pa ti egziste. Pou fer ki si bann dimoun i komet sa bann lofans, ki pe ganny adisyonnen ozordi dan sa *Extradition Act* zot osi zot pasiv pou ganny *extradite*, pou ganny anvoy dan en lot pei. I pou al ganny zize laba.

Me *extradition* i pa pas vit. I annan en prosedir kot ou bezwen servi sa dimoun avek son notis *extradition*. Ou bezwen anmenn li Ankour. E se Lakour isi ki pou deside si i egziste sifizaman rezon pou fer en *Extradition Order* kont li. E i

ava fer en rapel kont *Extradition Order*. E se apre tousala ki i pou ganny anvoye dan en lot pei.

E la ankor Minis ki nou pe *define*, ki nou pe donn en definisyon ozordi, ki mon sipoze i ava Prezidan Larepublik, akoz se li ki Minis responsab pou *Legal Affairs*. I kapab *still* dir, mon pa pe swiv sa *Extradition Order* akoz, par egzantp i annan en lapenn kapital dan sa pei. E nou, nou kont lanmor, nou kont lapenn kapital, nou kont *sentence of death*.

Alor nou pa pou, menm si Lakour i dir i pou ale, ki Lakour natirelman pa pou dir akoz sa i ava enn bann rezon ki sa dimoun pou *fight* son *extradition*.

Me i annan en pouvwar *residual* dan Minis poudir mon pa pe swiv sa *Extradition Order*. E dan 2 ka ki in fer en kantite *news* resaman, premye se Prezidan Pinochet Chile, ki ti ganny atrape lo en warrant ki'n ganny *issued* par en Lakour, par en Mazistra Espanyol, in ganny arete Lonon, in pas atraver son *extradition process*, in al ziska *House of Lords* 2 fwa.

E *House of Lords* in dir wi, ou bezwen ganny *extradite* pou ou al Chile, pou ou al ganny zize pou bann lofans ki ou'n fer ler ou ti Prezidan. *Still*

Premye Minis *L'Angleterre* ti dir non. Mon pa pe swiv sa lord, mon pa pe les li ale e i ti reste, Pinochet.

E dezyenm parey nou konnen la, *it's ongoing*. Julian Assange ki ansarz *WikiLeaks* ki nou konnen, i pe *fight* en *extradition process* la, akòz Lanmerik i anvi ki i vin laba, pou li ganny mete dan en prizon. E pou li pas larestan son lavi dan prizon pou bann keksoz ki in sipoze fer *L'Angleterre, Australie, La Suède* e bann lezot pei kot *WikiLeaks* i ti pe *operate*. Donk vwala *extradition* Mr Speaker. E mon ti krwar i ti ava bon pou mwan.

Non selman dan mon kapasite isi dan sa Lasanble, me koman en Avoka pou eksplik en pti pe, pou ki bann dimoun ki pe ekout nou deor laba, i vwar en pti pe dan sa konteks dan lekel nou pe pas sa Lalwa ozordi.

Alor sa ki nou pe fer aprezan, parey mon ti dir taler, se ki nou pe azout 2 lofans si mon pa pe, 3 lofans ki annan pou fer avek lefet ki dan sa detrwà dernyen lannen, nou'n devlop en lot pilye lekonomi, atraver nou servis finansyel, ki pasiv ganny servi par bann dimoun pou *launder* larzan oubyen pou finans teroris.

Oubyen pou fer bann keksoz ki annan pou fer avek finansman teroris, oubyen pou *money laundering*. E alor nou bezwen, akòz ler *Extradition Act* parey Onorab Hoareau ti dir, ti ganny fer dan lepok kolonyal, sa pa ti en lofans. Akòz ti napa sa bann kalite servis ki nou ti donnen. Me prezan i annan, alor nou bezwen *keep* nou lekor *up-to-date*. E mon mazine i ava annan lezot lofans dan lefitir ki pou ganny kree e pou vin apoz dan *schedule Extradition Act*.

E bann lofans ki nou pe kree se bann lofans reel. Akòz nou konnen Mr Speaker, ki malgre ki la mazorite dimoun ki servi nou servis finansye isi Sesel, nou *FSA* ki anrezistre *IBCs* - malgre ki lamazorite zot, zot bann lakonpanni ki travay legalman dan en fason byen, i annan touzour posibilite, atraver sa fason ki en lasosyete, en sosyete *offshore* i ganny kree. Pou ki sa i ganny manipile e ki i ganny servi pou *money laundering* avek finansman terorizm.

Me nou konnen ki si ou anvi *launder* larzan oubyen finans teroris, enn bann fason ki ou fer se kree en lakonpanyen *offshore* dan plizyer ziridiksyon e kasyet ou larzan koumsa.

Panama Papers in montre nou ki mannyer sa i arive dan en fason tre byen. E isi i arive. Mwan mon konnen, mon menm mwan mon konnen, i annan apepre lan pase, mon ti dan mon biro tar en zour dan 6er, 7er kekfwa. Mon tann tape lo laport, en garson i arive avek en msye etranze. E sa garson i dir mon i en *taxi driver*, sa msye pe rod en Avoka akoz i annan en tranzaksyon pou li fer.

Mon dir li *ok* antre. Mon ti *busy*, mon pa'n kapab met li asize, mon dir be koz ek mwan vitman. Sa msye i dir mon ki li i sorti *La Syrie*, lan pase, sorti *La Syrie*, premye *red flag* i monte. E i annan \$500milyon e i bezwen en lasistans pou li met dan en kont vitman, eski mon kapab ed li?

Mon dir li, be premyerman non, mon pa fer sa bann kalite keksoz, mon pa travay dan *offshore* dan mon biro. Me dezyenmman mon pa krwar ki ou pou kapab fer sa isi Sesel. Akoz nou Lalwa pa pou permet ou.

E a sa moman *obviously* in dir mwan ki ti pou mon *reward* si mon ti pou'n ed li. E se koumsa ki i arive Mr Speaker, se koumsa i arive. I annan en fason senp, dan en fason banal e ou ganny tyonbo. E si ou ale ou fer li, ou konnen ki sa ki ou

pe fer ou pe ede pou *laundry* larzan.

E dan son ka *Syrie* ou e ede pou ou finans swa Gouvernman Siryen, swa Lopoziyon Siryen, ki pe lager kont li e sa se bann keksoz ki nou pa kapab fer. Zis an ka ki okenn zot, zot annan okenn kestyon, sirtou lo lot kote latab, mon pa'n fer sa tranzaksyon, *ok*. Mon'n dir li non, i kapab ale e mon'n *wish* li *well*. Donk annou met sa byen kler devan latab.

Alor vwala sa ki nou pe sey evite ozordi Mr Speaker. Mon'n koz en pe tro lontan. Me mon ti krwar ki i ti nesese pou mwan met sa ki nou pe fer la dan son konteks bomaten. Taler nou ava kapab koz ankor en pti pe lo bann, dan Staz Komite, lo lafason ki nou pou netway en pti pe sa *Bill* ki devan nou. Mon remersye ou Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Speaker. Bonzour Mr Speaker, bonzour *Minister* e *welcome* to Lasanble. E bonzour *LGB* e bonzour tou koleg Onorab, e tou dimoun ki a lekout.

Mr Speaker devan nou, nou annan en Lalwa ki dapre

tou lendikasyon e tou bann resers ki nou kapab fer lo bann prosedir enternasyonal ki egziste otour sa konsep '*Money Laundering Countering of Financing Terrorism*,' i tre enportan ki nou pei i fer serten lamannman avek, e sa lamannman i vin dan sa Lalwa.

Me i enportan pou mwan fer serten refleksyon lo enterven an ki'n koze avan mwan, e lo serten provizyon sa Lalwa ki'n mansyonnen. Akoz mon santi poudir fodre nou kontinyen angaz nou dan en fason, pou nou edik Lepep Seselwa e fer sir ki koman en demokrasi nou kontinyen bouz devan, olye retourn an aryer.

Mon dir sa Mr Speaker, akoz mon en pti pe dezapwente avek lentervansyon Onorab Georges, par lefe ki Onorab Georges i oule *remind* nou ki nou pe al dan lefitir. Be ler nou kestyonn li lo sa ki pe pase konmela, i retourn nou dan lepase.

Si en keksoz ki'n arive avek Ms Kathleen Pillay, mon demann leskiz Ms Pillay, akoz i pa mon lentansyon pou nonm son non, me son non in ganny nonmen an referans avek en size. Si sa ki'n pase ek Ms Pillay ti mal, then akfer repet li avek Mrs Onezime?

Si sa ki'n pase, si sa ki'n pase avan ti mal, akfer nou repet li? Sa Gouvernman e son bann Manm dan Lasanble i kontinyen egzize ki nou lo sa kote latab, nou annan en sanzman *mindset*, akoz en sanzman *mindset* in anmenn zot lo sa kote latab ki zot, zot ete e in gard nou lo sa kote latab ki nou, nou ete!

Set alor ki ler nou, nou anmenn en sanzman *mindset*, sa Gouvernman prezan li i retourn dan en lot retorik e la i retourn dan lepase pou *remind* nou s aki ti arive dan lepase. Mon konnen nou kapab kritik Mr René pou en kantite keksoz. Me nou bezwen osi aksepte poudir sa ki sa zonm in arive akonplir pou nou pei i en kantite keksoz. E malgre tou son lenperfeksyon koman imen, nou bezwen annan respe pou sa ki sa msye in nobou fer pou donn Seselwa, pa zis son lidantite, me osi pou donn Seselwa en sans laspirasyon pou ki nou viv dan en pei ki kapab kontinyen evolye e vin pli meyer ki i ete.

E mon krwar sa i enportan pou nou realize sa. Me sa ki osi enportan pou nou realize, se ki i pa *ok* pou aret en dimoun dan fernwanr, met li lo *Airport*, fer li pran en avyon *IDC* e retourn

dan en pei, apre dir nou'n aret en *drug dealer*. I pa *ok!*

Si i pa ti byen 10an pase, i pa pou byen ozordi e i pa pou byen 10an de la. Annou aret zis siport tou sa ki i arive, akoz nou dan sa parti, sa parti i o pouvwar. Nou'n pas ladan nou. Si zot oule repet lepase, *fair enough*.

Akoz ler nou pou tyonbo sa pyos e nou dir nou pe al plant bannann, me ou oule al plant mayok, nou pou bezwen dir ou tyonbo en kou, nou pe al plant bannann, nou pa pe al plant mayok.

E pa ankoler ler nou dir ou poudir nou pe al plant bannann, nou pe al plant mayok. Akoz si ou anvi nou tyonbo sa pyos e donn lanmen pou avans sa pei pli devan, kot ou mal nou pou bezwen dir ou! Kot i pa korek nou pou bezwen dir ou. E nou ekspekte ki parey ou'n demann nou pou annan grander lespri pou aksepte kot nou mal, pou ou osi aksepte kot ou mal!

Mr Speaker lesansyel annan en Lalwa Ekstradiksyon e kler, pei i oule armoniz son *framework* legal avek tou bann lezot pei, e tou bann lezot ziridiksyon an lemonn.

Mon'n vwar menm lamannman ki'n fer par bann pei Karaib ki annan bann, en

ziridiksyon en pe parey avek nou. E ki osi mon krwar parfwa i annan en tandans pou nou pran tou keksoz, met lo sekter *offshore*.

I napa neserman tou pou fer ek sekter *offshore*. Me i en *framework* legal ki relye avek donn tou pei en sans legal, pou kapab lager kont serten krim. E se sa ki nou pei pe fer. Me sa ki enportan osi pou realize, se ki sa i en progresyon pou bann Lalwa ki'n egziste anba sa Gouvernman avan, ki pou ganny kontinyen par sa Gouvernman konmela. E pou ganny kontinyen par sa Gouvernman ki pou vin apre.

Fodre nou arete sa zafer sey anbet Seselwa, poudir tou sa ki'n ganny fer avan ti mal, ki nou, nou annan tou larepons pou lefitir. Me selman ler nou koz lo sa ki pe arive ozordi, nou tay dan lepase pou dir nou, pou sey eksplik ki pe arive. Fodre nou arete sa!

Mr Speaker i annan enn de size ki'n *come up* dan deba e ki mon krwar i enportan nou met an perspektiv. Premyerman, sa Lalwa i donn bokou pouvwar Prezidan Larepublik. SS oubyen sa manmzel ki avek ou *from AG's Office* i kapab eksplik nou.

Ler nou regard sa Lalwa, sirtou son seksyon 7 kot i

konsern en *request for extradition*.

I dir ou '*subject to this Act the person shall not be arrested, detained otherwise dealt with under this Act, except in pursuance of an authority to proceed, issued by the Attorney General after he has obtained the written consent of the President.*

In pursuance of a request made to the Attorney General.' Sa i donn Prezidan Larepublik en kantite pouvwar. I osi vedir poudir eski i annan, eski ki manner i kapab annan en sirkonstans - e la mon pe poz en keston konsern, kot i annan en *case* e ki Prezidan pa oule donn son konsern pou sa dimoun ganny deporte.

Of course, byensir pou bann rezon valab, kot si sa dimoun i ganny deporte pou al dan en pei kot i annan lapenn lanmor pou sa lofans, ou pa kapab deport li laba.

Akoz dan sa Seksyon 7 ki vremen ankadre sa ki kapab arive, i osi mansyonnen poudir Komisyoner Lapolis i kapab fer *request to the Attorney General* pou sa *extradition*. E en *designated Commonwealth country* osi i kapab fer sa *request*.

Me lefe i reste ki sa *request* i bezwen pas atraver Prezidan

Larepublik. E sa i donn Prezidan Larepublik en kantite pouvwar pou li desid lo en kantite keksoz. Petet mwan ki'n mal konpran sa Lalwa. Oubyen i annan en lot fason vwar li.

E sa i fer mon fer referans avek Lalwa Sitwayennte ki nou'n koz en kantite lo la dan Lasanble, sa se 5(1). Ki mon krwar mwan si Gouvernman pa vin avek en lamannman 2(5) (1), mon pou vin avek en *Private Members Bill*.

Akoz mon pozisyon lo 5(1) i ki person pa devret annan pouvwar *residual* pou donn sitwayennte okenn dimoun dan nou pei. Rezon pou sa i senp. I senp aköz si nou dir poudir nou oule fer sir ki bann pouvwar i annan bann *checks and balances*, nou bezwen kapab met sa bann *checks and balance* dan *framework* legal ki egziste, pou nou kapab fer sir poudir Lalwa pa ganny abize.

Nou bi se fer sir poudir si dan lepase i ti mal, nou fer ki dan le fitir nou fer li pli byen. Se sa nou rol koman en Lasanble Nasyonal. *No matter* ki kantite kritik oubyen latak ki mon kapab gannyen, mwan mon la ozordi pou mon kapab bouz devan. Mon pa ti la an 1977, mon pa ti ankor ne, me mon la ozordi. E mon bezwen fer konte

nou prezans ozordi, zis parey bokou nou la dan sa Lasanble ki la ozordi i bezwen fer konte nou prezans ozordi. Sa i kler.

En lot keksoz ki mon ti a kontan, petet Lofis *Attorney General* i ed Minister Finans pou klarifye, dan sa Lalwa i fer referans avek en Minister, en Minis responsab pou Lazistis.

Eski sa referans i an relasyon ek en Minis responsab pou Lazistis dan sa pei ki pe demann sa *extradition*? Oubyen eski sa referans i a en Minis Lazistis an relasyon avek Sesel? Sa i ganny fer dan son *Schedule*.

Akoz kestyon ki mon pe demande, se nou dan nou konteks pou nou, nou dekrir li koman Minis Zafer Legal, e eski sa konteks ki zot, zot pe dekrir sa Minis Lazistis i en lot konteks? Sa ti en pwen ki mon ti oule osi klarifye.

Mr Speaker lesansyel ki nou pe fer ozordi, se ki mwan mon pou siport sa Prozedlwa. Akoz Minis ou bezwen sa Prozedlwa pou kapab travay avek e pou kapab asire ki pei *when it comes to* son *outlook* sa ki dimoun pe regarde an deor, i vwar ki pei pe *comply* avek bann norm, e bann legzizans enternasyonal.

Ki pa zis bann legzizans, me ki reflekte sityasyon kot pei

pe ale. Sa i nesaser. Be parey en Lasanble serye nou bezwen fer, se ki ler nou donn Gouvernman en zouti ki for, ki *powerful*, nou bezwen fer sir osi ki nou dir ek li, ler ou pe servi sa zouti, pa abiz lo lafason ki ou servi li.

Si i pa ti byen yer, i pa pou byen ozordi e i pa pou byen demen. E se pou sa rezon ki mon krwar poudir, konteks ki nou pe regard sa Lalwa i dan konteks sa rapor ki'n vin devan Minister Finans.

E nou konnen poudir i pa premye fwa ki en Gouvernman i bezwen vin devan Lasanble pandan letan ki nou pe diskrit Bidze, avek bann Lalwa ki relye avek Finans, ki relye avek lenterpretasyon konteks finansyel Sesel, pou demann Lasanble pou aprouve. E i pa pou dernyen Gouvernman ki pou fer li osi. Me, parey mon'n dir, en zouti ki tre for, ki tre *powerful* i bezwen ganny servi dan en fason mezire, dan en fason kalkile.

Mr Speaker avek sa mon remerci ou pou donn mon loportinite pou entervenir lo sa Prozedlwa. E mon a ekspekte ki bann teknisyen ki la i ava kapab donn nou serten lesplikasyon lo bann pwen ki mon'n *raise*. Mersi Mr Speaker.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Avek sa mon ava envit Minis pou fer son larepons.

MINISTER NAADIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. Mon'n ekout bann entervansyon ki'n ganny fer e mon'n vreman apresye ki in annan *consensus* dan Lasanble Nasyonal lo merit sa *Bill*, e son lenportans pou ranforsi nou *framework* Lalwa vizavi nou responsabilite ki nou annan lo kote *AML/CFT*.

E sa i ava ede ki pei i a mentenir son repitasyon, son lentegrite. E i ava osi ede pou nou, pou *safety* nou *financial system*. Lo kote komanter ki'n pase *regarding* en *awareness*, mon *fully* agree poudir nou bezwen kontinyen edik nou pep lo sa size ki ase *technical*.

Mon rapel en pe lannen pase, ler nou de SS ti komans sa travay, i pa ti en *issue* ki ti ase pertinan dan pei. Me nou war ozordi poudir parmi politisyen, parmi lendistri, sa bann *issue* i vreman - zot *aware* of lenportans sa, pou annan en sistenm *AML/CFT* e son bann *supporting mechanism* ki for.

Me mon dakor ki nou bezwen *extend* sa kominikasyon, sa *awareness* to

bann manm piblik, *the general public*. So sa, the *National AML/CFT Committee* ki annan manda pou sa, ki SS i *the Chair*, *will take on this mandate* pou asire ki nou ranforsi ledikasyon ek *awareness* lo sa size.

Lo - mon krwar poudir *Leader of Government Business* *has done a good job explaining the nature of sa Bill* ki'n ganny propoze. E *basically the extradition concept* li, se ki ou annan en *due process*.

Kot en dimoun in fer en lofans dan en lot pei. Me i annan en *request from* sa pei pou *extradite* sa dimoun pou face lazistis. So i annan plizyer lezot bann komanter ki'n ganny pase, ki ase *technical*, ki nou ava pran dan *Bills Committee*.

E mon osi remersi *Bills Committee* pou bann lamannman ki zot in propoze dan zot bann diskisyon. E sa nou ava dil avek *in the Committee Stage*. Avek sa Mr Speaker, mon osi apresye sa *call* ki'n ganny fer pou linite.

E mon vwar la i annan *consensus in the National Assembly* pou siport sa *Bill*. E sirtou la kot nou dan en sityasyon ase difisil ekonomikman.

Ki nou, ler i annan bann desizyon *tough* pou fer, ki nou tou nou vin ansanm e nou

siport kanmarad. So mon pa pou pli long ki sa Mr Speaker. So avek sa mon ti a kontan rekomande osi ki Lasanble i aprouv sa lamannman. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Minis. Avek sa nou a pas lo vot, lo merit zeneral sa *Bill*. Mon a demann Manm ki aprouve, ki an faver pou lev lanmen silvouple? Okenn ki kont? Mersi Madanm Clerk.

Vote lo general merit of the Extradition (Amendment) Bill, 2021 in ganny 28 vot pour, 0 vot kont e 1 abstansyon. Avek sa mon deklare ki Lasanble in aprouv sa Bill lo general merit. E mon a demann Madanm Clerk pou proceed pou Formal Second Reading.

MADAM CLERK

Mersi Mr Speaker. *A Bill for an Act ti amend the Extradition Act (Cap 78).* Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Madanm Clerk. Prezan nou a pas dan Staz Komite pou kestyon, partikilye lo amannman. Lasal, alor napa entervansyon, Onorab Pillay wi, komanse.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Chairman. Mr Chairman mon pwen i an relasyon avek rekomandasyon 39 of the FATF. Ki dan demann ki i fer ki serten sa bann lofans, sirtou parey *money laundering* i vin en *extraditable offence* dan bann lezot pei.

I osi fer serten legzizans vizavi bann kad legal pou fer ki sa *extradition* pa vin kompleks oubyen pa konplike. E i pa ganny retarde par bann prosedir legal. Eski Minis i kapab reasir nou ki lamannman ki nou'n fer - akoz ler mon pe regard nou Lalwa, lamannman ki nou fer i ase pou dil ek sa. Oubyen eski i annan serten sanzman ki nou pou bezwen fer, petet dan bann *Schedules* an relasyon petet avek bann Leta kot nou pou etabli serten Trete Ekstradiksyon?

Ozordi mon konnen *designated Commonwealth countries* i dir *United Kingdom Kenya, unless mon, I am mistaken?* Me eski i annan serten travay adisyonnèl ki zot pou fer? Mersi Mr Chairman.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. SS Payet.

SS PATRICK PAYET

Bonzour Mr Chair. Bonzour Manm Onorab e tou

dimoun ki a lekout. Parey Minis in mansyonnen dan son entervansyon, e nou annan kriter 39.1, ki letan nou *Mutual Evaluation report* ti sorti 2018, i ti dir sa eleman nou '*partially*' met.

Nou pa'n met li '*fully*.' E dan sa rapor 2018, *Mutual Evaluation Report* ki letan bann assessors ti assess Sesel, zot ti vwar ki i annan bann *clear* prosedir an plas dan Lalwa. E sa dan sa rapor in mansyonnen.

Me selman zot ti mansyonnen ki napa en *proper case management system* an plas. Apre osi zot ti dir ki bann kondisyon ki'n mete, i pa pe anpes restriksyon arive.

Me osi en konteks ki zot ti'n dir, ki sa eleman *AML/CFT*, sa eleman ki zot ti met for lo la. E sanmenm sa ki lamannman ki nou pe fer ozordi, ki nou pe fer sir ki *at least* i annan sa link avek *extradition*, avek *Lalwa AML/CFT*.

Me tandis ki bann lezot konteks zot in vwar ki bann prosedir ki i an plas, zot vwar ki *at least* ozordi dan konteks Lalwa i bon. Me prenon kont bann standar *FATF*, i annan evolisyon ki i arive.

Si i annan evolisyon, definitivman nou pou bezwen anmenn bann lezot lamannman

dan Lalwa letan sa i arive. Sanmenm sa ki Komite Nasyonal pou *AML/CFT Committee* pou fer sir ki *at least* i sa Lalwa i reste relevan avek bann standar enternasyonal.

Me sa bann propozisyon ki nou pe mete ozordi, i pou fer nou azour avek rekomandasyon *FATF* 39, sa nou kapab donn konfyans Lasanble Nasyonal. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi SS. Onorab Georges.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker si, *unless* ki i annan okenn lezot Manm ki anvi entervenir, mon ti pou zis pran bann lamannman ki devan nou *on behalf of the Bills Committee*, dan labsans *Chair* ki in bezwen al Ankour en pti kou. So avek ou permisyon.

MR SPEAKER

Wi nou a prosede.

HON BERNARD GEORGES

Mersi. Nou a fer li osi vit ki posib. Nou'n anvoy en *track version* kot Minister e zot pa'n *come back*. Alor nou mazine ki la mazorite bann lamannman ki'n ganny propoze, ki plito tipografi oubyen *stylistic*, in ganny aksepte.

Me kekfw a zot ava dir nou, *can we* - annou fer li vitman silvouple. Premye kestyon ki *Bills Committee* ti annan sete, 'Minister shall be the Minister responsible for Foreign Affairs.' Zot dakor avek sa? Zot ki'n propoze, *is this the Minister in fact?*

MR SPEAKER

SS. Wi Madanm.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mr Speaker nou pe propoze ki i vin 'Minister responsible for Legal Affairs.'

MR SPEAKER

Tre byen.

HON BERNARD GEORGES

Thank you. 'Terrorist financing activities,' anefe in donn mwan pe problemn personelman, akoz *in the AML Act* son definisyon in kole avek *Suspicious Transaction report*.

Alor i difisil pou war, *but actually it's there*. E donk enn sa bann, *ignore the highlight* ki nou ti'n mete pou sa. *The* - kestyon ki sorti kot *Bills Committee*, se en kestyon ase pertinan. Me mon pa konnen si nou pou kapab dil avek li la

ozordi. Mon krwar *Bills Committee* ti annan en konsern ki ti annan en *cross-referencing*. 'So terrorist financing activities will have the meaning assigned to it in section 2 of the AML Act.'

And AML Act basically, AML/CFT Act. Eski, e zot ti pe demande, eski nou devret *redefine* li la? Pou ki nou pa bezwen, en dimoun ki pe servi sa Act pa bezwen retourn laba. Nou ti a kontan mon mazinen, ekout sa ki zot annan pou dir lo la. Me dan en lot konteks i annan en lot sapo ki mon mete. E sa se *law review*. E mon konnen ki *Law review Committee* pe regard sa bann keksoz, pou fer sir ki *the cross-referencing* i pli fasil.

MR SPEAKER

Alor ou ti a kontan demann *panel* ki mannyer zot regard sa size? Madanm *Legal Counsel*.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker nou reste avek nou *cross-reference* pou rezon prensipal ki sa pou *avoid* ki nou pou bezwen sanz tou Lalwa dek ki i annan en lamannman dan Lalwa Blansisaz Larzan avek *Countering of Terrorism Act*.

MR SPEAKER

Mersi. *LGB.*

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Chair. Nou ti pe ekspekte sa repons. Epi mon krwar finalman, non. *Next one se lo Clause 2, Clause 2(a)(iii), kot i annan 3 addition. In fact sa 3 lofans ti ganny added dan Seksyon 4, ok.*

Offence of Anti-Money Laundering of Money Laundering under Section 3 of the AML Act, sa napa okenn problemn, i senp. Akoz nou konnen in ganny byen definir laba.

Be sa 2 lezot, 'terrorist financing activities' under AML Act ek terrorist financing activities under Prevention of Terrorism Act se bann complex offence.

Dan tou lede, anba AML Act si nou regarde, si nou regard Seksyon 2, the offence is 'provisioning of material support in the form of funds to Terrorist Act,' - 'terrorist and terrorist organizations' eksetera 'and covenant' dan Section 5 of the Prevention of Terrorism Act.

Alors sa ki nou'n prefere fer. Akoz i kapab annan plizyer lofans ki ganny kree anba zis sa umbrella. Nou'n anvi azoute, an offence relating to terrorist financing activities. Prezan sa i

ava permet kategoriz en lofans ki sorti anba sa definisyon instead of les li vag.

Akoz Extradition Act ou bezwen target the actual offence e non pa en group of offences. E menm zafer anba Prevention of Terrorism Act. Nou'n propoz menm keksoz, akoz pou menm rezon. Akoz anba Prevention of Terrorism Act, mon krwar seksyon 5 i dir 'every person who provides, collects by any means directly or indirectly, any funds intending knowing or having reasons to believe that the funds would be used in full or in part to carry out a terrorist act,' eksetera.

So i en lofans ki kapab pran serten morso e ou kapab annan en lot lofans ki pran lezot morso coming out of it. Alors se pou sa rezon ki Bills Committee pe propoze.

Mr Chair si ou ava, mon bezwen retourn, rod mon landrwa kot mon sorti la prezan. Eskiz mwan, donn mwan 2 minit mon ava, Extradition, wi. Alor nou'n azout 'an offence relating to', alor i ava permet sa lofans. Ganny targeted, eski zot dakor avek sa?

MR SPEAKER

Wi, panel. Madanm Counsel.

**STATE COUNSEL (PUPIL) -
AG'S OFFICE - NISSA
THOMPSON**

Mr Speaker nou dakor avek sa propoz-man lamannman. E sa annefe i reflekte byen definisyon ki ganny etabli anba rekomandasyon 4 *FATF*. An vi ki i agrandi definisyon ki ganny trouve anba *Section 5 of Terrorism Act*. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Madanm. *LGB*.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Chair. E nou ava *skip*, anfen i annan zis 2 lezot. Nou a pran sa enn dernyen *next*. *Se the new, the proposed new section 30, sorry number 30 the first Schedule*.

Ankor enn fwa nou'n fer menm propozisyon la, '*the offence of money laundering and an offence relating to*', zis pou fer kler. Ek dan *Clause* presedan, nou pe zis propoze ki '*Register of Extradition Cases*' *be capitalized*. Akoz i pou en rezis avek en non.

In fact it says 'to be known as,' alor nou prefere, nou'n krwar ki sa i ava pli apropiye. Mersi Mr Chair. Si *panel* napa okenn problemm avek sa, se tou bann propozisyon ki *Bills*

Committee ti pe met devan Lasanble. Mersi.

MR SPEAKER

Tre byen. Alor napa okenn lamannman pou nou vot lo la. Eskiz mwan, Ms *Counsel* ou'n aksepte sa enn dernyen.

**STATE COUNSEL (PUPIL) -
AG'S OFFICE - NISSA
THOMPSON**

Wi Mr Speaker, nou'n agree.

MR SPEAKER

Thank you. E, *ok*. Avek sa nou a repas dan Lasanble. E mon a demann *LGB* pou prosede avek Mosyon pou *Third Reading* lo sa Bill.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker anba *order 76(1)* mon *move* ki *Extradition (Amendment) Bill, 2021* i ganny lir en Trwazyenm Fwa. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Eski nou a ganny segonde. Onorab Arissol.

HON SANDY ARISSOL

Mr Speaker Mosyon i ganny segonde. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Nou a pran vot lo *Third Reading*. Manm ki an

faver lev lanmen silvouple?
Mersi, okenn ki kont? Mersi
Madanm Clerk.

Lo *Formal Third Reading Extradition (Amendment) Bill, 2021*, 26 Manm in vot *yes*, 0 vot kont e 2 abstansyon. Alor mon deklare ki *Bill* in pase lo *Third Reading*. Avek sa mon ava demann Clerk pou prosede avek *Third Reading*.

MADAM CLERK

Mersi Mr Speaker. *This Act may be cited as the Extradition (Amendment) Act, 2021 and shall come into operation on such date as the Minister may, by notice in the Gazette, appoint.* Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Madanm Clerk e mersi Lasanble. Nou'n aprouv *amendment* e in vin par dan *Act*. Mon a remerisi delegasyon Minis e nou a en *pause* la e nou a rebran 11er, wi. Mersi.

(BREAK)

MR SPEAKER

Welcome back Manm e delegasyon. E avek nou pou sa peryod, eskiz mwan. Nou pe pran *Mutual Assistance in Criminal Matters (Amendment) Bill, 2021*. E nou annan avek

nou apard Minis, Sekreter Deta Patrick Payet.

E osi Mr Richard Rampal, eski mon byen la. *Director Financial Intelligence Unit*. Mr Kevin Stephenson, *Resident Advisor Financial Intelligence Unit*. Korek sa Madanm Clerk? Mersi. *Welcome. LGB* Mosyon.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker anba *order* 69(2) mon *move* ki *Mutual Assistance in Criminal Matters (Amendment) Bill, 2021* i ganny lir en Dezyenm Fwa. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Segonde. Onorab Henrie.

HON GERVAIS HENRIE

Mosyon i ganny segonde Mr Speaker. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. E mon ava envit Minis pou prezant *Bill*.

MINISTER NAADIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, Onorab *Leader* Lopozisyon, Onorab *Leader* pou Zafer Gouvernman, bann Manm Onorab, tou bann manm piblik bonzour.

Se dan lakor avek Lartik 94 Konstitisyon Repiblik Sesel

ki mon entrodwir avek Lasanble ozordi, proze lamannman Lalwa Lasistans Legal dan bann Zafer Kriminel 2021, ki Prozedlwa *Mutual Assistance in Criminal Matters (Amendment) Bill, 2021*.

Lasanble pe ganny demande pou konsider e aprouv bann lamannman ki pe ganny propoze par sa Prozedlwa. Mr Speaker *ESAAMLG* en lenstitisyon rezyonal in ganny mandate parmi lezot keksoz, par *FATF*, pou siperviz lenplimantasyon bann rekomandasyon *FATF* dan larezyon.

I nesese ki bann meteoloji ki ganny donnen par *FATF* i ganny swiv, pou enplimant sa bann tel rekomandasyon. Anliny avek son manda, *ESAAMLG* ti evalye bann pa ki Sesel in pran pou enplimant sa bann rekomandasyon, swivi par en rapor ki ti ganny pibliye an septanm 2018, *Mutual Evaluation Report*.

Alor bi prensipal sa Prozedlwa se pou adres bann defi ki'n ganny idantifye dan sa rapor, ki pou osi amelyor nou lankadreman Lezislatif.

Mr Speaker rekomandasyon 37 e 38 i relye avek lasistans legal dan bann ka kriminel e lasistans legal dan bann ka kriminel an

relasyon avek konfiskasyon respektivman. Rekomandasyon 37 i annan 8 kriter, 37.1 a 37.8.

E rekomandasyon 38 i annan 4 kriter 38.1 a 38.4 ki merit ganny satisfere. Dan nou rapor, parmi lezot keksoz, *ESAAMLG* i obzerve ki kriter 37.1 pa'n ganny enplimante. Kriter 37.2 in parselman ganny enplimante. Kriter 37.3 a 37.8 in ganny enplimante. Kriter 38.1 a 38.3, e 38.3 i parselman ganny enplimante. E kriter 38.2 e 38.4 pa'n ganny enplimante.

Pou adres sa bann defi, sa Prozedlwa i fer provizyon pou redefinir *criminal investigation*, lanket kriminel oubyen penal, pou fer referans avek lofans anba seksyon 3 Lalwa kont Blansisaz Larzan e kont Finansman Terorizm 2020.

Pou enkli bann aktivite finansman terorizm oubyen finansman terorizm parey i ganny refer dan Seksyon 5 sa Lalwa Prevansyon Terorizm, dan definisyon '*criminal matter*' or zafer kriminel.

E osi pou definir sa term '*terrorist financing activities*' ki osi aktivite finansman terorizm, an referans avek definisyon ki ganny trouve dan Lalwa Blansisaz Larzan e Kont Finansman Terorizm, 2020.

I osi pe ganny propoze pou enkli en nouvo sou seksyon (5) a (9) dan Seksyon 6, *Mutual Assistance in Criminal Matters Act*, pou fer provizyon pou nenport demann ki Sesel i resevwar sorti aletranze i ganny trete e egzekite dan en dele letan ki rezonnab, parey i pou ganny determinen.

Pou annan an rezis pou anrezistre e mannye bann demann. Pou re larzi laplikasyon seksyon 153C kot prosedir kriminel, pou fer ki i aplik pou konfiskasyon nenport propriyete ouswa propriyete, ki vo menm valer.

E finalman pou permet Sesel kapab antre dan lagreman avek lezot pei, pou partaz okenn propriyete ki'n ganny sezi an rezilta kolaborasyon ant Sesel e lezot pei, dan konba pou elimin blansisaz larzan e finansman terorizm parmi dot krim serye.

Mr Speaker anliny avek prosedir ki'n etabli par *FATF*, sa bann defi i merit ganny adrese pandan 3an ki sa rapor in ganny pibliye. Sa i vedir ki sa Prozedlwa in merit ganny amande e soumet avek *ESAAMLG*, o pli to posib.

Lo sa not mon sezi loportinite, pou remersi Lasanble Nasyonal e bann akter kle pou zot sipor pou etabli en

lankadreman Lezislatif, ki neser pou ranforsi nou lager kont bann krim server tel ki blansisaz larzan e finansman terorizm. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Minis. Nou a prosede avek Deba lo *Bill*. Okenn Manm ki oule entervenir. Onorab Henrie.

HON GERVAIS HENRIE

Mersi Mr Speaker. Bonzour tou dimoun. Mr Speaker zis avan mon al lo mon entervansyon. Permet mwan zis dir avek mon, sirtou mon bann koleg dan *Caucus LDS* ki.

Ou vwar sa size ki nou pe diskite lo la, la e sa 2 lezot *Bill* ki pe vini, i en size ki - Konmsi pli vit posib ki nou kapab familyariz nou lekor avek, i pou pli bon pou nou. Premye rezon, nou'n tann Dr Fanny pronons son lekor ki i son swe e son lekip ki servis finansyel Sese, l i vin pilye limero 1 nou lekonomi. Donk nou merit donn li tou lankourazman pou fer sa, akoz i a bon pou nou.

Dezyenmman nou pou tann *ESAAMLG*, nou pou tann *FATF*, nou pou tann sa souvan. Akoz nou pou tann souvan, se ki sa bann dimoun tanzantan, bann lorganizasyon, tanzantan la zot pe sanz poto gol e, parski

zot pa oule bann pti ziridiksiyon parey Sesel, neserman son servis finansyel i egziste. E alor toultan nou pou war nou koman en Lasanble pe bezwen fer sa bann lamannman.

And the sooner ki nou kapab famiyariz nou lekor avek tou sa ki nou merit pe dil avek, i pli bon pou nou. An dizan sa Mr Speaker, mwan personnelman sa i pa mon, en *area* kot i mon forte.

So mon'n war mwan ziske tar yer swar, ziska 1er bomaten. Mon pe koresponn avek serten dimoun pou mon kapab konpran *what is it that we are dealing with*.

So an dizan sa, pou sa lamannman spesifik ki la, mon vwar li plito en lamannman ki i pli relevan pou Lofis Prokirer Zeneral ouswa *AG's Office*. Alor i enportan, mon santi ki Lofis AG i dil avek sa bann lartik ki sa Lalwa pe fer provizyon dan en fason efektiv, me pli enportan aler.

Additionellement Mr Speaker, sa evalyasyon ki Minis in koz lo la dan son prezantasyon ki i ti fer an Septanm 2018, ti montre serten febles ou mankman anba sa Lalwa orizinal ki Sesel ti bezwen adrese.

Sirtou aköz i ti annan serten rekomandasyon *FATF* ki

pa ti'n ganny adrese. Partikilyerman definisyon '*terrorist financing activities*' e '*countering the financing of terrorism.*'

Sa a permet laplikasyon sa Lalwa an relasyon avek lenvestigasyon kriminel dan bann zafer kriminel, ki koresponn avek bann lofans anba *AML Act* e Lalwa Prevansyon Terorizm.

Me mon pou retourn lo size *AG's Office* koman Lotorite Santral, pou reponn demann bann Lotorite Etranze. Mon dir sa aköz, Mr Speaker mon sispekte ki zot kapab annan serten defi dan limedya pou fer sa.

Par egzanz pou fer sa bann, pou reponn sa bann request aler. Mon sispekte zot kapab annan defi, be *panel* i ava eklersi sa. So parsyelman sa Lalwa pe anmenn en lamannman pou Lofis AG mentenir en *case management system* dan laform anyel ou nimerik, ki pou apel *Register of Mutual Assistance cases*.

La alor mon a profite pou demann Minis Finans, si Biro AG in ganny Bidze adekwa pou kree sa fasilite? Ki mannyer i pou marse, pou reisi adres bann demann ki bann diferan lotorite lokal, bann *law enforcement* pou ganny

demande pou *provide* sa bann *request*?

E *additionnellement* i pe ganny propoze pou annan en lagreman mityel ant bann pei etranze, pou partaz bann propriyete ki'n ganny konfiske ouswa larzan atraver zot lavant.

Donk, mon oule konpran ki kad ouswa mwan mon pli kontan dir lankadremman, pou ganny met an plas pou en tel lagreman ant Sesel avek en *foreign state*.

Ki mannyer pou, mannyer lapartaz pou ganny definir ouswa determinen? Pou ki rezon i pou ganny servi? Lekel ki pou determinen ki mannyer lapartaz pou fer? E ki mannyer sa lagreman pou ganny sipervize, pou asire ki i ganny aplike pou bann rezon ki in ganny agree? So sa i mon 2 *query* konsernan sa lamannman ki zot pe demann nou pou aprouve ozordi bomaten. E avek sa mon ava dir mersi pou ou latansyon Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Loze.

HON JOHAN LOZE

Mersi Mr Speaker. Bonzour tou dimoun ki fek zwenn nou dan Lasanble. Mr Speaker Onorab Andre pa ti la

bomaten letan mon'n antre pou fer mon lentervansyon.

Me dan son prezans la, mon pou dir ki koman en Manm *Bills Committee*, mon bezwen remerci li lafason ki in *conduct* travay Komite lo sa 4 *Bills* ki'n travers devan nou *en sursaut*. In annan en bon pe travay ki'n bezwen ganny fer dan en kourt dele letan. Alors nou'n apresye sa.

Mr Speaker sa bann *Bills* Finansyel la, ki parey mon'n dir bomaten, i travers devan nou sak fwa komansman lannen ou sak fwa finisyon lannen. Ankor mon pou retourn lo menm lapel ki mon'n fer bomaten. *For the person in the street, for the layperson, sa field non-banking finance, sa field offshore, i en, these are murky depths*, dimoun pa konpran.

Mon apresye sa lenspirasyon Onorab Henrie ki in dir bann Manm nou bezwen familiariz nou avek sa dosye. Be i nou pep an antye ki bezwen familiariz nou avek sa sekter la.

Sekter Lapes nou konpran, Tourizm nou konpran, *we understand the basic mechanics* par deryer *Tourism and Fisheries*.

Be la nou annan nou en sekter, en pilye ekonomik ki'n ganny kree, ki la, ki nou pe pouse pou li ganny en pli gran

share dan benefis ekonomik ki i kontribye dan lekonomi pei, be ki la mazorite nou pep pa konpran ki mannyer i fonksyonnen. *Let alone* konpran sa bann liv mazik la, ki fodre ou apranti sorsye pou ou konpran sa bann Lalwa ki vin dan nou Lasanble.

Mon pa pe dir sa dan en fason derogatwar, i ki ou komans konpran li letan ou asize dan *Bills Committee*, sa bann teknisyen i vini, i prezant ou sa gro *AML Bill*, apre ou war tou bann lezot *ancillary registrations* ki dekoul avek.

I komans form en *roadmap* dan ou latet, ou konpran sa enn i zwenn ek sa lot, sa lot i zwenn ek sa lot. Prezan, nou vreman apresye travay Onorab Georges ki i fer pou asize sey depouy tousala, eksplik la nasyon Seselwa *what it entails*.

Be menm Onorab Georges mon pa krwar si i kapab finalman asize, fini eksplike. Akoz parey mon dir, ou bezwen apranti sorsye sa, pou ou vreman konpran kisisa sa bann zafer. Akoz i annan sitan.

Be eski rol, eksplik la Nasyon Seselwa, i tonm lo Lasanble dan son antyerte la? Eski dan en deba nou kapab fini eksplik sa? Ouswa menm

dan kad deba, akoz mon krwar i annan 4 devan nou la.

Akoz nou menm nou lo *Bills Committee* nou asize, nou pran sa, nou travay lo la, nou konmans gete, ou war enn laba i dir be *refer back to the mother Bill* nou a gete en kou ki sa i dir, ki sa i vedir.

Eksplik nou definisyon sa, non definisyon pa dan sa enn *Bill* i dan lot *Bill* laba. So son kote teknik deza i enorm, i lour pou anmennen sa. Mon krwar in ariv en moman dan nou sosyete kot nou bezwen demokratiz sa bann zafer.

Met li a laporte tou dimoun, ki kapab e ki pare pou atrap sa. E sezi sa bann loportinite. Akoz avek konesans i vin pouvwar e avek konesans ou rekonnèt e kapab atrap loportinite.

Ou annan ou en kantite dimoun ozordi Sesel ki posed bann *basic skills*, ki kapab permet li ganny son *gainful* le mwan dan *offshore*. Sel keksoz ki retard li, se ki li sa zistwar *offshore, nowhere to be found* dan son liniver li.

Bann planet pa'n anlinyen pou li konpran sa bann keksoz. Akoz i pa'n zanmen ladan e i pa'n zanmen fatig li avek. E pou li letan i get sa, i en fenomenn rar.

Now, ki pou arive avek nou pei, si nou pran konesans sa bann keksoz, nou met li a laporte nou popilasyon an antye e nou gete ki i arive? Lekel ki sezi loportinite, lekel ki avans devan, lekel ki fer larzan?

Annou koz about larzan, lekel ki pou fer larzan ek sa bann zafer? Eski i pou en pese si nou ankouraz la mazorite, sa ki anvi, sa ki kapab, pou sezi loportinite e fer li en pe larzan atraver sa bann formil mazik la, ki tanzantan zot tann nou pe koz lo la dan Lasanble?

E ki fason ki sa bann keksoz i kapab ganny demokratize e ganny mete a laporte mazorite, ki ava enterese? I sertennman pa pou ganny fer la anndan. *So again* Minis, zot de SS, mon konnen petet mon pe fatig zot en pe.

Selman zot ki la, mon bezwen poz sa lo zot zepol. En gro *task* ki depi bomaten mon pe demann zot pou fer. Be selman zot bezwen gete ki mannyer zot kapab demokratiz sa konesans. Met li a laporte nou pep.

Met li a laporte tou dimoun dan sa pei. Ki sa bann formil mazik dan sa bann soz la, i kapab ganny *décryptér* dan en langaz normal e i annan en landrwa kot dimoun i kapab ale pou sezi sa bann loportinite.

Mon krwar *SETS* ti pe ofer serten formasyon, pou permet dimoun antre *access* avek sa lanplwa dan sa sekter *offshore*. Mon krwar *SETS*, *SETS* in *phase-out*. Nou pou bezwen rod en lot fason fer li.

Nou pou bezwen rod en fason ki permet Seselwa pou *take ownership of* sa sekter *offshore*. akoz en kantite dimoun letan ou nonm li *offshore*, i mazin *Eden Island*, i mazin bann dimoun blan dan kravats avek palto.

Be a ki pwen, a ki moman eski nou demokratik sa, nou met li a laporte Zan anler Cap Bonm Zan? Akoz toulezan mon vwar nou, nou vini, nou fer sa bann legzersis, apre i fini lanmenm.

And to be fair, to be fair, Members on both sides of the aisle, nou asize nou kestyonnen, be ki benefis eski sa, benefis direk la mon pe koze en. Ki benefis direk eski sa i apote pou en fanmir Seselwa ordiner?

So it's no wonder de fwa letan nou pep pa konpran ki nou pe fer isi dan Lasanble. Akoz i pa tous li. I pa tous li, i pa tous son bil, i pa tous son zanfan, i pa war. So ki mannyer eski nou koriz sa Minis, *sorry* mon pe poz sa lo zot de SS depi

bomaten. *Be I think it's an exercise that has to be done.*

E mon pwen final ki mon oule anmennen, se ki, ou vwar sa travay ki nou fer tou le lafen lannen, tou le komansman lannen lo sa bann *Bills* finansyel la.

Sa i annan en *cross-cutting legal framework* ki'n ganny etabli depi en pe letan. E toulezan sa bann Lezislasyon i ganny *updated*, i ganny *refreshed*.

Strangely enough pandan en pe letan, bann dimoun dan sa lendistri zot in toultan ganny dir, poudir zot pe ganny viktimize, zot pe ganny penalize, Gouvernman i oule detri zot lendistri. *Back then* ti *US* ki ti Gouvernman.

US li i ti bezwen epol tou sa blanm. E i annan dimoun *within* sa lendistri ki i vreman in devlop serten *bitterness* anver nou Gouvernman, anver nou *leadership*, par sa bann fason ki li i ti persevwar, ki a sak fwa sa bann Lezislasyon ti ganny aporte, ki wi ti annan malis.

Malis direk pe ganny fer anver zot, e i annan dimoun ki ti dir zot sa bann keksoz. Ozordi ki nou trouve? Sa bann dimoun ki ti pe soufle dan zorey bann dimoun *within the*

industry, ozordi *they are in the seat of power.*

E ki zot fer? Zot anmennen menm lezislasyon. Zot kontinyen avek sa menm *existing legal framework* ki ti la oparavan. E zot kontinyen *perpetuate* li.

Sa se bann dimoun ki'n toultan dir ek sa bann dimoun dan lendistri, sa i mal, i annan viktimizasyon la, i annan en keksoz mal. E zot pe *perpetuate* sanmenm.

Konklizyon ki nou devret tire ladan, se ki napa nanryen mal avek sa *existing legal framework*. Li lo li menm i pa malisye, i ma *vexatious*, i zis en *framework* legal ki'n ganny etabli pou gid sa lendistri.

I la, i pou kontinyen la e Lezislasyon pe kontinyen ganny anmennen. Bann menm Lezislasyon ki ti ganny anmennen yer, pe ganny anmennen ozordi. Sanzman in arive, me sa i reste parey.

I reste parey akoz napa nanryen esansyelman mal avek. I bon li. Sel keksoz ki in sanze se ki dimoun ki yer ti pe soufle dan zorey son prosen, ti pe dir li, *look this is wrong*, ozordi li ki bezwen anmennen. E i anmennen trankilman.

I pous sa azanda devan trankilman. E sa bann dimoun *within the industry* zot asize

prezan zot gete. *They've been left on their own* la zot. Bon, annou travay sa bann keksoz la, ansanm dan en fason ki byen e ki bon.

Diferans ki i annan ozordi, se ki zot koman kote Gouvernman, letan zot anmenn sa la, zot napa en lopoziyon *frivolous* ki pou asize pou dir dimoun sa i mal.

Nou konnen nou, akfer sa, nou konnen akoz. Nou annan leksperyans gouvènan, nou konnen kwa ki pe pase. So nou pa pou opoz zot *just to be vexatious* lo sa bann *issues*. Nou pou annan, zot pou annan en lopoziyon ki pou debout kot a kot avek zot, pou permet sa travay pase. Kot i annan bon keksoz pou apote pou la nasyon Seselwa, nou pou sipot zot. E la annou et kler en.

Debout kotakot, debout *shoulder-to-shoulder*, pa vèdir letan voler dan diksyoner i sanze pou vin enspirasyon. Sa non. Sa nou pa pou debout akote zot sa. Sa fer zot tousel sa.

Selman lo kot sa ki bon e sa ki byen pou Lepep Seselwa wi, nou pou debout akote zot, nou pou debout akote zot. Nou pa enpire nou, pou fer ditor nou pep. Nou fer sa ki byen pou nou pep. E napa okenn par dan

nou diksyonner ki voler i vèdir lenspirasyon.

Alors avek sa Mr Speaker, mon pou swet Minis avek SS kouraz. Mon swet zot kouraz, akoz mon konnen ki kantite travay i reste pou zot fer lo sa dosye. Mersi Mr Speaker.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mon remerci ou Onorab. Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker avan mon komanse, mon osi mon ti a kontan remerci bann Manm *Bills Committee*, pou sa zefor eksepsyonnel ki zot in mete pou nou kapab adres bann demann ki'n vin devan nou, ki konpri sa 4 *Bill* ki nou pe adrese ozordi.

Mon ti a egalman kontan felisit Iris Carolus pou son servis ki in donn *Bills Committee*. Mon dir sa Mr Speaker, akoz menm dan, nou ansyen *Bills Committee* dan Sizyenm Lasanble in fer en travay ekselan par *track* bann lamannman ki nou'n mete.

E pou nou kapab swiv e prezant avek Lasanble en travay ki nou'n fer, ki a satisfaksyon Lasanble e pep

Seselwa dan nou travay ki nou'n ganny mandate pou fer.

E remersiman i osi al pou bann *sponsoring authority*. Letan nou'n demann zot pou vini, zot in vini dan zot *lunch time*, dan nou *lunchtime* osi, kot nou'n kapab fer en travay, menm avek dele letan ki kourt, nou'n reisi sirmont bann defi letan e anmenn devan Lasanble, en prodwir ki *at least* pou le moman i a satisfere pep Seselwa, pou zot vwar ki nou pe avans devan.

Mr Speaker mon'n komans koumsa, akoz mon santi remersiman pa vin ase souvan, me kritik i vin pli souvan ki remersiman parler. Oubyen konplent i vin pli souvan ki gete ki vre en Komite pe fer e ki mannyer i pe fer, keler i pe fer e ki sa prodwir ki sorti ladan.

Mon dir sa Mr Speaker, letan nou pe amann sa bann Lalwa, nou osi bezwen reflexir ki *ESAAMLG* in vin Sesel e in vin koz avek nou. Mwan mon'n annan loportinite pou mwan dan bann miting ki zot vini.

E nou met bann kestyon avek zot. Annan defwa nou demann zot si zot krwar zot pli siperyer ki nou, zot pe dir nou ki pou fer. E mwan mon'n demann sa kestyon. Me selman apre letan ou ganny en repons,

oubyen zot montre ou ki mannyer sa i annan benefis lo pei, son *rating* e nou tou nou konpran.

Be selman keksoz ki nou bezwen fer fas avek se nou bezwen gete en pti pei, i rod diversifikasyon. E se sa *COVID-19* in montre nou. In montre nou ki si nou pou asize, nou pou dir nou oule odeganm touris e nou pou met tou nou dizef dan Sekter Touris, letan en pandemik parey en latou, *well* nou ti'n ganny dir dan Lasanble, Onorab Loze ti dir en pti latou, en pti *cough, arh, arh*.

So nou'n vwar ki sa pti touse i annan en lenpak ekonomik. Non mon pe dir, akoz sa ti arive. I annan en lenpak ekonomik enorm mondyal ki nou bezwen fer fas avek. E alors nou bezwen rod bann lezot fason, met nou anliny avek Lalwa enternasyonal pou nou kapab osi ganny sa benefis ki bann lezot sekter i kapab ofer nou.

Sa lamannman ki pe ganny propoze, i enn ki mwan onnetman mon pou siporte. Akoz i bann lasistans ki bann pei i donn kanmarad dan lenstans, kot i annan en *criminal matters* ki'n ganny mete, swa dan Sesel ou ayer.

Me selman letan mwan mon pe gete, mon krwar benefis

i vin plis pou bann gro pei, bann lezot pei konpare ek sa ki Sesel pou benefisye ladan.

Akoz letan nou gete, bokou bann dimoun ki pe *avoid tax* dan zot pei oubyen lezot keksoz, zot vin isi lo zot propriyete, zot dir zot *whatever*, lenvestisman i ganny fer Sesel.

So aprezan, normalman ki manner i ti fer dan lepase, letan sa i ganny sezi, i ganny vann, sa larzan i al pou Sesel. Mon mazine sa bann pei, i dir be ou pa kapab pran mon nasyonalitye, pran mon pep, en pe mon bann dimoun i vin kot ou i investir kot ou dan *state* propriyete.

Apre ou war sa propriyete in ganny *acquired through criminal conduct*. Apre ou sezi sa propriyete e ou vann e ou pran sa larzan ou kit kot ou. Oli en pe pou mwan, so se dan sa lalinye en ler ki mwan mon dir, bann lorganizasyon enternasyonalye i sey *twist* nou lebra e i dir nou, be aköz ou, ou en pti pei, alors si ou pa fer sa, mon met ou lo en *blacklist*. Alor ou, ou sorti la, oubyen ou *rating* i tonbe. E si ou pa fer serten keksoz ki mwan mon dir ou fer, ou pou kontinyen reste lo la e ou pa pou benefisye.

Akoz sa bann lorganizasyon an prensip, mon pa'n deza tande. Kekfwa mon

mal, koriz mwan si mon mal. Napa reprezantasyon Sesel lo la, napa, pti Sesel pa ganny reprezante. I Lanmerik, *L'Angleterre*, Linyon Eropeen, ensidswit, ensidswit.

So si i annan Seselwa ki lo la, mon ti a kontan konnen e mon a felisit sa Seselwa ki lo en sa bann lorganizasyon e mon a demann li pou kontinyen travay ki nou pti pei i kontinyen benefisye.

Mr Speaker i annan en pwen ki Onorab Henrie in demande, lekel ki aporsyon sa benefis ant sa 2 pei, lekel ki dir lekel ki pou ganny 50poursan, oubyen lekel ki pou ganny 30 poursan, lekel ki pou ganny 70 poursan?

Me sa i dan sa Lalwa ki pe ganny propoze dan sou seksyon 8 of 2, 2(b)(8). I ladan kot i dir poudir en lagreman *mutual agreement between the two countries*.

So i pou definitivman annan en lagreman ki zot pou deside lo kwa ki lekel ki pou gannyen. Mr Speaker an terminen mon ti a kontan dir ki pou bann dimoun ki anvi met zot lekor ofe avek sa ki pe pase dan Lasanble. Lasanble, Onorab Loze in dir, Lasanble i pa en, i en landrwa kot i edik dimoun dan serten sans. Me selman son *main purpose* se pa

edikatif, i debat e dimoun i ganny sans ekoute.

Erezman in annan sa sanzman dan Sizyenm Lasanble pou permet dimoun kapab vwar ki pe pase, pou zot ganny en apersi lo sa ki nou pe fer. Me selman, pou bann ki enterese, mon krwar *Attorney Zeneral* in etabli en *website*, in met bann Lalwa lo la.

Lasanble menm i annan en parti son *website* ki annan Lalwa lo la. Selman mon ti ava ankouraz dimoun, mon pa konnen ki mannyer nou fer sa Mr Speaker, si nou get bann *hits* ki i annan lo dimoun ki'n antre lo nou *website* par zour, oubyen par semenn, oubyen par mwan.

Ti a bon kekfwa dimoun i al pli souvan lo sa ban *website*. I pa al zis pou bann rezon negativ, al pran en *speech* ki mwan mon ti fer, mon pa konnen, met ek en lot keksoz, fer li vin en lartik derogatwar ki kree bann sityasyon lo medya sosyal.

Me plito al lo la pou vwar kwa ki i annan dan son pei ki pe amande e anvoy nou, nou bann *MNA*, bann mesaz oubyen bann kestyon demann nou. Si nou, nou pa kapab reponn sa bann kestyon, nou ava annan bann eksper parey *panel* ki la devan, nou ava anmenn sa

bann kestyon devan zot, zot ava reponn. E sa bann dimoun i ava tann sa bann repons.

Alors mon ti a kontan demann zot pou servi sa bann mekanizm ki i annan pli byen. E parey mon'n dir, mwan mon tout an faver annan en lasistans mityel dan bann ka kriminel. E mon krwar nou annan nou en zenn Avoka si mon pa tronpe, Nissa ki travay dan sa seksyon kot *Attorney Zeneral*. Me selman parey in ganny dir, annou fer li dan en *timely manner*, ki nou pa vwar nou, letan *La France* pe demann en dokiman, i pran lannen ek lannen pou reponn.

E pandan sa letan nou ganny mete lo en *blacklist*. So la mon krwar nou annan en dimoun ki pe travay dan sa sekter, so delivre.

E bann lorganizasyon ki sipoze donn bann lenformasyon, silvouple fer li, ki Sesel i a kapab gard son oter ki i annan, son *rating* ki i annan enternasyonalman.

Avek sa Mr Speaker, mon oule dir ki mon pou donn mon sipor pou sa *Bill* ki devan nou. Mon ti a kontan remersi ou pou ou letan ki ou'n donn mwan. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Nou ankòr pe viz pou nou ariv lo sa lafen deba mezir. So mon pou demann bann Manm ki reste pou koze, pou zot bref, mon pou donn zot 5 minit par sa soz. Onorab Gill.

HON CHURCHILL GILL

Mersi Mr Speaker. Annefe i fer dezyenm *Bill* depi bomaten ki nou pe pas lo la. Nou konnen poudir nou bann *Bill* nou bezwen toultan met nou azour. Me selman en keksoz ki mon'n remarke dan tou lede prezantasyon, se nou'n fer referans avek en rapor evalyasyon.

Mwan ki mon ti pe rod en pe leklersisman lo la, eski avan nou ganny sa evalyasyon, nou pa ti kapab nou menm, get nou bann Lalwa e prezan nou kapab fer bann diferan amannman avan ler ki nou ganny sa rapor evalyasyon?

Akoz si non, toultan nou pou war nou pe degaze avek en Prozedlwa. E mon aprann la ki i annan en Komite ki SS i Chair. Mon krwar petet nou devret get tou lezot Lalwa ki relye avek bann, ki annan demann konsernan norm enternasyonal pou nou reste azour.

Nou fer li boner, en mannyer nou pa pou bezwen taye dernyen minit pou nou kapab al pas sa bann Lalwa. So

ti a bon mon ganny en pe leklersisman lo la silvouple. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Onorab Gill. Onorab Cosgrow.

HON WALLACE COSGROW

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker mon pou kourt pou sey kit *within* dele letan ki ou'n donn nou. Mr Speaker mazorite nou dan Lasanble, si pa nou tou dan Lasanble, nou pa vreman teknisyen dan sa laliny diskisyon ki pe pase ozordi.

Me parkont nou fer li en pti pe nou devwar, parey Onorab Henrie in dir, pou nou lir en pti pe, pou nou reserse. Pou nou omwen kapab partisip en pti pe dan deba lo sa bann bout Lalwa.

Dabor nou'n ganny konfyè rol Lezislater. Alors i enportan ki nou kontribye dan sa proses adopte Lezislasyon. E 4 Lalwa Finansyel ki dabor ozordi nou pe dil avek 2, ki i enportan pou pei. Enportan pou pei dan sans kot parey in ganny dir Sesel pe aspire pou li vin, pou li annan en lekonomi, *sorry*, en Sekter *Offshore* ki nimerò 1. Pou kwa ranplas *tourism*. Yer nou'n tann Onorab, Minis Ferrari dir ki i

anvi lapes vin nimerò 1. Me sekter *offshore* i annan potansyel pou li anmenn bokou plis, bokou plis ki i pe anmennen an term reveni pou nou pei.

Mr Speaker pou nou kapab fer sa, nou bezwen fer sir ki nou reste azour avek bann rekomandasyon enternasyonal. Dabor nou en pti Sesel, nou ne pti pei, en pti ziridiksyon ki reste *at the mercy of* bann gro, gro pouvwar parey Onorab Andre in dir.

E souvandfwa nou napa lezot opsyon, me pou fer sir ki nou anliny nou lekor avek rekomandasyon, avek bann lorganizasyon, tel ki dan sa ka *ESAAMLG* atraver son rapor ki in fer. E i senp, nou Sesel, sa pti Sesel nou napa gran swa.

Si nou anvi devlop nou sekter finansyel nou bezwen fer sir ki nou reste azour, nou bezwen fer sir ki nou reste *compliant* dan tou domenn. E dabor sa sekter i e sekter ki vremen dinamik.

Ler ou sanz enn, Onorab Gill in dir si nou pa kapab *be proactive* e fer sir ki nou sey sanz avan ki nou ganny demande pou sanze, mon sipoze sa i en louvraz ki kapab ganny fer.

Me i demann en kantite resours, nou bezwen en kantite

dimoun eksper dan sa domenn pou kapab fer sa bann zafer. Mon felisit bann ki deza pe fer sa bann travay. Me nou bezwen reste azour. Fodre ki nou reste azour e fodre ki nou reste relevan dan sa sekter. Si ou pa relevan ou pa reste azour, ou pou ganny kit deryer, ou pou ganny met lo serten lalis, lalis ki pa dezirab. E finalman ou war ou pe fer en pake *backtracking* pou ou kapab al retourn kot ou anvi ete lo la.

So an dizan sa Mr Speaker, sa bann lamannman ki pe propoze, mon sipoze bann lamannman ase senp pou fer sir ki i kit nou azour *in compliance* avek bann lorganizasyon ki nou bezwen konform avek.

E Sesel koman sa pti ziridiksyon finansyel e si nou anvi antre, si nou anvi fer bokou plis dan sa sekter, nou pou bezwen kapab adopte sa bann lamannman.

Mon ti a kontan osi Mr Speaker, petet ranforsi en pti e sa ki Onorab Loze in dir lo kote ledikasyon. Akoz mon krwar i enportan. Si nou la dan Lasanble nou war li parfwa difisil pou nou konpran sa ki pe ganny dir dan sa bann Lalwa, zis mazin sa dimoun ki deor, sa dimoun ki pa neserman

annan gran, gran lentere ek sa bann zafer.

Mon ti ava anvi konnen. Me selman i bann size vreman, vreman teknik. So mon ti a demann Minister konsernen pou osi met en zefor spesyal pou kapab eksplik sa in *layman's term*, ki sa i mean pou nou e ki benefis i anmennen pou nou?

Dernyen Mr Speaker, mon ti a kontan ki osi si Gouvernman i kapab konsider ranforsi, akoz *basically* se Biro *Attorney Zeneral* ki pou dil avek sa. Ranforsi kapasite dan Biro *Attorney Zeneral*.

Nou annan Ms Nissa, ki dabor ler i ti fer son prezantasyon devan *Cabinet* mon ti *Cabinet* sa letan, mon krwar sanmenm sa. E i ti ganny en felisitasyon dan lafason ki i ti prezant son bann zafer.

Byen ofe, byen konpran tou son bann zafer. So donn kapasite Biro *Attorney Zeneral*, ki nou ava kapab annan sa *proactiveness* parey Onorab Henrie in dir, Onorab Gill in dir. Avek sa Mr Speaker, mersi bokou.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Pillay, ou 2 Manm in liber en pe letan,

so mon a donn ou omwen 10 minit.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker mon apresye loportinite pou mwan kapab fer e bref entervansyon lo sa Prozedlwa ki devan nou ozordi. E mon oule *welcome* parmi nou Direkter Zeneral *FIU* Mr Rampal avek son Konseye si nou kapab apel li sa.

E byenveni dan Lasanble Nasyonal. E i enportan, akoz bomaten la nou pe debout lo en Prozedlwa, me personnelman mon en pti pe dezapwente avek Gouvernman, par lefe ki mon ti ava ekspekte ki *Attorney Zeneral* li menm ti ava prezan.

Par lefe ki anba sa Lalwa Lotorite Santral se *Attorney Zeneral* e sa i ganny definir anba son, anba Lalwa li menm. E definisyon sa lotorite santral se li ki enterakte avek bann lenstitisyon oubyen bann lezot *counterpart* enternasyonal.

Neanmwun, mon krwar sa manmzel ki la depi bomaten in montre nou son kapasite, son konesans sa domenn, e i ava kapab ed nou dan bann landrwa kot nou bezwen demann serten klarifikasyon.

Premyerman en keksoz ki mon krwar, e sa Onorab Loze in fer byen, in montre poudir sa

framework legal i en kontinyasyon en *framework* legal ki deza egzistan.

E ki vedir ki i pou kontinyen evolue e i pou kontinyen ganny amande pou li *meet* bezwen ki pei i ladan ozordi, bann legzizans. E mon kontan Onorab *Chairman Bills Committee* in koz lo la.

Bann legzizans enpoze par bann lenstitisyon e bann pei enternasyonal, lo lasenn enternasyonal, lo bann *compliance* ki ganny demande lo bann pli pti ziridiksyon parey Sesel.

Mon rapel tre byen ki sa letan Minis Hassan ti ankor en teknisyen kot Labank Santral, e sa letan nou ti annan sa problem *lost of correspondence banking* e nou ti koz lo sa size atraver keksoz ki pei pe kontinyelman bezwen fer pou li gard sa bann *correspondent banking relationships*.

Akoz ler ou al lo sa bann lalis, bann lenstitisyon enternasyonal, sirtou lenstitisyon finansyel pa oule dil avek ou ziridiksyon, aköz zisteman pou zot i ganny apersevwar. Malgre ou pran en risk, ou ganny apersevwar koman ou reprezant en risk.

Ler nou vin lo sa lamannman, i kler ki sa lamannman i oule etabli en

baz santral. Se ki si par egzanzp mwan mon en dimoun ki'n fer mon biznes, ki'n fer mon larzan, petet *L'Angleterre*, mon en sitwayen Angle.

E mon deside a en moman donnen pou mwan, mon pe *avoid tax L'Angleterre*, mon pe fer okenn aktivite. Alors mon al dan ziridiksyon kot *L'Angleterre* i persevwar sa ziridiksyon koman en ziridiksyon kot mwan mon kapab koman sa sitwayen kasyet mon bann byen. *Ok?* Me i pa zis kasyet mon bann byen, mon vin isi e mon *acquire* lezot byen. Par egzanzp mon *acquire* en lakaz, mon *acquire* later. Si sanksyon i ganny donnen pou mwan *acquire* sa later byensir.

Mon annan bato, mon annan lezot *asset*. E prezan si i ganny apersevwar atraver bann lenvestigasyon ki ganny fer, ki sa i en *proceeds of* en krim e en lasezi i ganny donnen lo la, e sa propriyete i ganny *confiscate*, ler Leta Sesel pe *dispose of* sa propriyete, Gouvernman sa mazeste i kapab prezan demande ki en parti sa *proceeds* i ganny retournen kot li.

Sa i mon fason *layman*, mon fason senp, konpran sa. Aköz mon pa pou al dan diksyonner pou mon fer okenn

plagiarism, akoz mon konsantre lo sa ki mon konnen.

Prezan mon problemm avek sa sityasyon mwan i se ki, konbyen sitwayen Seselwa ki pou ganny arete avek bann krim similer lo menm nivo *L'Angleterre, Australie?*

Mon krwar sete sa pwen *Chairman Bills Committee*, Lanmerik, pou napa bokou. Sa i fer ki apre ki sa dimoun pou pe *enjoy* sa ki nou'n travay en kantite letan pou ofer li, sa ki vedir en pei stab, en pei kot i annan akse avek en *health care* ki ase, ki tre byen. Akse ek ledikasyon, akse avek en fason viv kot nou pa pou war dan bokou pei dan lemonn, lefe ki li in vin, sa ki erit sa bann *asset* isi e probableman in isi as en baz pou li fer sa bann keksoz, e nou, nou pe akt koman Lapolis pou sa mazeste.

E sa i en keksoz ki pou mwan, malgre mon konnen Minis ou napa okenn, ou pa kapab anpese, akoz ou viv dan en lemonn kot ou bezwen *comply* avek sa bann legzizans. Me ou vwar ou dan en sityasyon kot koman en ziridiksyon ou bezwen *abide by* sa.

E se sa konpreansyon, se sa lafason konpran ki nou bezwen fer nou pep konpran, akoz nou pe debat en tel Lalwa ozordi. Akoz si li Gouvernman

sa mazeste oubyen Gouvernman Ameriken, Gouvernman Mr Biden ozordi, *with all the due respect to Kevin, formally* Gouvernman Mr Trump, ti pou oule vin isi pou vin rod son larzan avan, i pa ti pou kapab. Akoz i pa ti permet li pou annan sa lagreman lo sa *share of sa, of sa proceeds*. E si sa larzan ti dan en kont Labank, i ti pou parey.

Me pou mwan i annan en keksoz ki prezan i soulev en konsern pou mwan. Kapasite nou pei pou fer en lenvestigasyon an relasyon avek bann tel krim.

E sa i anmenn mwan a en pwen santral, en sanzman ki nou'n fer dan Lalwa, ki ziska ozordi mon pa krwar i asiz byen avek bann zefor ki mon konnen Minis Finans i krwar ladan koman en teknisyen ki tre doue dan sa domenn. Ki SS Payet i krwar ladan, par lefe ki nou *FIU* in vin zis en *FIU* ki en *reporting entity*. Nou *FIU* in vin en *FIU* ki zis en *reporting entity*, kan oparavan nou *FIU* ti annan en abilite pou fer lenvestigasyon tre o nivo.

Byensir nou'n koz lo *Irish*, nou'n koz lo *Irish*, nou'n koz lo isi. Me *Irish* se Gouvernman aktyel ki bezwen dil avek, se zot ki bezwen anmenn sa bann dimoun

devan. Akoz tou levidans, bann sak ti dan, ti o bor zot, bann *file* ti o bor zot. Si zot ti met lo latab ti pou fer nou, ti pou fer nou taye. Me tou lenformasyon i avek zot, so zot dir nou kote bann keksoz i ete. Me le pwen fondamantal se ki nou pe entrodwir dan sa lamannman sa mo' lenvestigasyon.'

E sa lenvestigasyon pou ganny fer par lekel? Eski i pou ganny fer par *FCIU*, Lapolis? Eski i pou ganny fer par *ACCS*, ki osi annan en *mandate* lenvestigasyon?

Oubyen eski *FIU* pou zis raport lo rezilta sa bann lenvestigasyon, oubyen pou raport lo bann *suspicious transaction reports* ki Labank i *raise* vizavi bann tranzaksyon?

Sa pou mwan i vin en pwen fondamantal ki nou bezwen konsidere, dan le limit ki nou oule vreman aranz sa, si ou oule sa konstriksyon sa fondasyon, repar sa bann *cracks* ki egziste an relasyon avek sa size ki nou pe debat lo la.

Akoz Mr Speaker, si nou swiv byen, enn bann lamannman pli kle ki nou pe mete, se nou pe koz lo '*criminal investigation for the purposes of this Act, means that investigation into criminal matters and institution of the*

prosecution thereof, in such cases where it is believed that the offence has been committed.

E la nou pe koz dan envestigasyon, pa an relasyon avek trafik drog, pa an relasyon avek bann lofans ki mon vwar la, *FCIU*, atraver bann travay ki in fer, in kapab dil avek serten.

Me nou pe koz envestigasyon an relasyon ek *anti-money laundering*, ki tou sa dimoun ki asiz la devan, apre ki mon'n ekout zot plizyer fwa, zot in toultan dir mwan ki sa i en lenvestigasyon ase difisil pou fer.

So kekyon ki mon ti a kontan petet Minis ti kapab, si i kapab adrese pou nou, se eski an relasyon avek nou annan sa Lalwa, e nou pou annan sa bann lasistans mityel ki nou pou fer, eski nou pou ranforsi kad lenvestigasyon ki egziste ozordi pou nou kapab vin a la oter sa ki nou met dan Lalwa?

Mon krwar si i annan en keksoz ki *Chairperson Human Rights Commission* ti dir nou yer, se ki nou bezwen osi ler nou annan en *framework* legal, kapab enplimant sa *framework* legal ki nou annan an plas.

E mon krwar sa i en *area* ki nou, nou bezwen dil avek e ki nou bezwen seryezman konsidere. Mon santi ki poudir *as we go along*, e pli ki nou

evolye, e lefe ki prezan nou'n komans koz lo en *register of beneficial ownership* ki *FIU* i osi *manage*. Rol ki *FIU* i komans gannyen ki annan plis *prominence*. Eski i ankor fer sans retenir sa sanzman ki nou ti fer, pou fer ki *FIU* i zis raport lo bann tranzaksyon, me i pa fer en lenvestigasyon?

Mon konnen nou annan konsern otour fer li dan sa larout, fer li lenvestigasyon, me i annan kad legal ki nou kapab etabli pou li kapab fer sa travay. Sa i en kestyon *genuine* ki mon annan, ki mon ti a kontan si *panel* i kapab ed mon reponn.

E pou mwan en keksoz ki reste fondamantal, ki mon krwar i reste sa ki mesaz pli enportan ki nou oule pase ek nou pep, i se ki malgre tou sa ki'n ganny dir lo nou pei, malgre tou sa deskripsyon ki nou pei i en kales kase, i en isi, i en laba, nou annan dan nou pei teknisyen a la oter, Avoka ki *Chair Bills Committee* ki a la oter, pou kapab regard bann size konpleks, propoz bann sanzman neserer, propoz bann largiman pou avans keksoz pli devan. Sa pou mwan Mr Speaker i pa en pei ki en kales kase.

I en pei ki'n devlope, ki'n evolye e ki pou devlop ankor e

ki pou fer ankor en kantite progre. Akoz i annan en dimoun, i annan en pep ki rezilyan, i annan en pep ki entelizan e i annan en pep ki kapab. E mon santi Mr Speaker ki mwan mon konnen poudir lekspektasyon ki mwan mon annan lo nouvo Minis Finans, se ki mon revwar sa teknisyen ki mon ti vwar dan Labank Santral avek sa pasyon pou protez nou ziridiksyon.

E otour li i annan bann lezot *counterpart*, lezot koleg kapab, ki annan sa lanvi pou war ki nou ziridiksyon i ganny en repitasyon ki dan lemonn enternasyonal, dan lasenn enternasyonal, i ganny vwar koman en repitasyon serye, en repitasyon kot nou annan sa abilite pou nou fer sir nou gard nou ziridiksyon *safe, from* bann ki ava anvi fer bann aksyon, ki ava konpromet sa repitasyon ki nou annan.

E asire ki demen nou sistenm finansyel pa sibir bann sok, oubyen pa ganny afekte plis, par bann dimoun ki zot lentansyon se zot se zis anrissi zot lekor e sey kasyet zot byen *across* bann diferan *borders*. Akoz zot pa oule onor bann lobligasyon ki zot annan dan zot pei.

Mr Speaker avek sa, mon oule dir ki personnelman mon

pou siport sa Prozedlwa. Me mon ti a kontan konnen ki manner nou pou sitye nou *going forward* vizavi sa lenportans ki nou pe mete lo lenvestigasyon e ki manner i pou ganny fer? Mersi Mr Speaker.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Georges oule *conclude*.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Wi mon ava dir detrwa mo Mr Speaker. Pa ki mon ti annan lentansyon koze, me mon krwar i annan serten size ki'n ganny leve bomaten ki nesesit en repons avan ki Minis i *tackle* li.

Bokou bann entervenans bomaten e mwan mon pa pou en leksepsyon Mr Speaker. Nou pa'n koz lo *Mutual Assistance in Criminal Matters (Amendment) Bill*. E mon pa pe dir sa koman en kritik.

In fact tou le 4 sa 4 *Bill* ki devan nou ozordi, i anmenn nou pou konsider en keksoz ki la dan milye lasal. I annan en manman lefanan la dan milye lasal ki nou tou nou konnen i la. E nou pe sey fer krwar ki nou pa vwar li.

E sa lefanan se konteks servis finansye dan lekonomi Sesel. E nou toultan ler nou ariv lo sa bann *Bills*, nou retourn lo sa size. E sa in en size preokipasyon depi premye zour ki nou'n antre dan sa sekter.

E nou'n antre dan sa sekter anba *Non-Resident Bodies Corporate Decree, Decree 45 of 1978*. E la safwasi mon pa pou edik kritik Mr René. I ti pas en Lalwa an 1978 pou nou antre dan *offshore*. Me i ti fer sa akoz ti annan en spesifik dimoun, lentere ki ti pou benefisyé. *But that does not matter*, akoz koman en ziridiksyon nou'n konmans ouver nou lekor ver sa vole ekonomik.

E pli tar *Decree 45 of 78* ti ganny *scrapped*, anba presyon enternasyonal. E nou'n rekomans, nou'n rekomans menm prosedir pli tar anba en meyer striktir. I en striktir ki pe evolye konpletman parey nou tou nou'n dir bomaten. I en striktir ki pou kontinyelman evolye. E sa levolisyon i pa pou vin akoz neseserman nou, nou anvi.

E la mon anvi dir en keksoz Mr Speaker, se pa zis sekter finansyel kot bann gro pei i met presyon lo nou. Sekter Tourizm i egzaktman parey.

Si biye pa vini, oubyen *Air France* pa vini, nou bezwen al rod *Air Seychelles*, bann lezot fason pou nou kapab anmenn touris isi. Lapes parey. Pandan tou sa letan, bann Franse, bann Espanyol in vin lapes dan nou lanmer e nou'n bezwen sibir. Nou konplent ki nou pa pe ganny ase retonbe, me nou bezwen sibir. E si zot pa aste nou ton akoz nou met en ban lo *dolphin-friendly catches* oubyen lo *yellow fin tuna*, nou, nou soufer.

Donk dan sa lendistri, napa okenn leksepsyon. Nou bezwen sibir, akoz nou en vilaz dan en gran lemonn ki nou pe bezwen *rely* lo la. Me sa pa anpes nou dir ki i annan en lipokrizi enorm. Annou pa - e se sa ki mon apel sa lelefan dan milye sa lasal. Sa lipokrizi Mr Speaker, bann gran pei, spesyalman *L'Angleterre* ek Lanmerik, zot, zot fer tousala ki nou pe fer zot. Me zot, zot *get away with it* akoz zot, zot gran.

Jersey Guernsey Isle of Man, lekel ki ti envante? *Delaware* Lanmerik lekel ki ti envante? Me zot akoz zot annan pouvwar, zot pou met presyon lo nou, pou anpes bann dimoun ki servi nou ziridiksyon pa pey *tax* dan zot pei, akoz se tou ki zot enterese avek.

Anfen, wi, *anti-money laundering, financing of terrorism* egzakteman. Me prensipalman set en size fiskal. Se ki zot pa anvi perdi *tax* ki zot kapab ranmase dan zot pei. E zot in fer sa tre kler avek nou dan dernyen fwa ki nou ti angaz avek zot. E nou bezwen realize ki letan nou antre dan en sekter parey sekter finansyel, nou pou pe envit 3 kategori dimoun ki nou pa vreman anvi.

Enn se bann dimoun ki anvi kasyet zot aksyon;- en msye i anvi aste en lakaz *Nottingham L'Angleterre* pou met lo non pou son pti madanm akote, i fer en *IBC*, Sesel i met sa lo son non *and that's it*, son madanm zanmen i pou konnen.

Dezyenmman bann dimoun ki anvi *avoid tax*, zot anvi fer, zot annan en gro dil, en *one-off* ant *La Chine* avek Pakistan, zot form en *IBC* Sesel. Zot fer sa, zot pa deklar li okenn par *and they get away with it*.

E trwazyenmman, bann dimoun ki pe *launder money* oubyen ki pe finans teroris ki anvi *avoid* deteksyon. Donk, nou tou sa ki nou pou ganny demande pou fer toultan anba presyon, se *amend* nou Lalwa *bring* nou *up-to-date*. Tel parey nou pe ganny demande pou anpes *bycatch*, anpes *dolphin* ganny pri dan *nets* dan

fisheries, prezerv *stock yellow fin tune*. Pa nou ki deside sa, bann dimoun laba deor ki desid sa. Parey nou ganny demande toultan *upgrade* nou bann lotel, akoz konpetisyon i fer ki nou lotel i bezwen osi par - la, la, la, *COVID* la. Nou war menm zafer. Pa nou ki'n deside ki Alman avek Angle pa kapab vin Sesel, se zot ki'n deside, e nou, nou bezwen sibir le konsekans.

Donk mon ti anvi met sa dan sa konteks. Akoz dan sanmenm sa Lasanble dan lepase, mon'n deza dir, eski, *is it worth the risk?* Eski nou'n, annou fer en *cost benefit analysis* e war si i vo lapenn annan sa sekter pou bann retonbe ki nou gannyen. Me mon krwar sa kestyon mon pa pou demann ankor. Akoz *COVID* in montre nou ki *yes it's well worth it*.

Akoz ler enn nou lipye i kase, *at least* nou annan en lot pou nou debout lo la. Alor mon pa pe demann sa kestyon ankor ozordi. Me avek sa sekter Mr Speaker i vin en kantite, kantite *paperwork*. La Mr Rampal i la, resaman nou, nou'n bezwen apwent en *compliance officer* avek en *assistant compliance officer* anba Lalwa. En manman, en manman legzersis, ou bezwen al rod tou *sort* kalite dokiman.

Mon pa pe konplent, mon pe zis dir ki sa sekter i anmenn en kantite regilasyon ek regleman avek li e nou bezwen aksepte ki si nou pou al ladan, e si nou pou anvi fer li byen pou nou pa al lo *blacklist* oubyen *grey list* ankor, pou nou kapab annan nou *correspondent banking facilities*, nou pou bezwen *comply* avek en serten kantite, avek en serten kantite regleman.

E se pou sa rezon donk ki, mon krwar ki sa bann regilasyon ki pe vin devan nou ozordi, malgre ki se pa nou ki pe demande fer zot, zot antre dan en bon, eskiz mwan. Zot antre dan en bon laliny, zot pe *fine tune* sa lendistri.

E nou pou bezwen aksepte, *in any event* napa nanryen dan sa lamannman la devan nou ki *nocif*. O kontrer i fer sir ki okenn kondwit kriminel i ganny anpese ki kontrol kont sa i ganny ranforsi ankor en pti pe.

Se pou sa rezon donk Mr Speaker, ki mon annan loner, ki mon'n annan loner bomaten lo lapar Gouvernman pou prezant sa proze. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Onorab Georges. Mon ava envit Minis pou donn son larepons.

MINISTER NAADIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. Mon remersi tou bann Manm pou zot kontribisyon ki zot in fer, ki'n tre pertinan. Me mon ti a kontan donn en pe konteks - mon war diskisyon in viz anver sekter *offshore* e ki mannyer sa Prozedlwa i antre avek sa sekter. Me i annan en kantite ki'n ganny dir lo kote ledikasyon, *awareness*. E selman nou annan en pe *context*, ki kot nou'n sorti e kot nou'n arive, e kot nou pe ale.

Mon krwar si ou get sekter *offshore* li menm ler i ti komanse Sesel dan bann '90, sa lanvironnman *offshore* i vremen diferan avek sa ki egziste ozordi.

E nou lendistri ler ti komanse, ti komans dan en lanvironnman, dan bann '90 apre in evolye. Me i annan 2 keksoz kle ki'n arive, ki'n vremen sanz lanvironnman *offshore* e bann kontrol lo bann, lo sekter finansyer.

Sa 1 premye ti bann latak teroris, ki ti komanse an 2001 avek 911. Apre i annan bann ki'n arive apre. E i annan en lot levennman ti kriz finansyer 2008. Sa 2 levennman i enportan, akoz i 2 levennman ki'n vremen pous bann pei e bann lorganizasyon

enternasyonal pou *tighten* bann *controls* lo bann *financial institution*. Pou anpese ki zot ganny servi pou rezon pou finans terorizm ouswa pou *allow money laundering*.

2008 ti zis parey ler ti annan kriz finansyer, bokou pei ti oule ki sa reveni *tax* ki kekfwa ti pe al dan bann ziridiksyon *offshore*, i retourn dan zot ziridiksyon. So sa i 2 levennman kle ki'n vremen presipit bann *tightening* ki'n arive lo kote sa *framework AML/CFT*.

Me nou Sesel kan nou'n komans ganny afekte, mon rapel sa byen, mon ti lo en misyon ofisyel *overseas*. 2014, 2015, kot ler mon ti ganny en *call* poudir *BMI* ti perdi *correspondent bank*. E apre sa ti annan *mutual evaluation* ki'n ganny fer, ki nou pa ti fer telman byen. Me tousala in *hit home in the last few years*.

Me ki'n arive, se ki nou lendistri e nou lankadremen Lezislatif, pa'n bouz ase vit pou *cater* pou sa nouvo realite dan sekter *offshore*. E sanmenm sa ozordi i annan en kantite lamannman ki bezwen ganny fer e pou kontinyen annan ki pou bezwen ganny fer.

E ler nou, nou ti komanse, ti napa bokou teknisyen ki ti annan sa konpetans pou dil ek

sa bann *issues*. Annefe nou ti komans en *pti group*, ti annan mwan menm, Mr Rampal, SS e enn de lezot ki ti komanse pou komans bann travay. E sa osi ti en fason pou nou menm nou edik nou lekor me osi komanse avek Lasanble, ek *Cabinet*, dan Gouvernman e menm ek lendistri. Ou kapab mazine en lendistri in abitye *operate* en serten fason e pou ganny zot pou bouze i pa ti en keksoz fasil.

Me selman la mon santi poudir nou'n fer progre. Nou'n fer progre, akoz nou'n kree poudir sa sekter, sa *issue*, regilasyon *of the international financial services sector* in vin en sesyon, en size Nasyonal la, kot Lasanble i debat lo la, medya i koz lo la.

So nou'n fer progre lo *sensitization*. Me nou bezwen kontinyen. Nou bezwen kontinyen akoz i annan en kantite ankor pou fer. E mon dakor ki nou bezwen edik nou pep lo ki sa sekter i fer e ki son lenplikasyon.

E annefe i avek sa ki dan *speech* Bidze mon ti mansyonnen ki Minister Finans li, i pe *set up* en *unit* dan, la Minister Finans ki pou dil spesifikman avek *issues International Financial Service Sector* pou donn li sa lenportans.

Pou (1) nou bezwen met en kantite zefor pou nou reform nou sekter, nou lendistri ki i vin alaoter ki i kapab delivre 2021. E apre nou osi ki nou lankadrem legal i alaoter pou kapab protez repitasyon pei e nou sistenm finansyer.

E avek sa osi i annan, *the National AML/CFT Committee*, ki'n ganny *set up*. E li i *include* tou bann, *key stakeholders* dan Gouvernman, pou asire i annan kordinasyon ki arive dan nou, dan lenplimantasyon nou reform sekter *International Financial Services*.

Me i annan en size ki'n leve, eski *the model of FIU is the right model* pou *allow* nou pou *achieve* sa lobzektif, ler i annan bann zafer lenvestigasyon? Mon pwennvi lo la, se ki i annan plizyer model *FIU*. E napa en model ki mal ou en model ki byen. Ki, *once* ki ou'n swazir en model, e nou, nou en model ki nou *FIU* i *more administrative FIU*.

E lenvestigasyon i ganny fer par Lapolis, *FCIU*, tou sa model i kapab marse. Me *once* ki ou'n swazir en model, ou pou bezwen fer sir poudir ou annan kordinasyon e ou donn li resours pou li kapab *deliver*. Sa ki pli enportan. E mwan ki mon lobzervasyon, kwa ki'n kit nou en pe deryer, se ki in annan en

mankman kordinasyon dan lefase *between* diferan lazans. Akoz Sesel annan de ler nou en pe teritoryal bann diferan lorganizasyon.

E nou pa pou korper ek sa enn, nou pa pou donn lenformasyon. E sa ki bezwen sanze. E mon santi poudir in dan *as* nou bouz devan, sa pe ganny amelyore. E avek, met *the National AML/CFT Committee* ki annan tou sa bann lazans la, sa i al lwen pou asire i annan kordinasyon ant bann diferan lazans.

Me en lot size ki'n ganny releve se *issue of sharing of assets*. E lo sa kote mon ti a dir ki i annan en nouvo *unit* dan *AG's Office* in ganny kree ki apel *the AML International Corporation Unit*, ki pou travay konzwentman avek Departman *Foreign Affairs*.

E zot, zot ava asire ki sa *framework* i kapab ganny enplimante efektivman. E i bon osi ki mon mansyonnen ki i annan en *asset management framework* ki *Cabinet* fek aprouve, ki pou ganny anmennen devan Lasanble *soon*.

E sa osi i pou ede siport sa size *asset sharing*. En lot size ki'n ganny mansyonnen, se ki eski nou kapab prepar nou lekor pli byen? Wi. Ant 2018

nou ti konplet nou premye *national risk assessment*.

En *national risk assessment* se sa *framework* ki ou met an plas, pou ou evalye ou lekor, pou gete ki defayans. So ou kapab komans travay lo la avan menm ou ganny en *mutual evaluation*.

E sa, e 2018 ti premye fwa ki nou fer sa. So *obviously* ti annan son *challenges*. Akoz ou ti napa sa leksperyans. Me avek leksperyans ki nou'n gannyen, annefe lafen 2021 nou pou fer nou lot *national risk assessment*, ki pou ed nou idantifye bann defayans ki i annan.

E nou kapab travay pli boner pou son lenplimantasyon. So sa osi i ava ed nou pou nou fer plis progre lo ki mannyer nou pa les keksoz dernyen minit, me nou kapab adres li dan en fason pli *proactive*.

Mr Speaker mon krwar avek sa mon'n adres bokou bann pwen ki'n releve. E mon ti a kontan rekomann avek Lasanble pou aprouv sa lamannman Lalwa. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Minis. Nou a pran vot lo sa *Bill*, lo *General Merit of the Bill*. Manm ki an faver lev

lanmen silvouple. Mersi. Okenn ki kont?

Mersi Madanm Clerk. Vot lo *General Merit Mutual Assistance in Criminal Matters (Amendment) Bill, 2021* in ganny 29 vot pour, 0 vot kont e 0 abstansyon. Alors sa *Bill* in aprouve lo *general merit*.

Nou aprezan pas dan Staz Komite pou lamannman. E antretan mon a demann Madanm Clerk pou fer *Formal Reading*.

MADAM CLERK

Mersi Mr Speaker. *A Bill for an Act to amend the Mutual Assistance in Criminal Matters Act (Cap. 284)*. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Madanm Clerk. Wi, nou a pran amannman. Yes Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi Mr Chair. Mr Chair ankor enn fwa koman *Chair Bills Committee*, mon ti a kontan pas lo bann lamannman ki nou ti diskit avek *panel*. Me selman nou bezwen table sa devan Lasanble, apre nou ava gete ki mannyer nou pou progresse.

Premyerman lo premye *issue* sete, ki *Cap number* pe

ganny servi. Dan *Bill* ki ti ganny sirkile ti annan *Cap 284* ki aparaman i pa the right *Cap number*.

So, e letan nou'n diskite, i ti sipoze 135A. So si sa i korek oubyen *panel* i ava verifye sa e eksplik nou. Dan *short title* nimeron 1, bann ptipti *mistake* ki bezwen ganny korize, i annan en *comma* apre *may*.

I dir, '*This Act may be cited as the Mutual Assistance in Criminal Matters (Amendment) Act, 2021 and shall come into operation on such date as the Minister may,*' i met en *comma*, '*by notice.*'

So nou pe tir, nou pe propoze ki sa i ganny tire. E i dir '*may by notice in the Official Gazette, appoint.*'

MR SPEAKER

Eski *panel* i ava adres sa 2 pwen ki'n ganny fer la, apre nou a kontinyen. Lekel ki fer, Ms *Counsel*. Yes please.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker tou dabor an se ki konsern sa *Cap number*, nou *acknowledge* ki volim Lalwa in sanze an 2010. Alors *according to the new volume* i 284.

Yes. E osi an se ki konsern bann pti *comma*, bann pti pwen, bann *typos*, bann *typo error*, nou aksepte tou sanzman ki zot in fer *based on the track changes* ki ti ganny anvoye kot nou lofis. Mersi.

MR SPEAKER

Ok, mersi. Ou a prosede Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Ok. Me selman, parey ou dir *track changes* ki nou'n anvoy kot zot, zot in aksepte, selman *for the purpose of Assembly* nou pou bezwen pas lo la pou ki zot konpran.

So Mr Speaker si i dir in aksepte, savedir tou lamannman ki nou'n anvoye, pa tou ki'n ganny aksepte.

MR SPEAKER

Madanm *Counsel* ou oule?

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Wi Mr Speaker. Mersi. Bann *comma*, bann pwen, bann pti detay ki zot in amande wi. Me parkont i annan bann *comment* ki nou pou bezwen adrese. Mersi.

MR SPEAKER

Tre byen. Onorab Andre ou a pran bann ki ou anvi verifye.

HON CLIFFORD ANDRE

Ok, mersi Mr Chair. Mr Chair lot 2. Nou annan *mutual assistance*. *Mutual assistance in Criminal Matters (Cap.284)* is amended as follows-

So nou pe demande pou tir '*hereby.*' Dan 2(a)(i) kot i dir '*criminal investigation.*' Ladan zot in dir *for the purpose of this Act* nou pe propoze ki zot tir *for the purpose of this Act*. So i pou lir koumsa;

'*Criminal Investigation means an investigation into criminal matters and institution of the prosecution, thereof in such cases where it is believed that,*' nou tir '*the,*' nou met '*an offence has been committed.*'

Mon vwar *nodding*, so we go forward. Dan (ii) (ba) nou pe, anefe nou ti'n dir ki poudir *Section 2*, mwan mon *proposal with regards to this* Mr Speaker, ki nou ti'n diskite dan miting, se akoz ki nou bezwen refer en definisyon avek en lot Lalwa dan definisyon, kan nou pe amann en Lalwa, annou met sa definisyon. I senp. Pou mwan mon war li i vin pli senp, pou en dimoun osi ki pe lir.

E nou pe dir, Minis ou'n dakor ki nou amann, *I mean*, nou fer li vin *accessible* e

dimoun i konpran ki pe dir. So mwan mon *proposal*, parske la nou get (ba), i dir ou ‘*a matter relating to any offence under Section 3 of the Anti-Money Laundering and Countering of Financing of Terrorism Act 2020, (Act 5 of 2020), terrorism financing activity as defined under Section 2.*’

So i pe refer ou ankor pou ou al *define under section 2 of en lot task*. So si en dimoun pe get sa, ti a bon kekfwa nou donn sa definisyon. Me selman, parey Onorab Cosgrow in dir, annou fer li senp. Me parler pou tou domenn i annan en spesyalizasyon ki i bezwen en dimoun ki in al *train* pou li konpran serten keksoz dan Lalwa. So, akoz sansan mon krwar pou napa travay pou Avoka. Be i bezwen annan en definisyon ki ganny fer dan en fason koumsa.

Me selman sanmenm sa mwan mon pe dir pou ed dimoun konpran. So sa i mon *proposal*. Me selman mannyer i ekrir ladan, *it is fine*. Akoz nou ti’n gete ki definisyon ‘*terrorism financing activities*’ pa egziste *under Section 5*. Me selman apre letan mon’n koz avek Nissa yer, in montre mon kot sa i ete.

Me dan sa lot Lalwa osi, mon krwar lamannman i bezwen fer. Akoz i koste avek

kanmarad. Kot letan ou pe lir ou pou krwar i zis en paragaf, dan plas annan sa 2 definisyon ki fer li en pe difisil letan ou pe refer sa dimoun anba sa Lalwa pou li al laba. So sa i sa lot.

MR SPEAKER

Annou *pause* la pou lenstan. Onorab ou’n met 3 pwen la. *LGB*, wi azout lo la, avan madanm *Counsel, please*.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Chair. Mr Chair anefe Onorab Andre pa ti dan Lasanble pli boner ler nou’n diskrit sa pwen ki in fek fer sorti.

E nou’n aksepte ki ‘*terrorist financing activities*’ anefe i la pou bann rezon ki i fek donner. E osi nou’n ganny eksplike par *Counsel* Biro *Attorney Zeneral* bomaten, ki zot prefere gard sa *cross-reference through* en definisyon dan en lot *Bill*.

Akoz sansan ler ou pou sanz en Lalwa, ou pou bezwen sanz tou bann definisyon partou kot i ete. Me Onorab Andre pa ti la ler sa leksplikasyon in ganny donner.

Mwan mon annan en *query* e ki mon ava demann avek *panel*, sirtou *Attorney General’s Office* pou tyeke. E sa se anba (*ba*).

Mannyer i ete la, mon konpran, si mon konpran zot byen, zot anvi ki *'criminal matter includes a matter relating to an offence under Section 3 of the AML/CFT Act.*

A matter relating to terrorist financing activities under the AML/CFT Act e or a matter relating to terrorist financing activities under the prevention of Terrorism Act.' Zot pe nod, alor nou konpran.

Mon per ki mannjer in ganny drafte i kapab ki *a matter relating to i refer to zis AML/CFT Act Section 3 AMLCFT Act.* E alor mon pe propoze en pti lamannman kot apre *Act 5 of 2020*, nou met 'to', zis *'to terrorist financing activities.'*

E apre ankor enn fwa avan *terrorist financing activities under section 5, 'to terrorist financing.'*

So that the phrase 'a matter relating to' i ava klerman relate to all 3. E i ava met li pli kler pou ki i napa en lenterpretasyon ki kapab ganny, en lot lenterpretasyon ki kapab ganny donnen Ankour. *That's my proposal* Mr Chair. Mersi.

MR SPEAKER

Madanm Counsel ou ti a kontan, i annan 3 pti pwen la pou ou pran.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Wi Mr Speaker, an se ki konsern, mon ava premyerman adres pwen ki Onorab Andre in fer resorti. An se ki konsern sa bann pti *wording* ki in propoze, nou aksepte.

E nou osi note ki sa Lalwa anba *Anti-Money Laundering and the Countering of Terrorism Act* pou ganny amande pou ki i annan en lespas an definisyon *suspicious transaction report* avek *terrorist financing activities.*

Alors we take note of that. We agree to this proposition. E an se ki konsern pwen Onorab Georges, nou totalman agree. Alors nou pou enkli sa bann lamannman pou fer ki Lalwa i pli kler posib. Mersi.

MR SPEAKER

Tre byen madanm Counsel. Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi Mr Chair. Mon a kontinyen, *(b)(ii)(4)*, *'notwithstanding any'*, mannjer in ekrire, *'notwithstanding anything in any other law.'* Nou pe propoze ki i lir koumsa;- *'notwithstanding any other law.'* E mon konnen zot pou aksepte.

E apre *Section* zot osi annan koreksyon ki zot in aksepte. Epi letan nou dir, *any request received from a foreign country shall be processed and disposed of in a time bound manner.*'

Mr Speaker mwan mon propoze ki dan plas nou met '*in a time-bound manner*', nou met li, '*shall be disposed of in a timely manner.*'

Mon, sa pou, konmsi letan mon pe get sa, '*time bound manner*' pou mon i en pti pe tro konfizan pou en dimoun ki pe get, ki pa en Avoka. *So' in a timely manner*, mon krwar ti ava fer plis sans. Sa i en *proposal* kekfwa ki nou pa ti' diskite, ki'n vin letan mon pe reget ankor. 5, nou dir '*the Attorney General shall maintain* ' ...

MR SPEAKER

Annou *pause* la en pti kou pou le moman Onorab Andre.Onorab Pillay wi, ki ou oule azoute lo la?

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Chairman. Mr Chairman mon ti a kontan ganny en lesplikasyon lo sa '*time-bound manner.*' Ki kantite letan nou pe koze? *How is it determined?* Lekel ki pou *the main* sa ki pou determinen?

Annou pran par egzanzp *FCIU* pe fer en lenvestigasyon, *right?* E i annan en *request for mutual assistance* eksetera. Mon pe zis sey *alleviate* sa konsern, ki i kapab annan en retar ki ganny mete avek en lenvestigasyon, akoz i annan en *request for mutual assistance.*

E, *can that impact on an investigation or not.* E lekel ki desid sa *time-bound manner?* Mr Chairman avek ou permisyon mon ti ava demann *panel* pou klarifye. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Madanm *Counsel* ou a adres Seksyon 4 *please.*

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker mon ti a kontan fer resorti ki bann *request* ki nou resevwar kot Biro *Attorney Zeneral* anba *the Mutual Assistance in Criminal Matters Act*, i bann, i *from* bann *foreign countries.*

Savedir i bann *request* ki sorti dan pei deor. E dan sa bann *request* zot annan en seksyon ki zot eksplik *the urgency of the matter.*

Akoz an prenon kont ki i kapab annan bann *proceedings* oubyen bann lenvestigasyon ki

pe ganny fer deor, alors ki zot bezwen ki nou egzekit sa bann demann dan en serten dele letan.

E si mon pou reponn kestyon Onorab Pillay, i sa bann *competent authorities*. Savedir sa bann dimoun responsab dan sa pei etranze ki determinen, dan ki dele letan nou bezwen egzekit sa bann demann. Mersi.

MR SPEAKER

Wi Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Chairman, zis en dernyen pti prezizyon, petet Minis ou kapab ed nou. Eski lefe la ki nou'n met sa dan Lalwa, nou'n annan par lepase sa sityasyon ki ti leve avek Gouvernman Franse *regarding SRC*.

Eski nou pe fer sir la ki pou napa en repetisyon menm sityasyon, vizavi bann *request* pou lenformasyon ki nou pe gannyen? E si nou'n pran bann mezir pou nou dil ek sa? Mersi Mr Chairman.

MR SPEAKER

Mersi. SS wi.

SS PATRICK PAYET

Mersi Mr Chair, mersi Onorab. Lo kote *case La France*

i plizoumwen lo *exchange of information*. E li anba standar *exchange of information* i donn nou *90 days*. So *it's very specific, 90 days* ki ou annan dele letan pou ou si ou'n demann en lesanz lenformasyon avek en Komisyon Reveni;- par egzanp *La France* avek Komisyon Reveni Sesel. Ou annan *90 days*, swa pou donn li *beneficial ownership information, accounting information* ouswa *banking information*. E si ou pa pe kapab donn li, ou bezwen kapab zis *advise* li *within the 90 days*.

E nou pe vwar ki travay ki nou'n fer avek SRC, petet pandan lannen pase, ki zot in met sa *International Tax Unit on board* avek Bidze ki nou ti donneren, mazorite 89poursan *case* zot in kapab donn sa *exchange of information*. Defayans ki nou pe gannyen avek *exchange of information*, ki sa aköz en parlman nou pe vin avek lamannman Lalwa ankor. Se aköz bann *IBC* ki'n ganny *strike off*.

So strike off i ankor *still* annan sa *issue*. So sa i en lot amannman ki nou pe vin propoze avek devan Lasanble, parey Mini sin anonse dan son *budget speech*. So travay pe ganny fer lo la. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Onorab Loze.

HON JOHAN LOZE

Mersi Mr Speaker. *Just to shed some light. 'Time bound' i en letan spesifik, a prescribed period of time. Timely on the other hand i soon as possible. A timely manner is soon as possible, time bound i by tel dat or by tel kantite letan. Thank you, Mr Speaker.*

MR SPEAKER

Wi. Madanm Counsel ou'n ok la?

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mersi Mr Speaker. An prenon kont ki rekomandasyon FATF i dir ki nou bezwen *prioritize request*, e byensir sak *request* i annan son *urgency*. Nou pou *stick to 'time-bound.'*

Vi ki i pa senpleman en *matter* ki nou *execute* li dan en *timely manner*, savedir dan en dele letan ki respektab, me osi an prenon kont sak sityasyon, *it's a case-by-case basis* ki nou bezwen adres *request* sak demann bann diferan pei. Mersi.

MR SPEAKER

Tre byen. Onorab Andre ou prosede.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker lo *sub 5*, nou kontinyen.

I dir *'the Attorney General shall maintain a case management system in manual electronic form, to be known as, nou'n propoze ki, olye small 'r' i met capital 'R' of mutual instead of small capital, the systems also, a capital cases.*

So nou pe propoze ki nou met en *stop* la. Aparaman sa nou'n agree. So nou pa kontinyen ek larestan sa paragraf, nou tire.

Anba *sub section 6, subject to section 153 of the Criminal Procedure Code (Cap 54) and the provisions of any other law, where a request has been received from any foreign country for the forfeiture of property, or property corresponding value.* ‘

Mr Speaker mwan mon ti a kontan en klarifikasyon *or property of corresponding value*. Savedir i pa sa propriyete ki *the subject matter of the criminal conduct*. Si sa boug i annan, dizon son bato *is of criminal conduct*, la ou pe dir mwan, dan sa Lalwa ou pe dir, ou kapab al pran son 2 *jet ski* osi ki dapre

ou investigation is not of other result of criminal conduct.

Sa mon, ti a kontan ganny sa pti klarifikasyon. Mon a kontinyen, i dir *'the provisions of section 153A of the procedure criminal code shall, shall apply instead 'of be applied', and the property shall be forfeited according to the provision of section 153B and 153c of the Code.'*

MR SPEAKER

Ok. Nou a pause la.

HON CLIFFORD ANDRE

Sa mon krwar nou'n agree, zis en pti lesplikasyon mon bezwen.

MR SPEAKER

Nou a les madanm *Counsel* konfirm sa.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mersi Mr Speaker, mersi Onorab Andre. Pou bann *wording* ki ou'n sanze, nou agree avek tou propozisyon. E *regarding property of corresponding value*, nou, ou enterpretasyon i *match* pou nou. I ekspreseman sa.

Akoz nou'n vwar ki dan lepase baze lo bann *case*, bann kriminel i vin pli *smart* zour an zour. E alors ler nou, nou pe

target sa *jet ski* parey ou'n dir, oubyen sa lot keksoz, zot degaze zot vann, zot transfer lo en *third party*.

Ki byensir i pou en *bona fide purchaser*, ki savedir li in aste dan en *good faith*, i pa'n aste li avek en lespri mal. Alors la nou war nou, nou pa kapab sezi sa *jet ski* oubyen sa lezot propriyete.

So savedir ki i fer, i, *according to* rekomandasyon *FATF, 4.1*, anefe i sou seksyon 2, paragraf 2, i dir ki Sesel i merit osi kapab ale sezi sa bann propriyete ki an se moman i dan son posesyon. Pou fer sir ki *at the end of the day* nou pa les bann kriminel *get away* avek *acquisition of proceeds of crime*. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi madanm *Counsel*, ok. Wi Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi. Mr Chairman mon pe sey rod en pti leklersisman. Lamannman devan nou pe dir nou ler nou'n ganny en *request for mutual assistance*, savedir i pa neseserman sa dimoun in ganny *convicted of an offence* isi li.

Korek, i pa'n fer en lofans isi li? Petet kekfwawa bann Avoka ki dan lasal i kapab eksplik

nou. 153A i fer referans avek en dimoun ki'n ganny *charge with an offence before a Court*.

Dan sa konteks, eski en *court* i *mean any court*? En *court* Sesel oubyen en *Court* aletranze? *Just clarify* ki manner sa pou marse. *And then 153B* osi i fer referans, mon krwar nou fer referans avek 153B si mon pa tronpe. Wi, 153B i fer referans avek sa dimoun in ganny *convicted of an offence*.

Savedir ou pe dir nou poudir sa lasistans pou ganny donner, pou sa lasistans ganny donner, fodre absoliman sa dimoun an keston in ganny sarze ek en lofans devan en Lakour dan sa ziridiksyon avan nou donn sa lasistans.

MR SPEAKER

Mersi.

HON SEBASTIEN PILLAY

Se sa ki sa i dir. Akoz si i pa'n ganny sarze ek en lofans, ou pa pou kapab enplimant sa. *I don't know whether you*, mon ankor pe bezwen pou sa. Mersi.

MR SPEAKER

Nou a les madanm *Counsel* klarifye.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mersi Mr Speaker. Tou dabor mon ti a kontan eklersi ki i pa merit, i pa en nesesite ki en dimoun in ganny konvikte dan en, avek en lofans. Swa i dan *court* isi, swa i dan *court* aletranze.

I pa en nesesite sa pou nou donn lasistans legal. Annefe sa i rezon ki nou pe *define criminal investigation* osi, pou montre ki *investigation* i *include* ler en dimoun pa ankor ganny konvikte e *prosecution* ler nou pe *go through the process* pou aprezan konvikte sa dimoun.

Oubyen menm sa trwazyenm senaryo kot sa dimoun in fini konvikte, prezan zot pe rod plis lenformasyon. Parey lo sa kote *court* i *include foreign court as well*, apre i *include* nou *court* isi Sesel. So savedir i pa enportan si en *court* deor in fer en lord.

Annefe anba *Mutual Assistance of Criminal Matters Act* nou annan en provizyon ki dir ki si en lord in ganny fer deor, nou osi nou Lakour i kapab rekonnet e nou kapab *enforce* sa lord, sa *foreign order* dan nou Lakour isi Sesel.

With regards to forfeiture, ou pe fer referans avek

provizyon *forfeiture Mutual Assistance in Criminal Matters Act*.

E li i ekspreseman site ki sa dimoun i merit ganny konvikte pou nou kapab *forfeit* son bann *assets*. Saverdir konpare avek en *restraining order* anba *Mutual Assistance in Criminal Matters Act* ki pa demann, ki pa en nesesite pou sa dimoun ganny konvikte.

Li i *forfeiture*, sa dimoun i pou bezwen in fini ganny sarze, in fini ganny konvikte *of* sa lofans, avan ki nou kapab tous son bann propriyete. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Onorab Pillay wi.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Chairman. Mersi *Counsel from the Attorney General's chambers*. I zis selman ki lo komansman dan ou leksplikasyon i annan en keksoz ki i kontredir en pti pe sa ki lamannman pe propoze. Lamannman i dir nou koumsa poudir, meton mwan mon Lanmerik, *I write to Seychelles and I say I want to have, I am investigating so and so and I want to have their assets forfeited*.

Sa ki mon pe demann ou, se eski fodre ki en Lakour Lanmerik ki *issue* sa lord? E

prezan sa *corresponding law enforcement entity* i *liaise* ek *Attorney Zeneral* pou li ganny sa *mutual assistance*.

This is the question that I am asking. Prezan, eski i vedir prezan lo nivo Sesel, *Attorney Zeneral* pou bezwen fer en laplikasyon devan Lakour pou li kapab ganny sa *forfeiture order*.

Zis petet sey eksplik mwan sa pou mon kapab ganny en konpran ki mannyer i pou marse. *Thank you*.

MR SPEAKER

Mersi. Madanm *Counsel*.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Onorab annefe, sa provizyon ki nou pe propoze ozordi i pa pou kontrandi sa *forfeiture* anba Lalwa ki egzistan an se moman.

Pou le senp rezon ki pou mon eklersi ou, ki sa pei deor pou nou kapab *forfeit* i pou bezwen si i anvi ki nou *enforce* son lord, i pou bezwen li, tou dabor annan en lord pou nou kapab *enforce* son lord.

I pou bezwen li tou dabor annan en lord pou nou kapab *enforce* dan nou Lalwa. Me parkont si i anvi ki nou *prosecute*, ki mon retourn ou kot nou definisyon *criminal*

investigation, si i anvi ki nou *prosecute*, la prezan nou, nou pou bezwen *go through the process of prosecution* pou nou kapab ganny en *conviction* pou nou kapab *forfeit* son *property*. So savedir si i anvi nou *enforce* sa lord, fodre ki i annan en *foreign order*.

Me si i anvi ki nou, nou *prosecute*, then nou pran sa semen *prosecution* ki anliny avek rezon ki nou'n deside pou nou fer sa distenksyon anba definisyon *criminal investigation*, pou montre *investigation* ek *prosecution*. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi Mr Chair. Mr Chair koman en dimoun ki pratik dan sa size e mon souvandfwa lo latab opoze Ankour avek Nissa, mon komans en pti pe trakase. Akoz ki mannyer i pe dir, si sa dimoun i en Meriken in bezwen annan en lord Lanmerik. Aprezan sa lord i ganny servi lo Sesel, me i bezwen annan en prosedir osi ki ganny antanmen pou kapab fer sir ki sa lord i ganny rekonnèt isi Sesel.

Me eski nou pe dir ki sa Lalwa, i pe fer ki Sesel i kapab dir avek tou son bann partner

oubyen tou lezot pei, pou fer prosekisyon kondann sa boug, apre zis anvoy sa zizman kot mwan. Mwan mon a fer sa ki i annan pou fer. Apre mon a sezi son bato, akoz son bato i isi Sesel? Oubyen mon a size lakaz ki i ti donn son manman letan i ti en bon boug li, avan, en bon garson, prezan in vin move. In war keksoz tro an gran, in vin en move boug. E selman in ganny sa bato dan sa letan ki i ti en move boug. Mon pou al sezi sa lakaz ki in donn son manman letan i ti en bon garson.

Konmsi mon pe sey konpran en pti pe. Akoz letan mon pe ekoute, letan mon pe lir, mon pe re ganny en lot nosyon *of* mon leksperyans ki mon annan.

MR SPEAKER

Ale, mersi. Madanm *Counsel* donn nou en lopinyon.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mr Speaker tou dabor i annan prosedir pou nou kapab *enforce* en *forfeiture order*.

I pa vèdir ki si en lord in ganny fer dan nenport ki pei, Sesel pou *simply welcome* sa order, apre nou ale nou al sezi propriyete tou dimoun. *At the*

end of the day nou still bound by the Constitution ki vedir ki tou dimoun i annan en *right to property*.

So, me selman parkont msye Onorab Andre i konn byen ki sa *right* i annan en leksepsyon. E la baze lo levidans ki nou, nou gannyen, ki nou pou resevwar oubyen ki nou pou bezwen prezant devan en Lakour. Akoz mazine nou pou bezwen al devan en Lakour pou nou kapab zistifye akoz ki nou pe sezi sa propriyete. Oubyen akoz ki nou anvi *convict* sa dimoun pou nou kapab sezi son propriyete.

E la Lakour baze lo levidans, pou bezwen egzaminen. Nou pou bezwen kapab prezant levidans koman bann Avoka, kot Lakour pou vwar kote ki nou pe dir sa *criminal activity* in komanse.

Akoz nou pa pou kapab zis ale, al sezi tou *random property* akoz sa dimoun in fer en lofans ozordi an 2020. Nou pou bezwen kapab etablir, prouve ek Lakour, baze lo fe ek levidans, kote sa *criminal conduct* in komanse.

E parey ou pou vwar anba nou *Anti-Money Laundering Act* menm i annan sa provizyon *pecuniary penalty order*. Kot i annan en dele letan ki ganny konsidere. So nou pa pou zis

ale *randomly*, konmsi nou pou *act* koman al sezi propriyete nenport ki dimoun.

I annan sa dele letan, i annan levidans ki nou bezwen prezante devan Lakour, pou montre pou ki rezon ki nou pe demann Lakour pou nou kapab *forfeit* sa bann propriyete. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Onorab Andre mon krwar sa in adres ou kestyon ki ou ti annan. Ale kontinyen.

HON CLIFFORD ANDRE

Non, Mr Speaker akoz letan mon pe lir sa seksyon, ankor la, sa *subsection* i dir *subject to subsection, to section 153*, ki dir ou i bezwen annan en konviksyon, '*the criminal procedure code and the provisions of any other law, where a request has been received from a foreign country for forfeiture of the property.*' Ou konpran?

Mr Speaker ki mon pe dir, konmsi *L'Angleterre* i kapab dir mon ki mon pe *request* ki, a *request*, so i, mon krwar nou bezwen met ladan, i bezwen *where there has been a foreign judgment with regards to* sa.

Akoz letan nou dir a *request*, ki mannyer nou pe zistifye sa *request* la? Pou

mwan i annan en pti konfizyon Mr Speaker, eskiz mwan, lo la. Kekfwa nou pa ti'n vwar li letan nou ti'n fer *meeting*.

Me selman la, *I feel*, mon ava koz Angle kekfwa, Mr, sa lot msye i ava ganny mwan. *I believe that, you know where it comes to a request from a foreign, from any foreign country, I believe there should be something that is included with regards to a foreign judgment.*

We cannot just say a request, coming from the Ministry of Foreign Affairs of Albania, filling a request, it cannot be like that. I believe we need to, I want it to be stronger Mr Speaker, sanmenm sa ki mon sey dir. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Madanm *Counsel*.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mr Speaker a sa pwen mon ti a kontan anmenn latansyon Lasanble ki nou annan deza sa provizyon ki Mr Andre ti a kontan nou met dan Lalwa.

E sa i ganny trouve anba seksyon 27 *Mutual Assistance of Criminal Matters Act*. Ki dir ki i ekspreseman dir ki ou, ou

bezwen en konviksyon pou ou kapab *forfeit*.

So savedir sa lamannman ki la, i pou re-koresponn avek sa ki dir anba Seksyon 27. Ki fer li en nesesite ki sa dimoun in fini ganny *convicted*. Savedir malgre ki i en demann, lefe ki i pe vin Sesel, sa demann pou vin Sesel, zot pou bezwen respekte nou Lalwa ki i deza etabli anba Seksyon 27.

Ki dir ki sa dimoun in bezwen ganny *convicted*, i bezwen annan en *order*. Savedir tousala i dan Lalwa anba Seksyon 27 e zot pou bezwen swiv li. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi madanm *Counsel*. Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Si mon kapab propoz ki nou mete, '*when a request is made pursuant to Section 27*' la, ki fer li pou mon, aprezan, akoz letan, nou konnen nou Lalwa ki manner nou pe fer, nou dir *cross-refer* ki demen nou napa sa nesesite pou nou amann tou Lalwa.

So mwan mon ti a, sa mon *proposal*. Mon ti a sizere ki nou refer li avek seksyon 27 parey in dir. Ki fer li kler pou mwan, letan nou pe lir sa, nou tay lo Seksyon 27, nou vwar

what is in section 27. So there is no issues. Mersi.

MR SPEAKER

Ok. Yes madanm Counsel ler ou pare.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mr Speaker nou Lofis i konfidan ki seksyon 27 i adres sa, sa propozman, sa proposement, sa proposal sorry, ki Onorab Andre pe fer.

E anefe i dir dan seksyon 27, 'where a foreign country request the central authority to make arrangements for the enforcement of a foreign forfeiture order made in respect of a serious offence against property that is believed to be located in Seychelles' or i donn en lot.

'The central authority is satisfied that a person has been convicted of the offence' ki rezourd problemm oubyen lenkyetid, sorry.

'And the conviction and the order are not subject to further appeal in the foreign countries,'

Then Attorney General koman Lotorite Santral, i kapab proceed pou fer en aplikasyon pou reziste sa lord dan Supreme Court.

Savedir i montre ki i already annan en prosedir anba Seksyon 27 pou garanti en konviksyon. E an plis ki sa garanti ki napa en apel kont sa konviksyon dan sa pei deor. Mersi.

MR SPEAKER

Tre byen. Onorab Andre i satisfè. Onorab Andre okenn lot pwèn? Ou'n fini?

HON CLIFFORD ANDRE

Wi, nou a kontinyen lo sa ki, nou a kontinyen avek nou lamannman ki nou annan. 7, nou annan bann lamannman insertion ki nou'n fer.

'For the purposes of subsection (6), "property of corresponding value" means other property of the accused equivalent to the value of property involved in the offence, for which forfeiture has been ordered and for all material purposes, the provisions of section 153B (13) shall be applicable mutatis mutandis, for forfeiture of such property.'

Mr Speaker mon still, mon konpran ki nou pe dir, me selman mon still, aköz letan nou dir equivalent value mon konsernen avek sa. Me selman bann keksoz ki mwan mon ava anmenn Ankour, letan en case

i anmenn Ankour parey mon'n dir zafer *Section 27*.

Letan nou al Ankour nou ava dil avek sa nou de Ms Nissa. Ms Nissa. (8) *subsection 8, 'notwithstanding any other law in force, if the confiscated property is directly or indirectly as a result of coordinated law enforcement actions by the State.'*

Mr Speaker dan sa menm sa paragraf i fer referans avek *State*, avek *Government of Seychelles*. Nou ti diskit sa, me selman pou benefis Lasanble, mon ava les *panel* eksplik nou sa rezondet deryer sa akoz i nesaser.

E sa ti dernyen lamannman ek *proposal* ki nou'n dir. Ti annan en '*removal of said confiscated property, said confiscated property.*' So nou pou tir sa '*said*', nou pou dir '*the confiscated property*'. Sa mon krwar zot in agree. So zis sa pti lesplikasyon lo *State* avek *Government*.

MR SPEAKER

Madanm Clerk ou oule adres sa 2 dernyen pwen. Eskiz mwan, madanm *Counsel*. Eskiz mwan.

STATE COUNSEL (PUPIL) -
AG'S OFFICE - NISSA
THOMPSON

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker rezon i senp. Nou'n met *State* avek *Government of Seychelles* anvi ki dan sa sou seksyon aksyon pou ganny pran par *the State*.

E la nou'n servi state akoz anba nou Lalwa nou kapab fer konfiskasyon an term *civil* e osi an term kriminel. E dan *civil* nou servi *Government of Seychelles*, me parkont dan seksyon kriminel nou servi *the republic*.

So pou *avoid the distinction* nou'n servi *State* pou fer ki tou lede i ganny enkorpoire. Akoz apre tou en *State*. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. *LGB*.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Chair. Mr Chair mon ti anvi fer 2 pti parol. Mon krwar, eski i annan, si napa personn ki anvi koze, akoz mon ti anvi fer en parol final.

Wi annefe mon osi mon ti pe regard sa, *enforcement action by the State*, akoz se *the State* ki fer *enforcement action*. Me pli tar *mutual agreement within the Government and the foreign country*.

Akoz se Gouvernman ki antre dan *agreement on behalf of the State*. Alor mon krwar sa

pwen in ganny klarifye. E mon ti a kontan profit sa lokazyon Mr Chair si ou permet mon l segonn ankor. Akoz pli boner en kestyon in ganny demande, akoz se pa *Attorney Zeneral* ki'n vin devan Lasanble ozordi. E mwan mon ti a kontan dir ki, mon ti a kontan felisit Ms Thompson, akoz in defann Biro *Attorney Zeneral* dan en fason egzampler. E nou vwar ki i an kontrol son Lalwa dan en fason perfe.

E mon krwar ki avek tou respe ki mon annan pou *Attorney Zeneral*, i byen, i byen tanzantan ki bann zenn dan son departman, tel parey bann zenn Sesel isi i ganny sa loportinite pou vin devan nou e pou montre zot konpetans. Mersi bokou Mr Chair.

MR SPEAKER

Mersi. Avek sa tou bann pwen in ganny regle. E nou a repas dan Staz Lasanble silvouple. *LGB* ou ti a kontan anmenn Mosyon pou *Third Reading*?

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker anba *order 76(1)* mon move ki *Mutual Assistance in Criminal Matters (Amendment) Bill, 2021* i ganny lir en Trwazyenm Fwa. Mersi.

MR SPEAKER

I annan en segonnman? Onorab Arissol.

HON SANDY ARISSOL

Mersi Mr Speaker. In en deba enteresan, alor mon ti a kontan segonn Mosyon anmennen par Onorab Georges. Mersi bokou.

MR SPEAKER

Mersi. E nou a pas lo vot. Tou bann ki an faver pou sa *Bill* ganny aprouve? Mersi, okenn ki kont? Mersi. Madanm Clerk. Lo *Formal Third Reading Mutual Assistance in Criminal Matters (Amendment) Bill, 2021, 28* Manm in vot pour, 0 vot kont e 0 abstansyon.

E alor avek sa mon deklare ki sa *amendment* in pase. Mersi. Nou ava fer *Third Formal*, nou ava fer *Third Reading please*.

MADAM CLERK

Mersi Mr Speaker. *This Act may be cited as the Mutual Assistance in Criminal Matters (Amendment) Act, 2021 and shall come into operation on such date as the Minister may, by notice in the Gazette, appoint.* Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi. Alor sa *Bill* in vin dan Lalwa. Wi, nou a rebran travay 2er edmi. Nou ava *adjourn*, mersi.

(BREAK)

MR SPEAKER

Bonn apre midi bann Manm e bonn apre midi nou lodyans, bonn apre midi panel ankor enn fwa. Nou'n ariv lo *Beneficial Ownership (Amendment) Bill, 2021*. Mon krwar sa enn nou pa ankor ganny 7 zour depi *First Reading*. Madanm Clerk korek?

Alor nou a komans avek Mosyon pou *waive* 7 zour e *LGB*.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Bonn apre midi Mr Speaker. Bonn apre Midi Minis avek ou delegasyon e tou bann Manm, tou dimoun pe swiv nou.

Mr Speaker, anba *Order* 97(1) mon pe *move* pou sispann *Order* 69(1) pou permet ki *the Beneficial Ownership (Amendment) Bill, 2021* i ganny lir en dezyenm fwa malgre ki sa peryod 7 zour pa ankor apse depi son *First Reading*. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Mon a *secondment* silvouple. Onorab Arissol.

HON SANDY ARRISOL

Mersi Mr Speaker, bonn apre midi *a tous*. Tou dimoun ki pe ekoute. Mr Speaker, mon segonn Mosyon anmennen par Onorab Georges. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Nou a vot lo Mosyon *please*. Bann ki pour lev lanmen silvouple. Mersi, okenn ki kont? Mersi. Mosyon pou *suspend Standing Orders* pour *waive 7 days Notice* pour *Beneficial Ownership (Amendment) Bill* in ganny 22 vot pour, 0 vot kont e 9 abstansyon, alors sa Mosyon in pase. E avek sa *LGB*, Mosyon pour *Second Reading*.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, anba *Order* 69(2) mon *move* ki *the Beneficial Ownership (Amendment) Bill, 2021* i ganny lir en Dezyenm Fwa. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Segonnman *please*. Onorab Arissol.

HON SANDY ARRISOL

Mr Speaker, mon segonn Mosyon vi ki en *Bill* sitan enportan. Mersi bokou.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. E nou demann Minis pou entrodwir son *Bill please*.

MINISTER NADDIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, Onorab *Leader* Lopozisyon, Onorab *Leader* pou Zafer Gouvernman. Tou bann Manm Onorab e tou dimoun a lekout bonn apre midi.

Mr Speaker, Lalwa *Beneficial Ownership Act, 2020* ti vin operasyonnel le 28 Out 2020. Sa Lalwa in adres bokou defayans ki ti ganny idantifye dan rapor Sesel. *Seychelles Mutual Evaluation Report* an 2018 e osi par Lorganizasyon pou Korporasyon Ekonomik ek Devlopman, *OECD Global Forum* lo latransparans e lesanz lenformasyon ki konsern *taxation*.

E bi prensipal sete pou amelyor lankadremman *beneficial ownership* dan Sesel pou bann *legal person* e *legal arrangement* ki ganny kree dan nou ziridiksyon. Seksyon 18 sa Lalwa i demande ki tou bann antite e laranzman legal i an konformite ek provizyon sa Lalwa apartir le 31 Zanvye, 2021.

Sa i enkli pou mentenir en rezis pou bann *beneficial*

owners, kot zot lazans rezidan i sitye. E osi pou transform sa bann lenformasyon dan *beneficial ownership database* ki pou ganny mentenir par *Unit Lentelizans Finansyel, FIU*.

Mr Speaker, dan lenplimantasyon sa Lalwa nou'n rekonnet ki nou bezwen adres bann lezot enkonsistans dan bann lezot Lalwa, spesyalman pou met li dan konteks bann biznes domestik.

Mr Speaker, ozordi nou'n adopte en rezim *licensing* ki ensiste pou bann antete dan sekter *offshore*. Alors byento nou pou vin avek lezot lamannman pou nou entrodwir *licensable secretary under the Licenses Act* pou sekter domestik.

Alors Mr Speaker, nou pe demann Lasanble Nasyonal pou fer lamannman avek Seksyon 18 *Beneficial Ownership Act* pou donn pouvwar Minis letan tou sa kondisyon e lezot lamannman in fini konplete. I ava pibliy dan en regilasyon sa dat pou fer sa sesyon vin operasyonnel.

Nou espekte pou bann sekter *offshore*, sa i ava vin an operasyonnel an Me 2021 e pou sekter domestik sa i ava an Desanm 2021. Pou sekter *offshore, FIU* pe aktyelman fer *testing* ek bann antite lo sa

sistenm pou kolekte sa bann lenformasyon. Pou sekter domestik, nou pou bezwen fer plis bann program edikatif e osi bann lezot lamannman dan bann Lalwa ki nou pe aktyelman analize.

Alors Mr Speaker, mon rekomann laprouvasyon Lasanble Nasyonal pou sa Prozedlwa *Beneficial Ownership* pou fer sa lamannman. Mersi, Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi, nou ava al lo deba lo *Bill*. Onorab Pillay ou a komanse.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Chairman. Mr Chairman, sa lamannman i vin en lamannman dan en Lalwa ki nou'n debat en kantite dan Lasanble e ki en Lalwa ki personnelman mon'n toultan an faver par lefe ki i *relate* avek lekel ki *ultimately* ki *own* en antite, en lakonpanyen oubyen lezot aktivite, swa biznes.

Fodre i enportan ki dan nou rol koman en lenstitisyon ki osi ede pou edik nou popilasyon, nou ava konpran ki i annan diferan fason ki en konpanyen i ganny striktire, kot i ava annan sa dimoun kot li i vin direkter sa lakonpanyen, me i osi annan

sa dimoun ki apre li i ganny benefis direk ek sa lakonpanyen.

E se sa dimoun ki ganny benefis direk ki sa Lalwa pe fer provizyon pou li targete. Sa lamannman i annan serten kestasyon mon krwar ki Minister Finans pou bezwen reponn *regarding* son *commencement date*.

Minis in dir nou en keksoz *regarding* lezot lamannman ki bezwen vin a kote sa enn pou fer ki lenplimantasyon sa bann lamannman, i a ganny fer *according to* serten *timeframe* ki ava ganny ki ava ganny etabli baze lo ler sa bann lamannman i ganny anmennen. Me nou vwar ki dan sa lamannman ki la, nou'n vwar ki son *effect* i *as of 1st February, 2021* ki fer ki pou annan en *retrospective effect*.

Mon ti a kontan ki lofis *Attorney Zeneral* ki osi *present* dan laform Madanm Thompson, i a osi kapab eksplik nou si sa i en koutim, kot nou annan serten Lalwa kot i annan bann laspe retrospektiv, retroaktif ki fer ki son bann provizyon i vin an aksyon, pa ler nou pe pas sa Lalwa, me i pran lefe avan menm ki sa Lalwa i sipoze ganny pase.

E mon krwar sa i en kestyon ki bezwen ganny reponn par Lofis *Attorney General*, par lefe ki nou konnen ki sa bann lezot lamannman pa ankor arive.

Me en keksoz ki ankor enn fwa vin relevan se lefe ki anba Lalwa li menm, sa *Beneficial Ownership Act* dan son *Schedule* i prevwar lekel ki bann *legal arrangements*. E la i koz lo plizyer *legal arrangement* ki dan son *Schedule Part A* i koz lo bann *legal persons*, i enkli en konpanyen, i enkli en lasosyasyon *under Registration of Association Act*. I enkli en *partner and partnerships*, eksetera.

Mon ti a kontan demann Minis si sa *registrar* pou bann lasosyasyon, eski sa osi pe ganny *maintain* kot *FIU*, oubyen se *Registrar General* ki li i pou *maintain* sa enn rezis? I enportan pou nou etabli sa byen aköz nou bezwen konnen an se ki konsern sa bann rezis. Ki'n ariv alors, lefe ki Lalwa li menm ti prevwar ki *by* 31 Zanvye 2021, sa Lalwa ti pou vin anfers.

So, nou bezwen konnen ki'n arive, aköz zot pa'n kapab fer sa Lalwa vin an forse *by* le 31 Zanvye, 2021 e ki fer ki prezan nou pe bouz sa *commencement date* par 1 zour.

Eski i relevan vizavi sa ki Minis i fek nou? Klarifye sa aköz pou mwan mon vwar sa i kree en pti pe dout pou mwan personnelman an relasyon avek Lalwa ki devan nou, Mr Speaker.

I annan zis en *Clause* dan sa Lalwa. So, napa lezot gran keksoz pou dir lo la, me mon ava espere pou ekout lezot Manm, pou entervenir lo zot pozisyon oubyen zot fason analiz bann keksoz. Mon vwar *Chair Bills Committee* in lev son lanmen. So, nou ava gete ki diskisyon zot in nobou ganny dan *Bills Committee* vizavi sa Prozedlwa, pou nou enform Lasanble en pe plis lo ki sa ki nou pe vote. E pou ki Lepep Seselwa osi i ava konpran ki bann desizyon ki nou pe pran ozordi apre midi. Mersi Mr Chairman.

MR SPEAKER

Mersi. Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, sa lamannman ki devan nou i enn ki apre bokou refleksyon, e mon osi menm kestyon ki Onorab Pillay i pe poze devan Lasanble, mon'n poz sa dan *meeting* Komite. Me selman apre ki mon'n re lir e reflesir i fer mwan konmsi, mon konpran

akoz i bezwen komans le 01 Fevriye. Akoz si i pa koman le 01 Fevriye, koriz mwan si kekfwa mon fason vwar li, depi dernyen *meeting* ki nou'n fer i diferan. Rezondet akoz sa, se mon panse ki tou bann *reporting entity* oubyen bann *legal arrangements* si i pa'n fer sa depi le 01 Fevriye, 2021 e ki si sa Lalwa pa vin *retrospective* i pou fer ki sa antite in komet en lofans depi le 1 Fevriye ziska ozordi.

So, nou pa pou kapab *cure* sa *defect* si nou pa fer li retourn an aryer, pou kapab fer ki par lefe ki sa - i annan lamannman ki pe ganny mete, pou kapab fer ki sa bann dimoun pa'n komet en lofans akoz sansan pou annan sa 1 mwan ki tou sa ki tonm dan sa peryod 1 mwan i pou'n komet lofans *by law if we start*, si nou komans sa Lalwa ozordi letan nou pe fer li. Akoz sa lot Lalwa ti dir pou pran le 31 Zanvyè.

So, apard a mon napa gran rezervasyon apard sa detrwa pti lamannman ki nou'n fer, ki mon mazine i ganny aksepte, apre letan nou al dan *Committee Stage* nou ava enform Lasanble an zeneral ki sa bann lamannman. I pa bokou i pa konsekan. I zis 3, 4 lamannman plito. So mon santi ki e mon apresye letan mon'n

regete apre ki mon'n demann bokou kestyon parey mon'n dir. Parey Onorab Pillay.

Mon apresye ki Lotorite Gouvernman in vwar li nesese pou vin avek en Lalwa kot i kapab tir sa *burden* lo sa bann dimoun *once and for all*, e komans *fresh* pou nou kapab bouz devan. Avek sa mon pou siport sa lamannman ki pe ganny mete devan nou. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Georges.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, mon ti anvi pran laparol pou adres zis en pwen. Me set en pwen Lalwa e set en lenterpretasyon ki mon pou donnen e mon fer li an tout konsyans ki ou ou'n ganny *warn* pou ou aret pran *legal advice* avek mwan. E mon pa anvi dan sanmenm sa laliny ki Lasanble i pran *legal advice* avek mwan. I pa sa mon rol - mon pe - me mon annan en konesans ki mon krwar mon devret partaz avek Lasanble lo sa pwen.

E sa pwen se sa. Eski sa Lalwa i retrospektiv? Klerman larepons i wi. Eski sa i posibil dan konteks Lalwa Sesel? E se la kot mon ti a kontan anmenn mon kontribisyon Mr Speaker.

Lartik 2 nou Kod Sivil i lir, 2 (1) *'No Law shall be construed to have retrospective effect unless such a construction is expressly stated in the text of the law or arises by necessary and distinct implication'*. End of quote e mon krwar sa i ava reponn kestyon tre pertinan poze par *Leader* Lopozisyon e par Onorab *Chair Bills Committee*. I kler, zot in spesifye ki klerman i pou pran lefe depi le 01 Fevriye. So, i *comply* avek provizyon e i kapab ganny *construed to have retrospective effect*. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Onorab Georges. Onorab Loze.

HON JOHAN LOZE

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, *once again* nou annan en morso lezislasyon devan nou lo ki tou lede kote mon krwar i kapab agree. I annan zis 2 pti keksoz ki mon'n *take note of*. Enn se ki Lasanble in *waive Standing Orders* pou nou pas sa morso Lezislasyon dan mwens ki en *required delay*. Mon not sa aköz diran sizyenm Lasanble i annan bokou koze ki'n ganny koze lo sa size. Bokou keksoz in ganny dir *against* sa pratik e nou kote nou'n bezwen anmenn sa lo nou ledò.

Mon kontan vwar zot pe pratik li la ozordi, mon krwar zot devret bat en lanmen pou zot lekor. Zot in *end up* pe fer sa ki zot ti koz kont e ozordi mon vwar zot pe *wallow* ladan!

Mon lot pwèn ki mon oule leve Mr Speaker, se ki *again* nou pe sanz *commencement date* en Lalwa ki ti ganny pase par Gouvernman presedan. Nou agree nou ki sa i bon, mon zis oule bann dimoun dan *trade* pe *sit up and pay attention*;- ki tou sa bann dimoun ki ti *whisper* dan zot zorey la, la ozordi zot menm prezan zot anmennen. Sanmenm sa ki zot pa ti oule la, zot pe anmennen.

The legal framework as was yesterday, stands today. E *the current government* i pe anmennen senpleman aköz *the legal framework is sound*. I ti bon yer parey i bon *ozor..di!* Napa naryen mal avek. E nou, nou sipòte e depi bomaten mon pe lev mon lanmen byen o pou mwan ed zot. Pe donn zot *mon sipor*. Pa mon lenspirasyon, me mon spor an pratik ! Mersi, Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi. Onorab Loze, Mersi. Onorab Henrie.

HON GERVAIS HENRIE

Mersi Mr Speaker. Bonn apre midi tou dimoun. Mr Speaker, mon pou gid mon lekor par *Order 59(1)* nou *Standing Order* ki dir nou, 'A Member shall confine his or her observations to the subject under discussion and may not introduce matters not relevant thereto.' So mon pa pou pran en formil mazik e fer li vin en resipyan anpwazonnen pou zis vin koz nenport kwa.

Sa, lamannman devan nou i senp. Me selman *issue* ki mon pou al leve la, akoz ozordi anfet Onorab Labrosse ki'n fer mwan realiz sa, zour pou zour ozordi 1an pase, le 2 Mars 2020 Gouvernman ti anmenn lamannman dan *AML/CFT*. 1an konmsi nou dan menm sityasyon.

So, aprezan letan nou pe koz lo amann en lamannman e zot in deza donn 2 lasirans la ki Minis in donner dan son prezantasyon. *Offshore*, dat ki zot pe mazine bann keksoz pou'n an plas son Me e sekter domestik, Desanm. Prezan mon pe demann mon lekor *how realistic is that target?* Akoz sa ki mon pou annwiye se ki nou vwar nou ankor dan detrwa semenn ou mwan, nou vwar nou ankor isi avek sa menm panel pe rod en lamannman.

Akoz kekfwa dan son rezimen mon anvi Minis i dir

nou, pou nou satisfere nou lekor koman en Lasanble, poudir vremen bann travay pe ganny fer.

Akoz par egzanp dan sekter *offshore* mon kapab konpran poudir bann *partitions* dan sa sekter i deza ofe avek tou bann keksoz ki zot dwatet fer e probableman annan bann dimoun konpetan pou fer li avek sa lavites. Me dan sekter domestik, *how ready are we* e ki sa lamannman, sa Lalwa *Beneficial Ownership* la, ki lenpak i annan lo bann Lalwa parey *Companies Act, Licensing Act*. Menm *Civil Code*, kot nou pe koz *partnership*?

So, ki kalite konversasyon ki pe annan dan sekter domestik pou asire ki nou pou *up to speed* an Desanm parey Minis in dir nou? E nou konnen poudir nou pa pe koz lo zis lo Mahe la. Sa bann antite i osi lo Praslin, lo La Digue. E zot dir ou poudir nou annan nou prop spesifisite nou. Gouvernman i bezwen pran en lot kalite ka avek nou.

So pou mwan, mon anvi kestyonnen pou dir *how confident the panel is* ki nou pou kapab zwenn sa 2 target, Me avek Desanm? E mon osi anvi konnen ki kantite travay ki'n ganny fer ki zot ti dir nou zot pou fer avan, me ki selman

zot pa'n reisi *achieve* sa target ki ti'n ganny *set*, ki prezan nou'n bezwen anmenn sa lamannman.

So sa i konsern ki mon anvi leve e mon swete ki mon'n fer zistis pou reste lo size ki devan nou e pa entrodwi nenport ki parol ensinifyan dan en deba osi enportan. Mersi Mr Speaker.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi Onorab Henrie. Onorab Woodcock.

HON WAVEL WOODCOCK

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, sa Lalwa i en Lalwa ki vreman enportan. *In fact* sa lamannman ki nou pe anmennen i en amannman ki mon pou donn mon siport 100 poursan. Mon benzwen dir Mr Speaker, ki *Beneficial Ownership* i vreman enportan par lefe ki sa in ed nou idantifye lekel propriyeter en lakonpanyen, ouswa lekel ki annan *share* dan en lakonpanyen.

Ozordi dan sa lemonn ki nou pe viv ladan, kot i annan bokou bann akt teroris, blansisaz larzan, nou vwar bann pratik partou dan lemonn parey en endividi i kapab kree

en lakonpanyen dan *BVI*, apre sa lakonpanyen i kapab al kree en lakonpanyen dan en lot ziridiksyon, dan en lot pei. Maurice ouswa menm i kapab en lakonpanyen i kapab vin kree en lakonpanyen isi Sesel. E i enportan pou nou konnen lekel sa endividi, sa dimoun ki annan *share* dan sa lakonpanyen.

E dan lepase nou'n vwar bann pratik ase danzere ki enportan ki ozordi nou amann en tel Lalwa. Parey malerezman sa bann akt in arive menm dan nou pei, in ariv Sesel annefe. In ariv menm parmi sa antite ki ti sipoze pe *safeguard*, ki sipoze pe protez nou pei kont bann tel akt.

Annefe nou ti vwar sa dan *FIU* dan lepase, kot nou ti annan sa bann Irlande, kot nou ti vwar ler zot ti al kree bann konpanyen parey *Calendula, Tech Limited, Solas Beo*. Zot ti kree sa bann lakonpanyen *Maurice* e zot ti pe pey zot e lekor, zot ti pe *deal* avek zot lekor.

Me selman si nou ti napa sa bann Lalwa *Beneficial Ownership*, Sesel, en pe sa bann pei, pou nou idantifye pou konnen lekel propriyeter sa bann lakonpanyen, i ti pou kapab difisil pou nou konnen lekel ki par deryer sa.

E atraver sa nou'n nobou idantifye lekel ki ti pe fer sa bann pratik ilegal, kot larzan Lepep Seselwa ti pe ganny servi pou swadizan aste bann zarm, e osi pou ganny lentelizans avek bann lakonpanyen, kan anefe se sa bann lakonpanyen ti'n ganny kree par sanmenm sa bann Irlande ki ti ganny apwente anba ladministrasyon ki ti la avan pou 43an !

Zot ti permet sa bann keksoz arive kont Lepep Seselwa e in vwar li ganny vole plizyer milyon e de milyon Roupri akoz zot ti napa en Lalwa ki ti pe met lord dan sa bann keksoz.

E ler nou'n vini. Atraver travay ki sizyenm Lasanble in fer, nou'n met lord dan sa bann keksoz ki ozordi ou vwar Mr Speaker, ki nou nepli annan sa bann Irlande e nou nepli pe ganny vole par sa bann *shell companies*, ki ti ganny kree par sa bann Irlande, *Solas Beo, Tech Limited e Calendula*. E sa gras a travay ki sizyenm Lasanble ti fer. Avek sa 2 mo Mr Speaker, mon pou siport sa lamannman dan sa Prozedlwa ki devan nou. Mersi bokou.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Cosgrow

HON WALLACE COSGROW

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker tre bref. Komansman mon kontan mon vwar Onorab Henrie o komansman in *acknowledge* son lenspirasyon. Bravo.

Mr Speaker, sa lamannman ki devan nou la i enn ki tre senp. I tre senp, i pe zis etabli *effective date* pou sa seksyon 18 e pa neserman en kantite bann keksoz ki nou'n tandé par bann Manm lot kote latab pli boner. So, i en senp lamannman. I en lamannman ki mon pa krwar devret annan gran deba. I legaliz serten keksoz ki si bann dimoun ti'n fer *prior to between* sa peryod 31 Zanvye ziska 1 Fevriye. So, i en lamannman ki lozik, ki normal e nou pou aport nou sipor, nou soutyen. Mersi bokou Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi. Onorab Pillay ou ti dir ou pou rebran serten size ler Onorab Andre in koze, ou'n fini? Kler. Si ou'n fini mon kontan.

(laughter)

HON SEBASTIEN PILLAY

I ok ou Mr Speaker, nou a *move to Minis* i ava reponn.

MR SPEAKER

Ok, tre byen. Minis nou ava envit ou pou fer ou repons.

MINISTER NAADIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. Mon ti a kontan dir mersi tou bann Manm ki'n fer lentervansyon. E mon ava adres sa bann *issues* ki'n ganny releve. Lo kote *retrospective approval* mon krwar ki sa *issue* in ganny diskite e son legalite in ganny deside. So mon krwar sa i ok.

Lo kote bann *delays* ki'n arive pou spesifikman pou konsern *offshore*, ler mon'n fer diskisyon ek *FIU*, *main* rezon pou *delay* se zot ti bezwen *set up* en *IT platform* ki apel *goAML*. Me selman avek bann restriksyon ki ti an plas avek sa pandemik, sa in met zot retar pou enplimant sa *platform IT*. Me selman mon krwar, sa ki mon'n ganny reasire se ki *this will be ready by date* ki'n ganny spesifye dan sa *proposal*.

Lo kote domestik i, se prensipalman bann lezot Lalwa ki bezwen ganny amande, e kekfwa mon ava donn lalis sa bann Lalwa. I annan *the Licensing Act, Companies Ordinance 1972, Registration of Association Act, Civil Code, AMLCFT Act e International Corporate Service Providers Act*.

E lo sa mon krwar, tou sa bann Lalwa in ganny idantifye e louvraz in fini komanse pou fer bann lamannman. So, lo kestyon ki'n ganny demande lo *how realistic* sa bann target i ete, Mon krwar pou kote *Offshore* i realistik akoz i senpleman *setting up* sa sistenm pou *populate* sa lenformasyon ladan.

Lo kote domestik mon *acknowledge* i annan en pe plis louvraz. Mon pa tro enkyet lo kote ban lamannman Lalwa, akoz mon krwar sa tim teknisyen ki pe travay lo la i annan sa *competency* pou zot delivre lo sa bann Lalwa. Me ki nou bezwen entansifye zefor se ki mon'n mansyonnen avan lo kote ledikasyon, pou fer sir akoz i en keksoz ki ase nouvo pou bann lakonpanyen domestik.

So nou bezwen entansifye nou zefor pou fer sir ki tou bann antite domestik zot konpran ki sa Lalwa i *require of them* e lo la mon mazine SS *through the chairmanship of the National AML Committee* ava *drive* sa *agenda* pou fer sa arive.

E finalman dernyen kestyon ki ti leve se pou bann *legal arrangement*. Sirtou pou bann lasosyasyon. Likel ki *maintain* sa *register*. Se pou, bann lasosyasyon i *remain* kot

Rezistrar me pou bann *high risk entity* sa i tonm anba *FIU*. Mon krwar avek sa Mr Speaker, mon'n adres bann pwen ki'n leve e mon ti a kontan rekomann sa lamannman avek Lasanble. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Minis. E avek sa nou a pas lo Mosyon pou *Formal Second Reading of the Bill*. Nou vot direk, nou'n fini fer Mosyon, wi. Nou vote. Silvouple vot pou *Second Reading*, tou Manm ki an faver leve lanmen silvouple? Mersi, okenn ki kont?

Mersi, vot lo *general merit Beneficial Ownership (Amendment) Bill, 2020* in ganny 30 vot pour, 0 vot kont e 3 abstansyon. E avek sa mon ava demann *Clerk* pou *proceed to Formal Second Reading*.

MADAM CLERK

Mersi Mr Speaker. *A Bill for an Act to amend the Beneficial Ownership Act, 2020*. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Madanm Clerk. Nou a pas dan Lasanble pou *amendments please*. Serzan.

Wi, bann Manm i kapab adrese lo *amendment*. Wi Onorab Henrie.

HON GERVAIS HENRIE

Mr Speaker, lefet ki nou dan Staz Komite. I annan en pwen klarifikasyon mon ti ava apresye si ou donn mwan loportinite pou demann Minis. Akoz lo lenplimantasyon. Sirtou dan sekter domestik. Akoz Minis in donn nou 2 lasirans, in dir ledikasyon zot pou tap tou pou fer sir ki *domestic sector* i konpran, apre i reasir nou ki i annan konpetans dan *legal team* ki pou *catch up* avek tou bann Lalwa nesaser.

Me mon krwar i annan en konponan enportan ki mon ti ava presye si Minis i donn nou son larepons lo la. Se ki mon panse krwar ki bann Lotorite ek Lazans pou bezwen pe travay ansanm sirtou pou asir *compliance domestic sector* e la nou pe koz parey *FIU, Registrar, Licensing Authority* ou swa *FSA*.

So dan sa konteks ki manner bann antite Gouvernman pe mazin pou *tackle sa task ahead*.

MR SPEAKER

Mersi. Minis ou ti a kontan klarifye.

MINISTER NAADIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. Wi Onorab, parey mon'n mansyonnen ozordi i annan sa *National*

AML/CFT Committee e sa i konpri bann *Head of Organization* dan tou sa bann antite. So, ou annan ou Minister Finans ki *Chair* li *through* SS. Ou annan *Central Bank, FSA, FIU, Lapolis, Biro Attorney Zeneral*. So, tou bann antite relevan i lo sa Komite.

E mwan mon'n vwar poudir depi ler sa Komite in ganny *set up* in annan en *remarked improvement in terms of* korperasyon ant bann diferan lenstitisyon. E mon santi ki *through this* Komite zot pou kapab *drive* sa bann reform. E parey ou'n vwar sa Komite in vreman, vreman aktiv pous bann diferan Lalwa ki ganny enplimante.

Me osi anba sa Komite li i annan en *technical Committee* ki akt koman en Sekretarya. E sa i annan bann teknisyen dan tou sa bann lorganizasyon ki se zot ki pous sa azanda, fer travay lo sa bann Lalwa. Diskite, fer *all the technical work* ki zot anmenn devan *National Committee*.

So mon krwar i annan en vreman *significant improvement* lo kordinasyon bann antite e sanmenm sa ki ozordi ou pe vwar en kantite plis sa bann Lalwa pe vini e mon *pretty sure the team* pou kit zot, Lasanble ase *busy* lo sa size. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Minis. Onorab Andre ou ti'n pare. Wi.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi, Mr Speaker. Mon prezimen tou bann *track version* ki nou'n anvoye i ganny aksepte. Me mon a zis pas lo la pou benefis Lasanble e bann dimoun ki a lekout.

Nimero 18, '*Every legal person and legal arrangements, other than extractive companies, through their resident agent shall comply with the provisions of this Act. Dan Lalwa i met 'on' me nou, nou'n sizer 'by' such date as the Minister, by notice published in the Gazette may specify.*' So, sa i vreman *straight forward*. Napa tro gran *issues* pou nou *deal* avek. Mersi, Mr Chair.

MR SPEAKER

Se tou?

HON CLIFFORD ANDRE

Yes.

MR SPEAKER

Ok, Madanm *Counsel*, mon prezimen ou'n aksepte sa pti *amendment*.

**STATE COUNSEL (PUPIL) -
AG'S OFFICE - NISSA
THOMPSON**

Mersi Mr Speaker. Mersi, wi nou aksepté.

MR SPEAKER

Ok, tre byen. Avek sa nou a kapab terminen avek sa *Bill*. Napa lamannman. Alor nou a *reconvene* koman Lasanble pou *Third Reading*. E mon a demann *LGB* pou Mosyon lo *Third Reading*.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, anba *Order 76(1)* mon *move* ki *Beneficial Ownership (Amendment) Bill, 2021* i ganny lir en *Trwazyenm Fwa*. Mersi.

MR SPEAKER

Segonnman silvouple.

HON SANDY ARRISOL

Mersi Mr Speaker. Mon segonn Mosyon anmennen par Onorab Georges. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi, nou a pas lo vot pou *Third Reading*. Manm ki an faver lev lanmen silvouple? Mersi. Vot lo *Formal Third Reading Beneficial Ownership (Amendment) Bill, 2020*. 2021? 2020, sorry. *Beneficial Ownership (Amendment) Bill,*

2020, 28 Manm in vot pour, 0 vot kont e 4 in *abstain*. Alors vot lo *Third Reading* in pase. E aprezan mon ava demann Clerk pou *Formal Third Reading*.

Mon a re lir sa. 2021? Ok. *Formal Third Reading Beneficial Ownership (Amendment) Bill, 2021*. 28 Manm in vot pour, 0 vot kont e 4 abstansyon. Alors vot *Bill* in pase lo *Third Reading* e Madanm Clerk ou a fer *Formal Third Reading*.

MADAM CLERK

Mersi Mr Speaker. *This Act may be cited as the Beneficial Ownership (Amendment) Act, 2021*. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi. Alors nou'n aprouv sa *Bill*. Felisitasyon. Prezan mon pou demann en konsey avek *LGB* fotespere sa pa met mwan dan problemn, Lo prosedir.

Nou'n ariv 3.06. Mon krwar, Madanm Clerk koriz mwan, tou Manm ki lo *panel* i reste pou sa *Bill* swivan. Eski nou kapab pas direktman lo sa *Bill* san pran en poz? Nou kapab? Lo kote Lopozisyon? Ok, napa problemn. *Alright good*. Alor nou a pran *next Bill* e la ankor nou bezwen komans avek Mosyon pou *waive 7 days*. *LGB*.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, anba *Order* 97(1) mon oule *move* pou sispann *Order* 69(1) pou permet ki *Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism (Amendment) Bill, 2021* i ganny lir en dezyenm fwa, malgre ki sa peryod 7 zour depi ki in ganny lir pou en premye fwa pa ankor terminen. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Segonnman silvouple. Onorab Arissol.

HON SANDY ARISSOL

Mersi Mr Speaker. An vi ki sa *Bill* i en *Bill* enportan dan sa deba ki nou pe fer, mon ti a kontan pou segonn propozisyon anmennen par Onorab Georges. Mersi bokou.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. E nou a vot lo sa Mosyon. Bann ki an faver silvouple lev lanmen? Okenn ki kont? Mersi.

Vot pou *waive 7 days' notice* pou *Second Reading Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism Bill, 2020* in ganny 23 vot pour, 0 vot kont e zero vot abstansyon. Alor sa Mosyon in pase e alor nou a pas lo *Second Reading*. LGB.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, anba *Order* 69(2) mon *move* ki *Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism (Amendment) Bill, 2021* i ganny lir en Dezyenm Fwa. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi e nou ava envit Minis pou entrodwi son *Bill*.

MINISTER NAADIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, Lalwa Anti-Blansisaz Larzan e pou Lit Kont Finansman Terorizm, *AML'CFT 2020*, ti vin an operasyonnel le 28 Out 2020. Sa Lalwa i adres bokou defayans ki ti ganny idantifye dan rapor Sesel. *Seychelles Mutual Evaluation Report* an 2018.

Mr Speaker, sa raport ti fer resorti ki lankadremman anti-blansisaz larzan e pou lit kont finansman terorizm dan Sesel dapre standar *Financial Action Task Force, FATF*, dan 40 rekomandasyon Sesel in ganny trouve ki 20 rekomandasyon nou mank bokou e amelyorasyon pou bezwen fer. Sesel in kapab ganny amelyorasyon dan 3 rekomandasyon dan *meeting* ki ti fer an Desanm 2020 e bann

lezot lamannman ki nou pe diskite depi bomaten dan bann lezot Lalwa, ki enkli sa enn ki devan nou, nou espekte fer amelyorasyon dan ankor 14 rekomandasyon dan *meeting* ki pou ganny fer an Septanm 2021.

Sa 3 lezot rekomandasyon nou pou kapab demann en *re-rating* an Avril, 2022 akoz prosedir ki egziste dan *FATF*.

Mr Speaker, bann premye lamannman dan sa Prozedlwa, nou pe fer bann lamannman lo en pe bann definisyon dan Seksyon 2, pou fer ki nou an konformite avek bann standar *FATF*. Dan *meeting* an Desanm 2020 bann *assessors* ti met en pe konsern devan nou. Dezyenm konponan i dan Seksyon 3, rekomandasyon 39 *FATF* i mansyonnen ki en pei i bezwen fer sir ki lofans blansisaz larzan e finansman teroris i *extraditable*. Rekomandasyon 3, spesifikman kriter 3.7, standar *FATF* i dir ki nou bezwen met an plas bann lofans pou kouver *self-laundering*.

Mr Speaker, Seksyon 6 Lalwa *AML/CFT* i kree en Komite Nasyonal e Seksyon 7 i mansyonnen bann fonksyon sa Komite. Lamannman ki nou pe propoze ozordi dan Seksyon 7 i avek bi pou fer ki okenn

devlopman dan lankadremman anti-blansisaz larzan e pou lit kont finansman terorizm i pou bezwen ganny enfliyanse par nou *national risk assessment*. E osi par bann lorganizasyon enternasyonal ki set bann standar parey *FATF* ek *OECD*. Nou pe osi azout 4 lezot fonksyon sa Komite pou fer li azour avek standar enternasyonal.

Rekomandasyon 2 *FATF*, spesifikman kriter 2.4 e 2.5, i dir ki nou bezwen fer korporasyon ek kordinasyon parmi bann lotorite, pou fer sir ki nou konpatib avek provizyon *data protection and privacy rules*.

En lot laspe ki nou bezwen enkli dan fonksyon Komite Nasyonal pou *AML/CFT*, se kordinasyon e korperasyon konsernan '*combating the financing of proliferation of weapons of mass destruction*.'

En lot konponan sa bann lamannman ki tous rekomandasyon 33 e 34 *FATF* se fonksyon Komite Nasyonal pou *AML/CFT* i ganny elarzi pou enkli kordinasyon pou bann lotorite ki mentenir bann statistik lo *AML/CFT* pou montre efektivite e efikasite. E osi pou ankor bann parti prenan pou donn gidans e *feedback* lo laplikasyon bann

mezir, pou konbat blansisaz larzan e finansman terorizm.

Mr Speaker, Seksyon 27 pe osi ganny propoze pou ganny amannman pou fer aplikasyon kot Lakor, pou rod 3 zour adisyonnèl *FIU* olye 7 zour ki egziste dan Lalwa pou *freeze* en *asset*. Alors an total *FIU* pou annan en peryod ki pa plis ki 5 zour anba 27(1)(d) e lot 10 zour anba 27(1)(g).

Lamannman dan Seksyon 28 i donn *FIU* pouwar pou enpoz sanksyon administrative lo en *reporting entity*, si sa antite i *fail* pou *comply* avek demann lenformasyon ou en direktiv kot *FIU*. Sa i enkli en *fine* ki pa *exceed* plis ki R50mil.

Seksyon 30 pe osi ganny amande, sa i konsern bann Lorganizasyon *nonprofit sector* ouswa *NPO*. *FIU* pou bezwen fer en *risk assessment* lo Sekter *NPO* an diskisyon avek Rezistrar Zeneral, pou determin *risk level* sa bann *NPO* e pou kapab donn en direktiv ki sa *NPO* i *high risk*. Sa bann lenformasyon lo sa bann *NPO* i bezwen reste konfidansyel, e osi *FIU* i kapab enpoz en sanksyon administrativ lo sa *NPO*.

Mr Speaker, an Desanm 2020 en gran diskisyon lo Seksyon 45 ti ganny fer avek bann *assessors* lo lenterpretasyon sa seksyon

vizavi rekomandasyon 16 *FATF*. Bann *assessors* ti dir ki dapre zot nou pe *exempt* lobligasyon pou rikord e pou kit bann detay idantifikasyon lo bann transfer lenstitisyon finansye, e osi bann transfer ki ganny fer lo bann *debit* e *credit card*. Me sa i pa ti zanmen nou lentansyon Polisi.

Alors pou permet klarite dan sa Seksyon nou pe propoze lamannman pou fer li anliny avek rekomandasyon 16 e anliny avek nou Polisi orizinal. En lot Seksyon ki nou pe demann lamannman i Seksyon 53. Rekomandasyon 9 *FATF* i dir ki okenn Lalwa ki gouvèrn laspe *secrecy* pou bann lenstitisyon finansyel pa kapab anpes li enplimant rekomandasyon *FATF*.

Adisyonnèlman rekomandasyon 40, spesifikman kriter 40.5 (b) i dir ki en ziridiksyon pa kapab anpes ouswa met bann kondisyon restriktir lo bann provizyon pou resanz lenformasyon ouswa bann lasistans.

An dot mo, en *competent authority* pa kapab refize pou donn lasistans akòz Lalwa ki gouvèrn lenstitisyon finansye ou *DNFPBs* i anpes zot akòz laspe konfidansyalite.

Mr Speaker, parey mon'n mansyonnen pli boner lo sipervizyon *high risk NPO* ki pe ganny fer par *FIU*, en lot lamannman ki pe ganny propoze se pou *FIU* kapab rekomann Rezistrar Zeneral dan son kapasite koman Rezistrar bann lasosyasyon, pou Rezistrar Zeneral kapab retir ouswa sispann en lasosyasyon ki pa pe swiv bann lobligasyon parey lankadrem sipervizyon anba *FIU* in dir. Sa lamannman i dan Seksyon 60(3)(d).

En lot lamannman ki pe ganny propoze dan Seksyon 63(a) i avek bi pou ankouraz e promot lesanz lentelizans parmi *FIU* avek bann *law enforcement agencies*. Lalwa ozordi dan Seksyon 56 i ankouraz sa pratik parmi bann lotorite ki siperviz. Sa i enkli *FSA*, *CBS*, Rezistrar Zeneral e *FIU*.

En lot lamannman i konsern Seksyon 74 ki pou anmenn kalite ki restrikte en warant lo *border* parey lo Erport ouswa lo *Seaport*. Aktyelman provizyon dan Lalwa i dir dan ziridiksyon ki tro ouver, me i pa ti Polisi Gouvernman pou fer sa.

Mr Speaker, nou pe osi fer lamannman dan premye, trwazyenm e seksyelman *Schedule* sa Lalwa. Premye *Schedule* i definir bann antite ki

bezwen vin en *reporting entity*. Malerezman en konponan sa *Schedule* in enkli bann lenstitisyon ki fer *settlement* ouswa *clearing* anba Lalwa *payment system* ki enkli Labank Santral. Me sa i pa nou lentansyon. Alors nou bezwen met klarite anba sa *Schedule* pou ekskli Labank Santral.

Anba sa *Schedule* nou osi pe fer provizyon pou enkli Fon Pansyon koman en *reporting entity*.

Mr Speaker, nou pe osi fer bann lamannman pou koriz bann lerer tipografi dan diferan seksyon. Mr Speaker, mon konstate ki nou'n fer en bon pe travay pou propoz sa bann lamannman dan sa Prozedlwa. Me mon oule fer resorti ki sa louvraz, nou pou kontinyelman fer si i annan okenn lamannman dan bann standar *FATF* ouswa *OECD* e osi letan Sesel i konplet son *national risk assessment* ki nou anvizaze pou komanse dan dernyen kar 2021.

Alors Mr Speaker, mon rekomann laprouvasyon Lasanble Nasyonal pou sa Prozedlwa Anti-Blansisaz Larzan e pou lit kont finansman terorizm pou fer sa bann lamannman pou nou met azour avek bann standar

enternasyonal. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Minis. Nou ava al lo deba lo sa *Bill*. Manm? Onorab Loze wi.

HON JOHAN LOZE

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, depi *ce matin* travay ki nou pe fer lo sa 4 morso Lezislasyon, tou i *interlinked* e si i annan enn ki mwan dan mon lopinyon, mon atas plis lenportans avek se sa enn la *Anti-Money Laundering*. E i annan en keksoz ki nou koman en Nasyon nou bezwen fer sir ki dan nou demars pou aport le meyer pou nou pep. Pou kree plis larises pou sa Nasyon ki anmenn Seselwa. Nou pa permet nou pei pou vin swa en mars pye oubyen en bros koko, pou nenport ki, ki anvini met lipye lo la apre pous dan kwen laport ler in fini avek.

E sa morso Lezislasyon ki devan nou ozordi i permet nou *put up a defense, put up a case* kot bann sityasyon ki kapab anpay nou enternasyonalman. Pa ki vedir sa bann zafer enternasyonal zot annan rezon, me sa i realite lemonn ozordi.

Si ou pou demann mwan mon lopinyon personnel, mwan mon krwar sa bann

Lezislasyon, sa bann zafer la ki zot anpay nou avek *is just colonialism by the back door*. Selman *there you have it*. I la li, nou bezwen respe nou. Nou bezwen konform koman en pei avek sa ki zot pe dir nou. Nou napa lo swa.

So sa enn ki la i permet nou *être* an konformite avek bann keksoz ki zot, zot demann nou pou fer. E i ed nou *push the boat along further* pou nou bann frer ek ser Seselwa ganny bann loportinite pou kree plis larises pou zot lekor.

Mr Speaker, *I will keep to my theme* ki mon'n komans avek demi *ce matin*, '*Unity of purpose and action*', *if not inspiration*. Mon pou debout akote zot dan linite pou ed zot fer sa ki meyer pou Sesel e Seselwa. Lo tou vot ki'n vini mon'n lev mon lanmen premye e mon'n lev pli o ki tou dimoun e mon'n fyer pou leve. Mr Speaker, set akoz mon krwar ki sa travay i nou pe fer la ozordi nou devret fer li ansanm e i devret ganny fer dan linite.

Lo kestyon koz lo *Bill*. Nou tou nou annan en dokiman la avek nou. Nou tou nou annan sa *track version* ki'n ganny travay lo la par *Bills Committee*. Rapor ki'n ganny met ansanm *by the Legal Advisor*. Nenport nou i kapab pran sa dokiman,

asiz avek, *regurgitate* travay ki nou kanmarad in ekrire. Nou kapab zis asiz la, *go through it line by line*, gete. I an kouler, in kolore li bann sanzman. Nou kapab zis asize *parrot* tou sa ki sa madanm in ekrire e dir ki nou pe koz lo *Bill* e pa dir naryen ki sorti dan nou leker.

I enportan defwa koz lo sa ki tous nou. Mwan se moman se kreasyon larises, loportinite, ledikasyon mon pep i tous mwan e mon koz lo la. Mon koz lo la fran e mon koz lo la for. *And I will not be censored. Especially I refuse to be censored* par dimoun ki li bezwen Ostralyen koup son file pou li koze.

Mr Speaker, ozordi kot Sesel in arive la i enportan ki nou vin en Nasyon ki solider letan nou bezwen, dezagree letan nou bezwen. Be annan *unity of purpose and action, if not, inspiration*. Nou bezwen konnen kot pou fase e kot pou byen. Nou a fas pou poul, me nou a agree pou nou byen pou kannar. E la, la, la ozordi napa rezon fase la. La nou *forge ahead*.

Sa ki li i konnen in fer son pese la, son ledwa i bezwen konn anmennen. Ou anmenn nou pese trankil dan ou kwen. Nou, nou travay pou sa! Pou sa! Sa

ki konnen in komet son pese bes son latet. Bes son latet.

MR SPEAKER

Onorab Loze.

HON JOHAN LOZE

Yes, Mr Speaker

MR SPEAKER

Ou pa bezwen al dan sa bann lakizasyon personnel silvouple.

HON JOHAN LOZE

Mon pa'n nonm non personn mwan, Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mon apresye ou bann santiman lo *Bill* e ou sans patriyotik. Mwan aplodi sa. Me selman ou a silvouple evite adres bann lakizasyon lo lezot Manm. Mersi Onorab. Kontinyen.

HON JOHAN LOZE

Mr Speaker, mon a demann ou leskiz. Me selman mon pa'n akiz person mwan...

MR SPEAKER

Mersi.

HON JOHAN LOZE

Mon pa'n montre ledwa lo okenn Manm.

MR SPEAKER

Ale ou Onorab.

HON JOHAN LOZE

Mon'n adres *copyright* if *anything*.

MR SPEAKER

Mersi.

HON JOHAN LOZE

Akoz mon pa krwar annou en Nasyon ki devret permet nou *to be censored*.

(laughter)

MR SPEAKER

Mersi Onorab.

HON JOHAN LOZE

Mr Speaker, mwan mon en Seselwa ki koz Kreol, Onorab Arissol. Mersi.

Nou pei i bezwen bouz de lavan lo bann dosye ki nou, nou agree. E nou bezwen agree koman *2 opposing political forces*, ki i annan keksoz ki nou fer pou benefis nou pep e nou pei. Ou konnen, mwan mon kapab ouver en bal keksoz la dan sa *Bill* ki la, ki zot pa pou konnen ki pou fer avek zot menm.

MR SPEAKER

Onorab.

HON JOHAN LOZE

Mon kapab antre dan bann lamannman, lamannman lo sa *Bill*...

MR SPEAKER

Onorab Loze sa bann komanter i pa neserer e i pa apropro. Silvouple ale avek ou diskour lo *Bill*.

HON JOHAN LOZE

Mr Speaker, lamannman zot ki ti fer lo la. Lamannman zot ki'n fer lo la dan lepase. Mon kapab ouver sa, koz lo sa lamannman ki zot in fer dan lepase. Akoz i annan koreksyon la ozordi ki pe ganny fer lo lamannman ki zot, zot in fer dan lepase. Mon swazir *to stick to my theme 'of unity of purpose and action'* e mon pa ouver mwan sa bwat la mon. Mon kapab ouver, mon kapab koz lo la.

(laughter)

MR SPEAKER

Pa ouver.

HON JOHAN LOZE

Mon pou les trankil akoz mon konnen kot zot febles i ete. Mon pou les zot pou ozordi akoz mon vwar zot in fini kagou. Mersi, Mr Speaker.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi. Mersi Onorab Loze. Nou ava al lo Onorab Aglae.

HON EGBERT AGLAE

Mersi, Mr Speaker. Bonn apre midi Minis ek ou delegasyon. Mon ti a kontan aport mon kontribisyon lo sa *Bill*. Mon krwar i enportan, depi bomaten mon'n swiv de pre sa bann *Bill*, sa 4 *Bill*. Mon kapab dir sa 4 *Bill* zot parante dan en sans parey frer, tonton, tantin. Akoz okenn lazisteman ki ou pou fer dan enn a lot, i pou annan en lefe lo kanmarad.

E mon krwar Sesel in fer bokou dan sa domenn depi 2015 pou sey atenn bann lobzektif kot i konsern bann lorganizasyon, legzizans enternasyonal, OACD, ESSAMLG. E in ariv en pwen mon krwar ki malgre nou ti pe ganny bann led, akoz sa bann lorganizasyon osi zot in nou en kantite avek eksper teknikal. SS ou konn sa tre byen. E mon krwar nou'n ariv en pwen osi ki petet mon a demann mon lekor, akoz petet nou'n ariv dan en serten sityasyon a sa pwen kot i konsern bann *compliance* ki sa bann lorganizasyon enternasyonal ti pe mete devan nou.

Menm si nou ti pe fer byen apartir 2015, me selman mon kapab dir apre 2017/ 2018 an montan nou'n vwar nou lo en lalis kot swa nou pe ganny *white list* ouswa *black list*.

E mon krwar bokou keston ki ti ganny demande 2020, bann *Bill* in vin devan nou ankor, nou'n diskrit lo la longman. E politisyen in fer son politik kot in kapab fer dan lavantaz serten ou kapab dir ki benefisyen dan sa bann sekter.

Me pou mwan sa ki enportan ozordi se kwa ki nou devret pe fer pou fer sir ki nou pa retourn an aryer? Sa ki enportan pou nou. E sa lekip zenn mon krwar kot finans ki sofgard avek sa bann lorganizasyon ki domestik sa Lalwa li menm li. A en pwen zot pa ti en armonizasyon ek kanmarad. FSA ti pe dir pou li, finans i dir pou li, Labank Santral i krwar pou li.

E nou la dan Lasanble a diferan repriz, ler nou'n *seek* lopinyon, ou a dir ti napa en fransiz pou zot donn zot bann lopinyon akoz serten lamannman ki ti anmennen isi ki zot menm zot petet zot pa ti oule depler en kote oubyen lot kote. Ki nou'n vwar nou'n antre dan bann diferan sityasyon kontrayete ek sa bann lorganizasyon enternasyonal.

E sa fodre pa nou repet li ankor sa. Mon krwar nou bezwen fer en keksoz, si nou pou amann Lalwa. Nou bezwen amenn Lalwa avek en bi regard ver lefitir. E osi annou pa bliye poudir nou siny bann Trete ek sa bann lorganizasyon, nou form par e nou bezwen *comply*.

E pou nou komanse Lasanble responsab, nou bezwen swiv sa bann norm ki enternasyonal, san osi mon konpran, akoz taler mon'n ekout Onorab Andre, ki i krwar petet sa bann lorganizasyon i en bann mons ki zis enpoze, enpoze san get laspe teknikalite nou ziridiksyon isi Sesel.

Me mon krwar zefor in ganny fer ase pou devlop en sekter ki enportan, ki anmenn larzan. E ozordi nou pe vwar poudir gete nou dan kriz sityasyon *COVID* e i annan serten sa bann sekter ki pe ede aspir nou pou nou kapab met en pe maze lo nou lasyet ozordi.

E sa Mr Speaker, sa bann lamannman mon krwar i enportan. Me selman i pa kapab fini la akoz i bann amannman ki i pou annan kontinite ladan, mon konnen. Akoz evolisyon sekter finansyel i bann keksoz ki leve toulezour. E mon santi poudir osi parfwa sa ki enportan se si Minister Finans li menm li ouswa sa ki

pe *babysit* son Lalwa li menm li, kot parfwa serten pei li menm li, e la mon siport sa ki Onorab Andre petet i dir. Si nou tarde reakte lo serten rekomandasyon, nou vwar nou dan en serten pozisyon apre.

E se la mon krwar ki enportan, i parey bann Trete ki nou sinyen ki si nou pou anmenn pou nou pas enn, *domesticate* isi dan Lasanble. Nou vwar nou dan en sityasyon kot nou pa pe *comply*.

So, sa ki enportan se *timing*. Mon krwar *timing* i enportan e lekel ki pran responsabilite pou anmenn serten keksoz devan osi i bezwen la pe *babysit* son zafer li menm. Akoz Lasanble, ouswa apre nou vwar nou dan en fason. Dan bann *last minute* nou pe tay avek serten keksoz parey nou pe vwar la, nou pe tay avek serten keksoz. Nou bezwen fer sot sa 7 zour *delay* pou kapab anmenn sa Lalwa.

Me selman Mr Speaker, avek sa mon krwar i enportan ki sak sa bann *entities* i pran son responsabilite. Sa bann ki domestik ek sa Lalwa osi, mon krwar ler i ariv ler pou donn zot lopinyon. Ki swa zot eksper *or non-expert*, zot bezwen lopsyon ki fran e zis.

E si zot vwar politisyen pe anmenn bann keksoz ki kot, ki

kapab met nou an kontrayete, nou bezwen dir. Fodre pa nou kasyet, si ou dan Gouvernman, si ou dan Lopozisyon. Sa mon krwar i en pratik ki pou bezwen amenn nou, i ava anmenn nou dan en bon direksyon kot nou pa a bezwen vin repete menm keksoz ankò. Mon pa oule vwar 2021, 2022 nou pe vini pe fer bann lamannman kot nou krwar ti kapab ganny fer dan en fason ki zis e lib.

E pour sa Mr Speaker, mon krwar poudir nou dan en bon direksyon e lekip ki pe travay lo sa bann lamannman, a lavenir osi mon swet zot *all the best* e pran an kont poudir nou bezwen fer Lalwa pou le fitir. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Henrie.

HON GERVAIS HENRIE

Mersi Mr Speaker. Bonn apre midi ankò enn fwa tou dimoun. Mr Speaker, dan mon premye lentervansyon bomaten mon'n dir avek mon bann koleg lo kote LDS, letan nou ti pe koz lo lenportans ki nou *keep ourselves up to speed* avek sa dosye, parski nou bezwen ed nou parski ki dan Egzekitiv akonpli en keksoz pou Sesel. E mon ti pe dir zot avek tou senserite. Annou fer li pou ki

nou fer Sesel dibyen e nou benefisye dan sa prosesis.

E mon ti osi dir zot ki ziska apepre 1er bomaten yer swar, mon ti pe konsilte avek diferan dimoun. E sa en bote letan ou pa kapon pou debout dan eleksyon. Ou debout, ou gannyen, ou reprezant en *constituency*. En *constituency* ki annan plizyer dimoun ki travay dan sa sekter ki mon angaze avek zot. Mon koz lo zot par akòz mon pe reprezant zot. Mon'n debout dan eleksyon e mon'n ganny elekte e mon anmenn zot konsern devan.

Mr Speaker, an dizan sa, mon pou fer parey taler, mon pou reste *on the issue* ki devan nou. Mon pa pou anmenn bann parol an deor parey sa boug ki monte desann, fer palab Corgat dan en gro konsonn kaki.

(laughter)

MR SPEAKER

Onorab Henrie, ou pe al dan en move direksyon. Konsantre lo *Bill*.

(laughter)

HON GERVAIS HENRIE

Wi.

MR SPEAKER

Mersi.

HON GERVAIS HENRIE

Mr Speaker, Sesel an 1994 ti pas en Lawa, *International Business Company Act*. '94. Konbyen lannen depi ki nou ti ganny lendepandans apre? Be nou apel sa kolonizasyon? Ou ki'n antre dan sa biznes, akoz ? I ti anmenn en benefis pou Sesel. Napa person ki'n pez nou ater e met en kouto anba nou likou pou fors nou antre dan sa lendistri.

Donk, nou en Nasyon endepandan e prezan savedir si nou'n deside partisip dan en lendistri ki lemond pe reglemante, nou bezwen koman en Nasyon responsab azir dapre bann standar enternasyonal ki pe ganny aplike atraver lemond.

An dizan sa Mr Speaker, mon rekonnèt ki sa bann lamannman i pe fer en keksoz. I pe senpleman adres sa bann *shortcoming* ki sa rapor an Septanm 2018, *FATF* in dir nou i annan en mankman.

E Minis dan son prezantasyon in dir nou. Dan 40 rekomandasyon i annan 20 ki ti mank serten sa. Donk aprezan nou pe angaz nou lekor pou nou aranze. Donk mon oule demann sa bann kekyon swivan; Ki pozisyon e stati

bann diferan kad legal, sipervizyon ou *enforcement*? Kot zot ete ozordi la letan nou pe koze, pou efektivman enplimant sa bann lamannman. Premye.

Dezyenmman, eski nou konfortab avek sa *timeline* ki Sesel pe targete? Trwazyenmman, eski nou satisfè, nou pou satisfè rekomandasyon *FATF* pou permet Sesel fer laplikasyon pou *rerating*?

E finalman ki defi prensipal lotorite konsernen. Setadir panel la i antisipe, nou pou fer fas avek e dir nou koman Lasanble ki nou kapab ede ?

E dernyerman Mr Speaker, i annan en lasosyasyon ki regroup bann konpanyen ki fer bines *offshore* e son *Chairperson* i sorti dan mon distrik. Madanm Ina Laport. *SIFSA* i apele sa lorganizasyon. E li in demann mwan pou met en konsern devan.

Seksyon 53(a) i koz lo *reporting entity*. E konsern ki zot pe annan i note ki bann Avoka ki tonm anba definisyon *reporting entity* anba *AML Act 2020* e zot santi ki sa *Clause* la i al, i kontredir *rule 10*, '*Client confidentiality of subsidiary legislation, legal practitioners*

professional conduct rule, 2013. Me i dan Lalwa. Sesel pe met sa an aplikasyon. Mon anvi ki panel i eksplik nou akoz ki Sesel i santi poudir i bezwen met sa *Clause* ki in mete la.

Donk, avek sa Mr Speaker, sa ti mon soumisyon lo sa enn lamannman ki nou pe diskite ozordi apre Midi. Mersi bokou.

MR SPEAKER

Mersi Onorab Henrie. Onorab Labrosse.

HON RICHARD LABROSSE

Bon apre midi Mr Speaker. Bonn apre midi tou dimoun prezan. Ozordi fer egzakteman 1an depi ler sa tel deba ti ganny anmennen isi dan sa Lasanble. Sa ti le 2 Oktob, 2020 e mon prezimen sa deba ti ganny anmennen akoz Sesel ti'n aparet lo en lalis, lalis nwanr.

MR SPEAKER

Wi, mon sipoze ou pe dir le 2 Mars, 2020.

HON RICHARD LABROSSE

Alright Mr Speaker. Mars parey mon pe dir.

MR SPEAKER

Thank you.

HON RICHARD LABROSSE

Ok. Sa li menm, parey nou konnen nou pe koz lo en keksoz en pti pe vremen delika ki nou ape blansisaz larzan. Blansisaz larzan parey bann dimoun i kapab konpran, i ganny enplike dan diferan fason e sa dan li menm parfwa i fer bann profesyonnel dan sa domenn ganny bokou difikilte pou zot kapab idantifye sa bann kalite pratik.

Akoz nou konnen ki bann mafya mannyer zot *operate* dan lemonn, zot servi bann diferan pti bout. Parfwa si ou Lalwa pa sitan for zot zwe avek sa pou zot kapab pase. E mon tre kontan ozordi ki Lasanble Nasyonal depi bomaten, nou pe diskite lo 4 Lalwa ki pe ede ranforsi nou sekter finansyel. e mon santi ki sa enn la parey tou dimoun in koze, i enn ki en pti pe pli serye. Kot la li menm li i pe koz avek repitasyon pa zis sa antite ki pe *operate* sa biznes, me osi nou pe koz lo Sesel li menm, ki pou ganny gete ler en keksoz i al mal.

So dan lepase mon'n santi ki Gouvernman sortan, zot pa'n vremen met sa lanfaz avek sekter servis finansyel, kot nou'n plizoumwen vwar zot antre ler i annan en keksoz ki'n petet deor swa en lakonpanyen ki'n anrezistre isi in enplike dan en ka deor. La

nou ti vwar zot lo lot kote latav kot zot ti pe *point finger* san vremen aprozé.

Parey in ganny dir la, i annan en lasosyasyon deor ki regroup bann dimoun ki fer sa. Mon krwar bann Manm sirtou lo kote Lopozisyon zot kapab ganny envite osi, rankontre sa lasansyon e agrandi zot konesans lo kwa vremen sa biznes i merit ganny fer dan pei.

E apre osi Minis mon ti annan en pti konsern. *Well*, depi yer ler nou ti dan Bidze osi sa ti'n mont dan mon lespri. Vi ki nou pe koz lo Lalwa la, mon pe mazine si kekfwa Gouvernman ti kapab met dan zot plan, kot bann antite parey *FIU* ek plizyer lezot ki pe al dan menm laliny, zot ganny mete anba en lenstitisyon si sa i posib.

Rezon ki mon pe mazin sa, kot la mon pe mazine kekfwa keksoz i a kapab en pti pe pli annord, kot ler nou pe vin en landrwa pou nou fer rapor, nou tou nou vin dan en sel landrwa. Kot la mon pe gete i en pti pe partou. *FIU* i annan son bout, lot i annan son bout. So, si sa i dan plan Gouvernman, kekfwa ti kapab vin en lenstitisyon ansanm lo la? So, sa i en pe mon kontribisyon lo sa *Bill*. So, mon pou donn mon *full* sipor lo la. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, mon pou rezerv mon entervansyon lo sa Prozedlwa, e mon pou *acknowledge* tou bann sours ki mon'n lir an referans avek bann largiman ki mon pou fer, pou asire ki mon donn *due credit* bann dimoun ki'n travay lo bann keksoz ki mon'n lir.

Premyerman se atraver bann rapor *FATF* ki mon'n kapab ganny en konprenezon ase zeneral malgre mon pa en eksper dan sa domenn. Lo bann diferan sanzman ki bezwen ganny fer e dinamiz ki egziste ek sa bann sanzman.

Mon krwar pou koriz en entervenans ki'n koz avan sa enn, se ki malgre in dir zot son lentervansyon pou lo sa size, i pa'n koz ditou lo sa size aköz fot ki nou tou nou pe fer, nou pe met sa kareman an relasyon avek *offshore sector*. *That's the biggest mistake* ki nou pe fer. Malgre i annan en relasyon avek lefe ki nou annan en sekte *offshore*. Sa Lalwa i *specific to anti-money laundering*. Ler mon dir *anti-money laundering, it's a crime*. I en krim. Ou kapab fer diferan

aktivite, *and then launder* ou larzan.

Ou kapab en dimoun ki fer trafik drog e apre *you launder the money*. Ou kapab ganny dimoun ki en reseler *and then* ou fer larzan ek sa aktivite kriminel, *you launder the money*. Ou kapab en dimoun ki en *con man*. Ou sey vol dimoun dan en fason, ou anmas sa larzan e apre ou *launder* sa larzan.

So pou nou toultan sey anmenn en lizye zis lo *offshore sector*, mon krwar sa i montre ki nou pa vreman malgre nou'n reste ziska 1er bomaten pou koz ek plizyer dimoun. Petet nou pa'n koz avek ase dimoun pou nou kapab konpran reelman ki size ki devan nou.

Premyerman i enportan ki nou regard en keksoz. Kote ti annan en mank dan Lalwa avan? Enn bann mank pli sibstansyel ki ti annan dan Lalwa avan sete kot i konsern bann *non-profit organizations*. E sa ti ganny diskite avek Lasanble lannen pase, akoz sa letan ti annan en *issue* kot Rezistrar, ki *Registrar of Association*, se ki bann *non-profit* ti anrezistre avek li e avek *FIU* ki li i ti pe bezwen *maintain e populate* son rezis.

E mankman ki ti annan sete ki arive dan sirkonstans

kot en *non-profit* i ganny vwar ki i pe ganny servi koman en antite ki pe *launder* larzan pou en aktivite kriminel, kelkonk ; swa isi Sesel, swa atraver en donasyon ki sipoze pe antre atraver sa *non-profit*? E parey Minis in dir, lefe ki ti annan en mankman, en *Clause* antye in ganny entrodwir dan sa Lalwa pou kapab *deal* ek sa.

E la i dir ou apre ki *FIU* in *conduct en risk assessment*, ok, ant sa *NPO sector*, i kapab fer bann mezir, pran bann mezir neserer pou *designate* sa *NPO* as en *high risk NPO*, en *high risk non-profit organization*. Savedir en lorganizasyon ki pe ganny servi par kriminel pou *launder* zot larzan atraver en direktiv ki li *FIU* i *issue* avek *Registrar*, e lafet ki i annan en komite *chaired by* ozordi *SS Payet* ki *supervise* sa, se koumsa sinerzi i ganny mentenir.

An 2020 ler sa Lalwa ti ganny pase, problem ki nou ti annan an 2020, sete lefe ki zot ler zot ti asiz lo sa kote latab, ti fer lamannman sibstansyel pou retir kont labank koman en form propriyete, ki en dimoun ler in fer son aktivite kriminel i al met son larzan labank. Sa kont labank ti nepli ganny konsider koman son propriyete. Sa sete fot ki ti'n arive. Sete sa enn bann pre kondisyon akoz

nou ti al *end up* lo sa bann lalis. Malgre ki tou dimoun in sey kasyet sa, sete sa enn bann pre kondisyon.

E Minis in koz lo *alignment* son Polisi. Mon ava enform Minis en pti keksoz, aköz Minis i pa ti dan Lasanble sa letan. Ki en kantite bann sanzman e bann lamannman ki nou pe fer la, mon'n vwar serten ti ganny propoze dan *Committee Stage* par Lopozisyon sa letan ! E sa i napa, i pa en refleksyon lo Minis aköz Minis i santi poudir sa i bann *areas* ki li i bezwen adrese e alors i bezwen adrese. Me i enportan ki nou fer sa pep konpran e nou aret sey bat latet sa pep.

Ou konnen, taler nou'n tann en entervenans vin koz ek nou lo *FIU, Calendula*. Be, Onorab ou ti dir ou annan tou lenformasyon ou, ou ti dir ou annan tou detay. Be ki ou pe esper pou al rod sa bann boug ek sa bann detay? Ou pa kapab kontinyen vin sant menm rikord dan Lasanble, lannen ale, lannen vini konmsi se tou. Sa i en Labib ki ou pou ouver e se tou largiman ki ou annan.

Largiman ki nou bezwen anmennen se largiman ki Onorab Loze in fer, se ki ozordi nou annan en *unity of purpose* pou asire ki Sesel pandan letan ki nou dan en pandemik, nou

sorti dan sa pandemik e nou sistenm finansye i pa an risk ganny en *black list* aköz nou pa '*compliant*' vizavi bann regilasyon oubyen bann norm, oubyen bann *guidelines*, oubyen bann rekomandasyon enternasyonal. Se sa ki pe ganny fer.

E sa bann dimoun ki asiz la devan i bann dimoun avek bokou leksperyans malgre i annan ki en pe plis zenn. Me zot bann dimoun avek bokou talan e konpetans dan sa domenn ki nou pe koz lo la. E zot kapab, e zot in vwar bann *areas* ki nou bezwen aranz e zot pe anmenn sa devan nou pou aranze. E nou bezwen fer zistis sa ki zot in anmenn devan nou, san ki nou alo koz lo konsonn kaki pe monte desann Corgat Estate, i pa letan la. I letan pou nou elev nivo nou deba.

I letan pou nou elev sa ki nou dir dan sa Lasanble pou nou fer sir ki lepep i realize poudir sa linite dan diversite ki moto nou Lasanble, i vreman ganny *enshrined* dan nou deba ki nou anmenn dan sa Lasanble. Sa se ki nou devret pe fer.

E mon realize Mr Speaker, ki avek sa bann lamannman ki'n ganny propoze, malgre i annan ki sibstansyel, mon santi ki menm serten ladan nou pou

bezwen pe re vizit zot ankor, probableman, *not in the near future*, me *mid-term* nou pou pe bezwen revwar serten. E ankor azout lo lezot akoz ki nou pe fer, nou pe *sey tweak* nou sistenm.

E Minis parey taler ou ti dir, mon konpran kote nou pe ale. Kot sa nou'n pran lapros pou annan en *FIU* ki en administrative *FIU*, nou bezwen kapab ankadre li avek bann *Law Enforcement Agencies* e se sa ki ou pe sey fer atraver sa *network*.

Si *FIU* ti en *investigative FIU*, ou ti pou fer sa bann lamannman en lot fason. Si ou *FIU* ti en *Judicial FIU*, ou ti pou fer li en lot fason. So, ou bann lamannman i pran an kont sou sistenm ki ou annan akoz ou konnen, ou *mindful* ki si ou al sanz ou sistenm ankor, i pou met plis kompleksite kot ou bezwen fer plis sanzman. E ou riske pa *meet* bann *deadlines* ki ou annan pou *meet*. E avek lakantite keksoz ki nou pei i annan pou fer, plito nou *focus* lo bann keksoz ki nou kapab araze ozordi e *deal* avek bann lezot keksoz ki nou bezwen sanze demen.

E se sa lesansyel sa bann lamannman ki devan nou. Se sa son merit e se sa son prensip sa bann lamannman ki annan devan nou. Sanmenm ler nou

al dan *Committee Stage* nou pou demann lezot kestyon lo sa bann lamannman, me se sa lenportans ki annan devan nou, Mr Speaker.

Mon konnen e mon rapel enn bann *area* ki ti konsyansye ler nou pran deba lo sa lamannman, sete bann *reporting entities* i annan bann *requirements* vizavi zot fonksyon.

Par egzanp bann Avoka, e nou annan de pratikan dan profesyon isi apart Madanm Thompson. Nou annan 3, nou annan Onorab Naidu osi. Bann Avoka i annan vre sa ki nou apel en *client*, en *confidentiality*. *Attorney privilege*, *Attorney-client privilege*. Me sa bann legzizans ki mon rapel ler nou ti pe diskite, ti relye avek lefe ki si par egzanp mwan sa Avoka ki pe *handle* sa sale oubyen lavant en propriyete, *I'm handling* sa *sale*. Mon annan en lobligasyon *to report*. *It doesn't mean* ki ou ale koman ou ganny sa *sale* ou al dir *FIU*. Me ou annan sa lenformasyon ki *FIU* i kapab ganny akse avek si i anvii ganny akse avek. *This is what is required* dan sa sistenm ki nou pe rode.

Me parey Onorab *Leader Zafer* Gouvernman in dir, sa i anmenn en legzizans lo bann *cabinet* Avoka pou zot annan en

konplemant *staff* e ki met en serten konplikasyon, e ki prezan Gouvernman li i bezwen pran an kont ki mannyer li i fer sir tou bann sekter i akonpany li lo la.

Minis ou'n osi koz, mon azout *Pension Fund as an entity*. Nou konnen ki mannyer *Pension Fund* i gard lenformasyon son bann kliyan sakre. Eski nou pou osi annan serten lamannman ki pou neser dan Lalwa *Pension Fund* an relasyon avek *disclosure* lenformasyon, pou fer ki i a permet *Pension Fund to disclose an information* avek en *body*, en *administrative body* parey *FUI*, oubyen dan sirkonstans kot en *law enforcement agency* i bezwen sa lenformasyon avek *FIU*?

So pou mwan mon santi poudir sa bann lamannman i neser e i annan en gran merit dan konteks ki nou pei i trouve ladan ozordi e neserite ki nou *clean up* sa bann okenn *issues* ki relye avek okenn *attempt* ki kapab fer ki nou sekter finansyel i kapab ganny afekte. *But at the same time* nou bezwen osi regard nou bann antite lokal pou fer sir ki zot kapab *respond* ler i neser pou zot *respond* dan lafason ki zot devret fer li.

So pou mwan, mon krwar se sa lesansyel dan sa Lalwa e ki mon pran gran lenspirasyon *from* sa ki enn mon koleg lo sa kote latab in dir. Depi bomaten nou pe akonpany kanmarad. Pa zot, pa nou, me Lasanble pou nou anmenn sa bann lamannman akoz i enportan pou nou pei. E sa nou pou fer li akoz nou pe tyonbo sa pyos ki Onorab Georges ti *refer to*, ansanm. Akoz ozordi nou'n dir nou tou nou pe al plant bannann e nou pe plant bannann. Be si demen zot deside vini pou vin plant mayok ler nou dir plant bannann, byensir nou pou dir zot non. Akoz se sa koumsa keksoz zi bezwen marse.

E mon espekte ki zot osi kot zot santi poudir menm si zot Gouvernman i anmenn en keksoz devan zot, kot zot santi poudir be i pa normal, zot a fer parey. E se sa lesansyel sa dinamik ki egziste dan en Lasanble, dan en pei demokratik. E se sa Minis ki nou pe sey donn ou ozordi sa platform pou ou kapab ale, al delivre lo ou travay akoz ou travay i afekte sa pep la deor e sa pep la deor pe demande ki nou kapab bouz nou pei atraver sa sityasyon ekonomik ki nou ladan pli vit posibil pou nou tou kapab komans rebran nou lavi.

E se sa ki esansyel. Se sa ki enportan.

Ou konnen Mr Speaker, mon pou termin ek sa. Vandredi mon ti sey lev mon lanmen pou demann ou permisyon avan ou *adjourn*, me ou pa ti oule donn mwan. Ti annan en keksoz mon ti oule dir ou. Mon konnen i pa relevan ek sa Lalwa, me al dan konteks si oule, prensip travay ki nou pe fer. Mon ti remarke ki an deor labank ti annan bann gran laliny dimoun ki ti'n alinyen. E dan en moman kot Minister Lasante pe fer tou pou li kontrol mouvman dimoun, fer tou bann keksoz ki nesaser, ti'n ariv en *glitch*, *something* dan sistenm kot ler larzan dimoun ti pe ganny transfer. En gran group dimoun ti pe groupe an deor labank.

E ki sa ki ti pe fer, se ki sa ti pe al an dezakor ek bann prensipal, bann *guideline* ki Departman Piblik ti'n met an plas. E Lasanble ti kapab vin en platform pou nou kapab *warn* bann lotorite. Dir be annou sey *avoid* sa sityasyon. Annou sey siport tou bann profesyonnel, tou bann dimoun ki pe travay pou fer ki nou *overcome* sa sityasyon ki nou ladan e pou nou lavi kapab retrouv serten sanblan normalite. E Minis se sa

prensip ki mon pe apros travay avek ou apre midi.

Mon pou annan serten kestyon pou ou pandan letan *Commette Stage*, me mon santi ki menm Gouvernman zot pou regard sa Lalwa e zot pou regard bann lezot sanzman ki nesaser, e si ti posibil pou ou donn nou serten *timeframe*. Par egzantp ou'n koz lo *Companies Ordinances Act*. Eski ou pe koz lo en lamannman dan sa Lalwa oubyen nou pou revwar sa Lalwa konpletman? Eski sa i dan relman posibilite ozordi oubyen i en keksoz ki pa posibil. So mon ava annan lezot pti kestyon ki mon ava demann ou pandan *Committee Stage* Minis, me selman personnelman mon krwar sa i en Lalwa ki mon pou siporte. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Andre, ou le fer, ou ti lev lanmen ou. *Ok*. Nou a termin avek ou.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, ozordi Sesel i bezwen revwar son Lalwa. I pa lekel ki la, lekel ki pa la. I senp e *straight forward* ki bann rekomandasyon dan bann rapor, bezwen ganny aplike. Menm si i ti *US* ki ti la, sa ti pou devan Lasanble. Me ozordi se

en Gouvernman *LDS* e Minis Finans i la pou li anmenn sa Lalwa devan nou.

E mon krwar Minis i annan ase lasazes, sa leksperyans pou li kapab ler nou bezwen plant patat pou li dir nou la Sesel nou pou bezwen plant patat, e ler nou pou bezwen plant mayok i pou vini i pou dir nou la nou tou nou bezwen plant mayok. Nou servi sa kalite term akoz Onorab Pillay in servi sa term. Me i pa ti *mean* patat ek mayok. I ti *mean* letan nou annan en Lalwa devan nou, ler nou annan en *issue* devan nou, nou adres li. Nou pa dir poudir nou bezwen adres en lot *issue*.

So mwan mon krwar ki, ou konnen letan mon get panel, mon get Lasanble li menm. Mon vwar bann zenn dimoun dinamik ki anvi fer nou pei avans devan. E mwan mon pou dir sa, si en Gouvernman apre ki in pran pouvwar 5 mwan i fer sa bann keksoz ki pandan bokou lannen pa'n ganny adrese, pou mwan mon pou di sanpyon.

Mwan mon dir sa akoz nou tou nou oule sey montre ki poudir ledwa lo letan nou ti dan lopoziyon si nou obzekte serten keksoz i normal. Ozordi zot osi pe obzekte e i normal, nou konpran sa nou. I zot

louvraz, en louvraz kekfwa zot pa ti eksepte zot pou gannyen, me selman zot in gannyen. *Ok?*

Alors, mon felisit sa panel zenn dimoun ki mon vwar la e nou osi nou ankor zenn. E pe fer en travay ki Sesel i bezwen benefisyé.

Mr Speaker, letan nou get lo sa Lalwa parey Onorab Pillay in dir e sa in byen dir. In dir nou'n koz bokou lo *offshore*, me selman sa Lalwa i lo ki mannyer ou lav ou larzan, i kapab lokal, i kapab dan diferan sekter.

E sa osi, sa Lalwa, kekfwa nou pa tous toultan lo la. I dir ou pou anpes *countering the financing of terrorism*. So sa bout bokou nou pa touse akoz kekfwa nou santi i pa relevan avek nou pei, me *still* nou bezwen mete akoz terorizm i vin dan diferan form. I kapab *hack* ou sistenm *computer*, i apel en form terorizm. E lekel ki pe finans sa *hacking* i bezwen ganny vwar e ganny *investigate*.

Me en keksoz letan mon pe get sa Lalwa, ki mon ti kontan Minis i adrese dan son repons, se akfer ki ou bezwen en enkstansyon sorti 7 zour pou vin 10 zour e sa pa en aplikasyon, en *first application* sa, *ok?* En *extension of time*, ou deza annan en lord Lakour ou, e sa ou pe demann en *extension of time*.

Mon krwar ki si nou pe al dan sa direksyon, tou keksoz ki annan pou fer avek dele letan ki Lalwa i dann nou, mon krwar i bezwen ganny *extend* osi.

En dimoun e nou annan sa depi letan, mon pou dir sa menm si i pa relevan. Selman mon pe montre ki mannyer nou bezwen mars keksoz paralel pou nou kapab fer keksoz marse. En dimoun i sorti *Magistrate Court* pou li al *Supreme Court*, i annan 14 zour. E sa depi avan mon ti menm reve pou mwan vin en Avoka. Mon mazine kekfw menm kekfw Onorab Georges kekfw i pa ti ankor vin en Avoka, me selman ti annan sa 14 zour e zanmen nou'n *extend* sa 14 zour.

30 zour sorti *Supreme Court* pou al *Court of Appeal*. Zanmen nou'n *extend* sa 30 zour. En dimoun i ganny rimann, maksimonm 30 zour, 14 zour. 14 zour, zanmen nou'n *extend* oubyen fer desann. Dan sa konteks kekfw rimann pou bezwen desann.

So mwan ki mon dir, mon pa konpran aköz ki nou bezwen donn sa ekstansyon aköz nou tou nou bezwen travay dan en paramet ki permet nou travay e 7 zour, nou pe koz en semenn. Si nou dir 7 *working days*,

savedir 5 zour e 2 ankor i tonm Mardi dan sa lot semenn. So, deza ou'n ganny 10 zour avek *week end*.

So mon en pti pe konsernen avek sa, pa aköz mon pa anvizot fer zot louvraz, non. Me selman mon anvizot ki letan nou pe fer li, nou pe fer li dan konteks nou Lalwa e Konstitisyon osi kot i donn drwa tou dimoun.

Mr Speaker, mon pa pou tarde lo sa size aköz mon konnen letan pa dan nou faver. Me selman en pti keksoz ki mon ti a kontan dir. Mon konnen Minis ou'n anba serten lobligasyon pou ou anmenn sa Lalwa. Me koman *Chairman Bills Committee* mon bezwen *echo* - mon mazin zot in fer sa dan premye *Bill* letan mon ti Ankour bomaten, mon bezwen *echo* santiman ki *Bills Committee* i annan e mon'n pas sa lenformasyon avek *LGB* lo nou kote, mon pa'n ganny sans koz avek *LOTO*.

Me mon mazine son bann Manm in dir li. Nou santi ki bann *Bill* koumsa, parler zot bezwen donn nou letan. Letan pou nou analiz li aköz pa tou Manm *Bills Committee* ki annan sa lekspertiz legal pou li kapab konpran sa dan premye lenstans letan sa i vin devan li.

E nou pou vwar ki poudir i annan bokou lamannman ki pe ganny propoze e i enn sa enn pli gro ki nou'n dil avek. So, dan lefitir i en demann ki nou'n fer dan lepase. Letan mon ti asiz lot kote ti en demann ki mon ti fer e si i pa ganny rektifye, mwan mon pou dir, mon pou fer menm demann.

Menm si mon la pou mwan ede ki nou Gouvernman i *attend* son lobzektif e bann Lalwa i pase *comme il faut*. Me selman si i annan bann landrwa kot mwan mon santi nou kapab amelyore, e mon oule nou pran sa koman en *constructive criticism*. Ki nou a ganny sa dan dele letan, kot nou a kapab travay avek byen. E donn en prodwi ki bon. Nou'n fer li la, sa fwa si. Zot osi zot in anba stres akoz zot in vwar zot in vin koz nou.

Me si nou al anba sa kalite *stress all the time*, kekfwa nou pou la letan nou manda i fini, kekfwa nou an fini pe repoze. So mon mazineen donn nou osi sa loportinite pou nou kapab ed nou pei *to the full*. Avek sa Mr Speaker, mon pou donn mon siport sa Prozedlwa ki devan nou. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Dernyen entervenans lo deba. Prezan

mon ava envit Minis pou donn son larepons.

MINISTER NAADIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. Ankor mon ti a kontan dir mersi bann Onorab ki'n donn zot lentervansyon e bann pwenvreman valab ki zot in *raise* ki mon ava esey adres.

Lo sa *issue formulation of laws* ki mon krwar mon'n adres en pe dan mon, ki mon'n koz en pe lo la oparavan, ki mannyer nou kapab vin pli proaktiv pou asire ki nou kapab *formulate* sa bann Lalwa e sa bann lamannman dan en dele letan en pe pli rezonnab.

Mon krwar ankor, ler nou'n *set up* sa *AML/CFT Committee*, sa in amelyor keksoz en kantite e i pou kontinyelman amelyor keksoz. So mon krwar sa i solisyon ki mannyer nou ganny tou dimoun pe al dan menm direksyon, pe *view the line*.

E anefe i annan en komantr ki'n leve *regarding* kekfwa diferan lenstitisyon dan Gouvernman dan lepase, ti pe donn diferan *views*. E wi, mon osi mon'n obzerv sa ler mon ti Labank Santral. Me selman mon krwar *to a large extend*, sa *issue* in ganny adrese la ki ou annan ou sa Komite ki ler i annan diferan

views, internally within Gouvernman, tousala i zwenn. Zot diskrit sa bann *issues* e zot ganny en *consensus* lo la.

So mon krwar sa *issue* in ganny adrese, mon pa antisipe *moving forward* ki ou pou tann kekfwa Minister Finans pe dir en keksoz, FSA pe dir en lot keksoz ouswa FIU pe dir en keksoz. Mon krwar la i annan *alignment* ki nou pe al dan menm direksyon.

Lo kote bann Lalwa ki mon'n mansyonnen ki son *timeframe* e la mon annan spesifikman 3 Lalwa ankor sa lannen ki pe ganny travay lo la e sa i *the Virtual Assets Service Providers*. In target pou anmenn sa *latest* Me. Pour lemoman i anba konsiltasyon avek Gouvernman e apre sa pou annan en konsiltasyon avek lendistri. Lot Lalwa i *Registration of Association Act*. So *the Policy Paper* pou ganny *submitted to Cabinet* dan sa *next 2 weeks* e dapre diskisyon ki nou'n fer ek *AG's Office*, in *terms of* pou pare pou *submit* sa ek Lasanble, i pou osi anvizaze an Me.

E trwazyenm Lalwa i *the new Assets Management Framework*. Annefe *Cabinet* in fek aprouv sa Polisi e nou antisipe ki *by* Zilyet nou pou

apre pou anmenn sa devan Lasanble.

Lo kote *issues of rerating*. Lo kote bann *rerating*, bann rekomandasyon vizavi Lalwa, mon ase konfidan poudir ki sa bann lamannman ki nou pe fer pou adres sa bann *issue* on *time* avek *schedule ESSAMLG* pou *rerate* nou. Akoz ler nou pe propoze sa bann lamannman nou pe *at the same* pe diskrit ek *ESSAMLG*, zot bann dimoun pou fer sir sa ki nou pe propoze i *align* avek sa ki zot, zot *require*.

E Onorab Henrie, in mansyonnen ki pli gro *issue* ki mwan mon vwar e sa i mon *personal point of view*. Mon krwar pou nou amann bann Lalwa *this is the easy bit*. Akoz ou pran ou bann rekomandasyon *FATF*, ou pe ganny ou *technical assistance*, e i pe ed ou drafte sa bann Lalwa, ou pase.

Bout pli difisil se lenplimantasyon Lalwa. E parey zot konnen, ler ou ganny *rate from ESSAMLG*. Ler ou fer *mutual evaluation* i annan de konponan. I annan ou konponan *legal which is the technical*, apre i annan son konponan lenplimantasyon. *How efficient are you*.

E *this is* en landrwa kot nou'n tradisyonnelman fay e i ankor annan en kantite louvraz

pou fer. E mon ava eksplike. Akoz ou pas en Lalwa, *ok*. Ou pas en Lalwa. Me ler ou pas en Lalwa ou bezwen montre ki mannyer ou pe pas sa Lalwa pou ganny *results*. So ou pa kapab, *let's say* pas en Lalwa *AML* apre ler ou get ou dir be, ler ou fer ou *risk assessment* ou dir, be i annan en gro problem *drug trafficking* dan Sesel.

Me selman ler ou *get conviction* Ankour, napa personn ki pe ganny *convicted for money laundering* dan *drug trafficking*. Savedir ou pa pe servi ou Lalwa pou *achieve* sa. E la i landrwa kot mon krwar *currently* nou annan defayans, e i pou bezwen en kantite louvraz ki ganny fer par sirtou bann *law enforcement agencies* pou zot kapab ganny rezilta. Akoz zour pou al devan *ESSAMLG* i pou dir ou be montre ki mannyer, *how good have you been in implementing the law*.

Ou bezwen annan statistik, ou bezwen dir 2020/2021 sa kantite ka *conviction* ki mon'n gannyan. Sa kantite ka *confiscation* ki mon'n gannyan anba *POCA*. So ou bezwen kapab montre sa akoz *its driven by statistic* li. Ou pa kapab al fer en lagreman dan vid.

E *this my biggest worry*. Ki nou bezwen fer sir ki bann

law enforcement agencies ansanm ek *AG's Office* zot annan sa kapasite pou zot kapab delivre lo la. Akoz nou kapab annan *best Lalwa*, me si ou pa kapab montre rezilta, nou pou *still fail* ankor.

Lo kote sa *issue 53A regarding client privileges*. Lenformasyon legal ki mon'n gannyan se ki non, sa *requirement* pa enpakte lo sa *issue client privileges*, me mon ti a envit kekfwa Mr Rampal dan *Committee Stage* i ava eksplik en pe plis an detay ki mannyer ki sa *requiring* anba *AML Act*, pa annan lenpak lo *client privileges*.

Lo kote - en kestyon in ganny demande lo kote *efficiency of two entities* dan menm, mon'n ganny en konpran byen si ti dan menm *building* ouswa anba menm *oversight*, ki Onorab in demande. Me mon a sey adres li dan tou lede. Mon krwar si ou ti *mean* dan menm *building* pou fer li pli fasil. Mon krwar i annan bann restriksyon lespas ki fer li difisil. Me si ou ti *mean* li anba menm *oversight*, mon krwar ozordi, mon *go back to the National AML/CFT Committee* ki donn *oversight* lo tou sa bann antite ki pe fer lalit kont *money laundering* e *financing of terrorism*.

Lo kestyon ki'n demande lo si bezwen en amannman pou *Pension Fund Act*. Lenformasyon legal ki mon'n gannyen se ki non. *The requirement of the AML Act* pou *impose*, pou *supersede any* sa lo *Pension Fund Act*. So senpleman annan se *requirement* dan *AML Act* i sipoze legalman *sufficient*.

Lo kote *extension of time*, sa i en *issue practical*. Mon krwar ler *FIU*, bann *law enforcement*. Well, sirtou *FIU* pe fer zot louvraz e sirtou lo kote *offshore* ou bezwen fer bann *request* lenformasyon *externally*. Savedir an deor Sesel. E i pa toultan ki ou ganny sa lenformasyon menm zour ki ou'n demande. So, *in terms* pou *increase efficiency* *FIU* pou li kapab anmenn en ka, i enportan ki i ganny *sufficient time* pou li ganny sa lenformasyon *from* son bann partner ki i pe demande.

Akoz si i pa pe ganny sa, *then* sa *case* i kapab *drop*, aköz *the number of days* pa ase pou li ganny sa lenformasyon e ou kapab vwar poudir ou *efficiency* pou ou prosekite en *case* i ganny severman afekte. So mwan mon krwar i en portan pou donn *FIU* sa dele letan pou li kapab ganny sa bann lenformasyon.

E mon krwar *at the same time*, sa *due process* i la li e pou protez sa lot kote. I annan sa *due process* ki ou bezwen al Ankour pou demann sa *extension*. So mwan mon pa tro enkyet lo sa *issues* aköz mon krwar i en *Clause* ki pe donn *FIU* plis abilite pou li delivre.

E dernyerman mon ti ava adres sa *issue* ki *Chair of the Bills Committee* in mansyonnen lo kantite letan ki nou donn Lasanble pou *review* bann *Bills* ki ganny anmennen. Mon antyerman dakor avek ek, mon konpran *where you are coming from*. E mwan *on behalf of the team* mon ava *apologies* e mon ava *ensure* poudir ki nou travay dan en fason ki i donn zot plis letan pou zot kapab *scrutinizes* sa bann *Bill*.

Akoz wi, i bann *Bill* ase *technical* e zot bezwen sa letan. So *on behalf of the team*, mwan mon ava *apologies* e mon ava asire ki *moving forward* nou adres sa *issue*. So avek sa Mr Speaker, mon krwar mon'n adres tou bann pwen ki'n ganny releve e mon ti a kontan rekomann avek bann Manm pou zot aprouv sa lamannman. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Minis. Avek sa nou a pas lo vot lo *general merit of the Bill*.

Manm ki vot an faver lev lanmen silvouple? *Ok*, Madanm Clerk? Okenn ki kont?

Vot lo *general merit Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism (Amendment) Bill, 2021*, 31 vot *yes*, 0 vot kont e 1 abstansyon. Alor sa *Bill* in pase lo *Second Reading* e mon demann Madanm Clerk pou anmenn *Formal Second Reading*.

MADAM CLERK

Mersi Mr Speaker. *A Bill for an Act to amend the Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism Act, 2020*. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Madanm Clerk. Mon pe realize ki Staz Komite i riske pran nou en bon pe letan, aköz manner mon'n tann bann komanter, mon krwar i annan en kantite sibstans ki zot pou anvi regarde. Alors mon a propoze ki nou pran en *break* la e nou a retournen dan en demi erdtan. 4.45, *ok* avek lot, bann *leader*. *Thank you*. So, nou a re pran 4. 45.

(BREAK)

MR SPEAKER

Nou'n pare pou *Committee Stage*, silvouple. Manm ki oule pran laparol. Wi Onorab Andre, komanse.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi Mr Chair. Mr Chair, mon konnen nou tou nou santi ki en tol pe ganny pran lo nou. Nou fatige. Alors mon ava al lo bann lamannman ki, mon pa pou pas lo bann lamannman tipografi aköz sa tousala in fini ganny aksepte.

MR SPEAKER

Tre byen.

HON CLIFFORD ANDRE

So nou ava zis letan in ganny fer nou ava pas lo la avan i ganny formalize pou nou fer sir ki tou keksoz i annord. I annan dan definisyon, Seksyon 2, definisyon. I annan *definition of* e partou kot i annan sa bann keksoz i annan en 'of' ki'n ganny mete dan *Roman (ii), (iii), (iv), (vi)*. I annan en 'of' dan *definition, after 'the definition of, after the definition of.'*

En keksoz ki nou ti oule verifye avek panel se zot pe servi bann *abbreviation*, bann *acronyms*. Si sa i en nouvo norm aköz letan nou pe get dan 4, *(iv)*. 2. (a) *(iv)* i annan *MVTS*, nou pe gete si sa i nouvo non oubyen nou bezwen met li. Aköz

dan leparse nou'n met li antye pou nou kapab fer sir ki tou keksoz i *consistent*.

Nou al lo (b) (i) kot i dir *by repealing subsection (1) and substituting therefore the following subsection-*

“3(1)(A) dan plas met capital pou ‘He’ i sipoze small e dan (B) nou pe demande si current assists are being accepted in drafting. So sa panel i ava dir nou akoz with regards to (B). capital B plito. “3(1) (B).

Apré anba *capital B* i annan (a) *‘converts, transfers or handles the property, or removes the property.’* Me delete *‘it’ from the Republic.*

Ankor dan (b) *‘conceals or disguises the true nature, source, location, disposition, movement or ownership of the property or any rights associated with the property.’* So, these are bann sanzman mo, bann tipografi.

MR SPEAKER

Be ou a poz en pti kou nou a demann madanm *Counsel* si tou keksoz i kore la.

HON CLIFFORD ANDRE

Wi, wi.

MR SPEAKER

Madanm *Counsel*.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOPMSON

Mr Speaker mersi. Dan definisyon, Seksyon 2(A)(iv) nou ti ava propoze ki en lamannman i ganny fer an se ki konsern definisyon *‘monetary instruments.’* So nou propoze ki i lir *‘money ‘or’ value transfer services’* avek en *‘s’*, *‘provider or MVTs provider means a body corporate licensed by the Central Bank of Seychelles to carry on the business of money or value transfer services.’* Savedir zis nou'n azout sa *‘or’* dan milye *money* avek *value transfer* e nou'n met en *‘s’* avek *services*. Sa i zis en pti *error* dan *drafting*, nou *apologise* pou sa.

Me an se ki konsern *comment* Onorab Andre, nou ti a kontan fer resorti ki bann *wording* ki nou pe servi, nou'n fer sir ki nou *stick to the wording of FATF*, vi ki baze lo leksperyans nou'n vwar dan leparse kot in annan en konfizyon ant enterpretasyon Lalwa. Alors se pour sa rezon ki ou vwar bann *bracket* pou *enforce* lo *clarity* e osi pou reflekte bann *wording* *FATF*.

Me sa *MVTs* ki li i en *acronym*, sa i senpleman pou definir sa term *money value transfer service provider*. En

manner ki dan *Act* nou pa refer to money or value transfer services provider. Me plito nou kapab zis define li e kontinyen swiv avek sa *MVTS provider*. Mersi.

MR SPEAKER

Nou'n kler lo la.

HON CLIFFORD ANDRE

Mr Speaker, si lesplikasyon i ganny donner. Nou, nou satisfè avek sa.

MR SPEAKER

En pti moman, les Onorab Georges i anvi entervenir la.

HON BERNARD GEORGES

Non, Mr Chair. Pa lo sa pwen. Mon konpran sa pwen malgre ki lezot dimoun ava dir kolonizasyon pa ankor fini. Me sa nou a les li la lo latab. Me *what about the parentheses*, eski nou pe vin lo la, la? Yes, *thank you*.

MR SPEAKER

Ok, alors Onorab Andre ou a kontinyen.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi. Mr Speaker.....

MR SPEAKER

Eskiz mwan. Madanm Counsel Council ou ti annan sa dernyen pwen pou ou dil avek.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Wi Mr Speaker, an sa ki konsern *parentheses*. Nou'n vwar poudir dan Seksyon 3 anba sou Seksyon (B) nou'n met *the proof of which shall lie on the person in bracket* e sa ankor pou donn kalite lo sa *wording FATF* e ankor i anliny avek bann *wording* ki nou'n vwar dan rekomandasyon *FATF*. Mersi.

MR SPEAKER

Ok pou sa. Wi Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi Mr Chair. Nou lo (ii). Anba 3 (b) (ii) kot i dir "(14) 'The offence of money laundering shall be an extraditable offence for the purposes of,' zot ti'n met *Extradition Act* i dir 'the *Extradition Act*.'

Dan (d), Mr Speaker mon krwar la nou bezwen get en pti kou aköz i annan de (ii.) I pou bezwen sa dezyenm (ii) i vin en (iii) ki nou pa ti'n ... So, i pou vin 3. So, anba (iii) "(n) *fostering*, anba (o) *ensuring cooperation and*

coordination amongst relevant authorities in combating the financing of, the financing or proliferation of weapons of mass destruction.'

Nou kontinyen Mr Chair, nou al lo (8)(f), sub (8) 'A reporting entity shall take all necessary measures to ensure the accuracy of the information submitted to the FIU under subsection (1) or to comply with a directive issued under section 27(1)(d) or (e).'

I annan zis en lot issue ki nou, nou'n bring to the fort, se (g) letan nou get 'the principal Act is amended, by inserting after section 30, the following section;- Designation of the NPO.' Mon konpran letan Madanm Thompson i dir poudir sa i anliny avek bann rekomandasyon oubyen bann guideline ki zot in gannyen avek FATF, me selman i pa FATF ki pou lir nou Lalwa.

So nou pe dir the NPO. Annou met li, oubyen at least annou annan en paz dan Lalwa, ki donn definisyon tou sa bann acronyms ki nou kapab demen refer lo la. So nou pa ganny li e kekfwa la nou a dir North East Point Office. Ou konpran? Letan nou pe get NPO, en dimoun i kapab pe mazin sa. So annou met sa ladan dan en proposal.

Nou al dan (h)(3) kot i annan typo e apre lo katriyenm laliny kot i komans 'apply enhanced customer due diligence measures, and enhanced ongoing monitoring in respect of,' dan plas 'to business.'

MR SPEAKER

Ok, ou a poz en pti kou la.

Nou a permet Onorab Georges entervenir e apre Onorab Pillay.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Chair. Mr Chair mon pe retourn lo NOP. Annefe sete mwan ki ti'n fer sa propozisyon. Alors si, *if I've gone overboard* mon ava prezant mon leskiz.

Sa ki mwan mon ti, *definitely NPOs* in ganny define. Dan son *definition section* in mete *non-profit organization*. *non-profit organization (NPO)*. So ou kapab dir ki NPO in fini ganny define alors ou kapab servi li pli tar. Me sa ki mwan mon ti ava sizere se ki *while* nou kapab les li dan 30A as NPO, dan son *head note* kekfwa nou kapab met *non-profit organization in full*. Mersi.

MR SPEAKER

Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Chairman. Mr Chairman mwan mon *issue* i en pti pe pli ba. I konsern 30A (3) kot *'the list of designated NPOs shall be confidential and shall not be accessible to the general public.'* Petet mwan ki pa pe konpran rezondet. Si nou pe deklar en *NPO* koman en *high risk NPO*. E *let's say* prezan mwan mon en dimoun e mon pe vin donn larzan sa *particular NPO, how will I know* sa *NPO* i en *high risk NPO*? Ki rezon det deryer gard sa lalis of *the designated NPOs confidential*?

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Madanm Counsel.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, nou napa okenn obzeksyon se ki konsern bann propozisyon ki'n ganny met devan par Onorab Andre. Nou toutafe agree avek sa propozisyon pou *non-profit organizations* ganny reflekte dan *heading*. Me parkont nou annan en lobzeksyon an se ki konsern sa propozisyon an relevans avek

Section 7(1) ki tonm anba sa *small d of the Act*. E la nou pou vwar kot i dir (o), kot sou seksyon (o) i dir *'ensuring cooperation and coordination amongst relevant authorities in combating the financing.'* Onorab Andre in propoz *'or'*.

Me *it's the financing 'of proliferation of weapons.'* Savedir finansman *proliferation of weapons* e non pa finansman oubyen *'proliferation of weapons.'* Mersi. An se ki konsern *high risk* mon ava les Minis reponn sa kestyon. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Yes, Mr Rampal.

DIRECTOR FIU - RICHARD RAMPAL

Bonn apre mind. Mersi Mr Chair. Bonn apre midi tou Manm. Lo sa laspe *high risk*, petet pou komanse nou ava fer resorti, petet sa *terminology high risk* petet i pa apropiye pou servi. I plizoumwen *NPO sector* zot ganny determinen koman pli vilnerab pou ganny servi, par bann endividi pou zot finans bann aktivite teroris. Ok? E se pour sa rezon ki nou santi ki pa tou lasosyasyon ki bezwen ganny idantifye, pou fer sa bann *reporting* avek *FIU*,

or pour *FIU exercise* serten sipervizyon lo la.

E alor dan sa konseps koumsa, parey Onorab pe dir, ki koman en *investor* ou pa anvi al *invest* dan en landrwa, or pran ou larzan met dan en antite ki ganny trouve koman *high risk*. Me lo son lot laspe osi tou ou bezwen regarde kot si zot ganny pibliye, ou pa anvi *deter* en *investor to prejudice* zot pou panse ki *ok* be sa son loperasyon i *high risk* e alor mon pa pou anvi *participate*, or siport sa koz ki sa *NPO* i pe fer.

Akoz parey mon'n dir, i ki zot pa neserman zot *high risk*, me selman zot vilnerab pou ganny servi. E ler zot ganny *designated*, *FIU* ki nou pou pe fer. Nou pou pe *exercise* serten sipervizyon. Nou pou annan serten *obligation*, serten lobligasyon ki zot, zot pou bezwen *adhere to*, *whereby* zot pou bezwen *report* kot *FIU*.

So at the same time nou pa neserman anvi annan en lalis ki pou pibliy non sa bann antite, ki i kapab annan en lefe advers lo zot *as oppose to* prezerv zot lentere osi tou.

MR SPEAKER

Wi Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Chairman. Mr Chairman, selman Mr Rampal i realize poudir sa i kre en konfli si oule dan lentere ki nou anvi *achieve*. Par lefe ki ler ou pe *designate* sa *NPO as a high risk* i lo en lalis li. E prezan *let's say* demen okenn dimoun ki la, *let's say* SS Payet i decide poudir *ok*, i pe al met son larzan dan *save the whale or save the sharks*. *Ok?* E *save the sharks* si ganny konsidere koman *high risk*. Son non i ganny asosye avek en *high risk NPO* san ki li i konnen.

So mon *issue* se ki si ou pou *designate* li koman *high risk* konmsi, ki litilite i annan si personn pa konnen i *high risk*, si sa lenformasyon pou reste zis ek *FIU*. Eski Rezistrar osi pou annan sa lenformasyon? Akoz la nou pe koz lo okenn tranzaksyon larzan ki pou arive. *Any transaction that is happening. Whether I make the transaction with x or y, if x is consider as high risk, it becomes an issue for me in the future, isn't it?*

Because then there's an investigation. There will be an issue that is raised. So mon pa konpran. Si sa i lentere sa Lalwa, mon en pti konsernen poudir i *countermand the whole point* pou zot fer sa ki zot pe fer.

Mon pa konnen si Minis i oule *weigh in* lo la. Mersi Mr Chair.

MR SPEAKER

Minis oubyen Mr Rampal. Mon pa konnen lekel.

DIRECTOR FIU - RICHARD RAMPAL

Mersi Mr Chair. Zis pou tous lo la, *right?* Parey bann *NPO*, *right*. Ki zot pou annan zot, zot pou annan zot *engagement* avek bann lezot *reporting entity*. Parey *obviously* zot pou annan en *bank account* e ki en labank koman en *reporting entity* li i pou *exercise* sa *level of*, si mon kapab servi sa mo sipervizyon. Akoz zot annan *ongoing monitoring*, *ongoing CDD* ki zot, zot pou pe fer lo sa aktivite.

So prezan i pou annan sa konfor *in terms of* ki zot aktivite pe ganny revwar. Si mon kapab donn ou legzanp petet, *right*. *Very simple* i ki meton en paramet ki ganny determinen par *FIU to risk assess* en *NPO*, i ki son ziridiksyon ki i sorti. *Let's say* nou dir i sorti dan *Middle East right?* Ki nou pe dir *now*, ou vilnerab e i annan sa posibilite ki ou kapab ganny servi pou finans serten aktivite teroris. E de la ou, ou pou bezwen fer sa bann *reporting*.

Aktyelman ler ou regarde *by* ou, ou ganny *designate* koman. Annou pa servi sa mo *reporting entity* akoz ou pa pou vin en *reporting entity*, me selman ou pou annan serten *reporting obligation*, en pe similer avek en *reporting entity* anba Lalwa.

E alor i sipoze donn sa konfor an plis ki *now as oppose to a low risk one*, ou *despite being vulnerable* i annan en *additional level of* sipervizyon ki pe ganny fer *by FIU* la sa antite.

So sa lenkyetid ki ou, ou annan i sipoze ganny prezerve. E osi tou si i *so happen* ki sa *designated NPO* i pe fer serten aktivite ki an defo, se pour sa rezon i annan propozisyon pou pran aksyon kont sa *NPO* spesifik. Mersi.

MR SPEAKER

Minis, wi.

MINISTER NAADIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. Zis pou adres en pe sa pwen ki Mr Rampal in fer. Se ki nou bezwen gete ki *the ultimate aim of sa Clause?* Akoz i la? E son *aim* se ki ler ou *designate* en *NPO*, ler ou met li *high risk*, savedir ki i *mean*. Se ki sa *NPO* son bann aktivite i anba en *enhance monitoring*. So

enhance monitoring lekel ki *monitor* li? Prensipalman i pou annan 2 ou 3 antite ki pou bezwen sa lenformasyon pou *monitor* li. Pou annan Rezistrar menm kot in anrezistre. I pou annan *FIU as son immediate supervisor* e posibleman pou annan labank ki li i *bank* sa bann antite.

So sa 3 eleman ava annan *access ek designation* sa bann *risk level*. Me sa *monitoring is not done by the public*. So sa i akoz ki piblik li i pa ganny akse avek sa lenformasyon. So mon krwar zot bezwen *go back to original aim of the Clause* e son *original aim* se pou regarde ki son *risk level* e baze lo la, sa *then i feed in terms of* ki kalite *monitoring* ki arive. Mersi.

MR SPEAKER

Ok. Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi. Dernyen kestyon, *straight to the point*. Ok. So, Minis pou konpran kot mon pe ale avek sa. So, annou pran par egzanp sa bann legliz sorti en pe partou. *Nigeria*, en pe partou.

Ok, *now for the internal purposes* zot en *NPO*. Ok? Eski ou pe dir mwan i annan ase *ring fencing* pou fer ki okenn ant sa bann antite ler zot *end*

up vin isi, i annan ase proteksyon pou asire ki zot pa al *end up* pe komans fer bann aktivite en pe partou, kot ou vwar pe anmenn *Pastor* isi, *Pastor* laba. Mon krwar nou tou nou konpran dan Lasanble ki sa i vedir, ki mon pe sey dir.

And then akoz sa i anmenn lezot eleman kot ou komans ganny *identity theft*, ou komans ganny bann *drifters*. So in deza komans arive Sesel. I annan endividi ki'n komans fer sa. So, eski nou pou kapab target sa konponan, sa eleman atraver sa lamannman? Mersi Mr Chairman.

MR SPEAKER

Mersi. Minis.

MINISTER NAADIR HASSAN

Thank you, Mr Speaker. Mon krwar pou adres sa kestyon se egzakteman sa *Clause*, i pe donn ou sa mekaniz ki manner ou kapab *crack down* lo labi of en *NPO*.

Akoz ler bann diferan antite ki zot, zot pe *supervise* bann *NPOs* i pou realiz eski poudir i annan en keksoz ki *not right happening*. I pou donn zot sa lizye pou *monitor* e obzerv sa e pran aksyon nesaser.

Me siz pou azoute osi parey mon ti'n mansyonnen avan i annan *the Registration of*

Association Act osi ki pe ganny travay lo la, ki pou osi ranforsi sa eleman. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Minis. Onorab Andre nou a retourn kot ou.

Wi, Mr Rampal

DIRECTOR FIU - RICHARD RAMPAL

Mersi Mr Chair. *Just* pou azout en pe lo sa ki Minis in dir. Sa i en *realite, right?* Akoz petet si mon kapab dir, bomaten nou'n fer en gran diskisyon lo sa *realite in terms of like*, sa group dimoun mannyer zot pe mal apropro servi sistenm. So, lentansyon osi tou i pa zis lo kote *FIU being designated as a high risk* osi tou. I vin tou sa bann dimoun ki dan sa prose osi tou. Kot i bezwen annan ledikasyon. Ledikasyon anver piblik osi tou, pou zot kapab konpran ki risk ki annan ler zot pe *engage* ek bann *NPO Sector*.

E lo sa laspe propozisyon, i ki nou pou bezwen annan serten aktivite, pou nou kapab vin anver popilasyon, pou nou kapab eksplik zot *in terms of* bann *risk* ki egziste. Se pour sa, *part of* fonksyon *FIU* i pou resevwar bann diferan rapor *from* bann diferan bann *reporting entities* kot de la nou

fer bann rapor lo *trend*, bann *patterns* ki nou, nou pe vwar.

E sa i ava *drive* osi bann *Policy decision* ki nou, nou pran dan lefitir e osi tou i ava kapab donn plis lenformasyon, popilasyon, *in terms of like* ler zot deside pou pran bann nouvo langazman, pou kapab konpran ki bann risk ki kapab atase avek sa osi tou. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Ou ankor lo menm pwen? Wi Onorab Henrie.

HON GERVAIS HENRIE

Mr Chair, dan konteks koman en zournalis ki krwar dan akse avek lenformasyon, e dan sa ki nou pe sey *achieve* deza dan Sesel, prezan mon pe gete ki mannyer sa *Clause* i *tie in* avek bann lezot presedans ki nou pe etabli. Par egzanzp dan deklarasyon *asset* bann dimoun parey nou.

En dimoun i kapab fer en *claim* pou ganny akse avek nou rikord si i annan kek soupson. So dan konteks *NPO*, si i pa nou ki pe devlop sa kiltir. Mon pa vwar rezon mon pou nou protez bann *NPO* ki si ozordi statistikman ki Minis in koz lo la pli boner nou pou kapab prouve poudir i plito kot i annan en eleman bann etranze. Akoz normalman

bann NGO ki nou konnen sa bann boug i viv dan nou kominote e nou pa vwar zot fer bann keksoz pou met nou pei a risk.

So, mon pe sey rod en konpromi kot nou kapab dir i pa pou vin 100poursan inaksesib, me si i annan *reasonable ground* pou dimoun sispekte, i kapab fer en *claim* pou ganny akse avek sa lalis. Nou kapab ganny en konpromi koumsa?

MR SPEAKER

Panel.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, mon ti a zis anvi enform Lasanble ki anba *the new amendment* oubyen *rather repeal of the Registration of Association Act* ki pou vin devan Lasanble tre byento, i pou annan en provizyon ki pou *allow* en manm piblik pou fer en *search* lo en *particular association*. So savedir sa akse avek sa standar oubyen sa *standing* sa *association* li menm i pou aksesib avek piblik. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi madanm *Counsel*. Minis wi.

MINISTER NAADIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. Mon krwar sa i tout en balans osi ki nou bezwen gannyen, se ki pa akoz zou *high risk* i *mean* ki ou pe fer en keksoz ki mal. *Ok*, nou bezwen ganny sa kler. Akoz ki kapab arive, se ki ou en *perfectly legitimate NPO*, me *by* son aktivite i *high risk*, prezan akoz ou'n *define* li *as high-risk* e ou'n pibliy sa, *then* ou kapab pe enpakte son abilite pou *raise* finansman *for a good cause*. So sanmenm sa mon dir i en balans ki nou bezwen. E sa balans se ki ou annan Rezistrar ek *FIU* ki li i la pou fer sa louvraz pou *monitor*. I pe fer sa louvraz on *behalf of the public* e si sa *NPO* li i sot laliny ki i sipoze fer, *then* *FIU* ek Rezistrar i annan bann aksyon ki zot ava pran pou zot protez piblik. Me selman sa balans i koumsa li. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Mon krwar nou kapab *move on*. Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi Mr Chair. Mr Chair lo i *(iii) in subsection 5(d), repeal the word "affected" and therefor substitute the word "effected"*

and delete the word “with”. Akoz i annan son swivi ki i fer.

Nou al dan (v) by repealing subsection (7) and therefor substituting the following subsection (7) ‘Every reporting entity shall take reasonable measures, which may include post-event monitoring or real-time monitoring where feasible, to identify any wire transfer.’ Apre i annan en ‘kk’ dan lack pou (8).

Next page. Nou’n propoze ki the reporting entity, zot ti’n met ‘which are processing an intermediary element.’ Nou’n propose ki nou tir ‘which are.’ Reporting entity processing, ok.

Epi nou al lo (j) Retention of records 45A. ‘Where technical limitation prevent the required originator or beneficiary information accompanying a cross-border wire transfer from remaining with a related domestic wire transfer, the intermediary financial institution, shall be required to keep a record for at least 7 years.’

Nou’n demande, nou zis tir sa akoz sansan ou pe donn en dele letan ki kekfw a ou pe met en serten restriksyon lo ou prop lekor.

MR SPEAKER

Ou ti a kontan pause.

HON CLIFFORD ANDRE

Non, non, sorry. Nou pa’n dir retir sa pangar bann restriksyon. Nou’n anvoy sa at the end of it. So, zot vwar i at the end of it.

MR SPEAKER

Alright, pause. Nou a permet madanm Counsel pran sa bann pwen la. Madanm Counsel.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG’S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mersi Mr Speaker, nou napa okenn obzeksyon.

MR SPEAKER

Ou ok avek sa, ok. LGB wi.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Chair. Mon pe rod sa, wi. (vi) (i) (vi) kot i annan sa ‘kk’ “(8) In respect of any transfer, which. Sa se en typo dan nou tracking. I devret en ‘s’. sa dezyenm ‘k’ i devret en ‘s’ ki a lir with lacks information. Akoz avan sa, sa ‘s’ ti manke. Otherwise ok, Mr Chairman. Mersi.

MR SPEAKER

Alright. Yes, Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi Mr Chair. Mr Chair nou'n ariv lo (m) *The principal Act is amended, by inserting after Section 53, the following section, overriding of confidentiality.* Sorry pa (m), (n) Mr Speaker. Kekfwa mon osi mon konmans santi sa lefe. (n) *Section 58 'of the principal Act is hereby amended.'* In subsection (2), by repealing 'the word' and in paragraph (a), by removing the full stop after paragraph (b) and inserting " ; and". Ok, mon a kontinyen?

MR SPEAKER

Yeah, ankor enn de.

HON CLIFFORD ANDRE

Mon a pran enn de apre onorab Henri a ganny loportinite pou

...

MR SPEAKER

Wi, wi.

HON CLIFFORD ANDRE

Nou al lo (ii) *by inserting after subsection (8), the following subsection (9) 'Every reporting entity shall apply risk-based counter measures against any country when called upon to do so by the FIU.'* I annan *their representative.* Nou'n dir *remove sa their representative, it's supervisory authority or any law enforcement agency, as*

communicated from time to time. Mon ava aret la Mr Speaker.

MR SPEAKER

Ok, onorab Henrie ou a fer ou pwen avan Madanm Counsel i adrese.

HON GERVAIS HENRIE

Mr Chair mersi. Zis avan nou ti'n ariv lo 53A. prezan mon ti pe rapel Lasanble ki dan son *summing-up* Minis in dir dan Staz Komite Mr Rampal ava donn nou en leksplikasyon lo sa *Clause.* Mersi.

MR SPEAKER

Tre byen. Minis ou krwar i le moman apropiye pou fer sa la. Yes. Yes, Mr Rampal.

DIRECTOR FIU - RICHARD RAMPAL

Thank you, Mr Chair. Lo sa laspe, lo sa konsern i pirman normal. I parey menm ek rekomandasyon kot i rekonnet bann *legal privilege* ki egziste an kliyan ek *lawyers,* e ki sa bann lenformasyon ki ganny *exchange between the parties,* i pa lenformasyon ki neserman bezwen ganny met pou *purpose compliance* avek the *AML Act* annantye, lo laspe *either sipervizyon or request for*

lenformasyon or even for investigative purposes.

So i pa sipoze. I pa en keksoz inik. I en keksoz ki ganny rekonnèt par standar osi tou. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Madanm *Counsel* ou annan okenn konfirmasyon, pwen?

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mr Speaker, baze lo bann propozman *wording* oubyen *insertion audition* nou napa okenn lobzeksyon lo la. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. *Ok*, Onorab Andre. Ou ankor lo sa bann pwen. Onorab Pillay wi.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Chairman. Mr Chairman *whilst* ki mon pe regarde ki sa bann pwen i la pou *deter money laundering*, me i annan en lot keksoz ki *which comes possible out of it*.

Lefe ki sa bann tranzaksyon i annan en rikord ase *stringent* ki pe ganny garde. E lefe ki nou'n vwar en kantite bann *major hotel chain* Sesel, zot bann *parent companies* i bann *companies* parfwa ki

anrezistre dan bann ziridiksyon ki nou kapab apel sa bann *tax havens*.

Eski sa Lalwa i pou osi kapab ganny servi par Minister Finans, pou *trace* bann peyman ki sorti Sesel pou al dan bann kont aletranze *from* sa bann gran lasenn lotel oubyen bann diferan peyman ki pe ganny fer pou *tackle* sa sityasyon *base erosion and profit shifting* ki kapab pe arive?

Akoz sa ki nou pe vwar se ki i annan en *serious lack* dan Lalwa SRC pou fer li. Me eski sa bann lenformasyon ki la ki pe ganny garde i kapab ganny servi osi dan sa konteks? Mersi Mr Chairman

MR SPEAKER

Minis. *Yes Minister*.

MINISTER NAADIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. Mannyèr mwan mon regard li se ki *the AML Act* i fer provizyon pou sa lenformasyon la. Me prezan anba bann lezot Lalwa ki annan *access* ek sa bann lenformasyon *which SRC Act* i donn SRC sa drwa pou li akse sa lenformasyon. So en fason endirekteman i pe ed bann lezot antite, *be it SRC, be it ACCS or any other law*

enforcement agency pou kapab akse sa lenformasyon.

Sa, *requirement* li i pe fer pou sa lenformasyon ganny *maintain*. Me selman *by virtue* bann lezot Lalwa ki la zot kapab *then* akse sa lenformasyon. Mon pa konnen si sa i reponn ou kestyon.

MR SPEAKER

Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Chairman. Mr Chairman, Minis ou'n reponn *partially*. Me selman petet sa ki ou kapab donn nou se ki, enn bann konsern ki ou menm ou ou'n annan, ou'n koz lo la se ki nou annan sa sityasyon e in ganny raporte plizyer fwa. Sa sityasyon kot nou annan sa *transfer pricing* ki arive e ki nou pa pe kapab kolekte reveni ki *ascribe to* aktivite ekonomik, ki bann antite ki ozordi pe fer en aktivite ekonomik Sesel.

So ler nou pe get sa, mon pa'n vwar sa provizyon dan Lalwa oparavan, me la in antre. Me in antre avek en *substance* spesifik pou *tackle* en size ki paret spesifik. Me lefe ki lenformasyon i lenformasyon, kwa, ki mannyer ou Minister pe fer ki sa Lalwa i ganny kolekte avek sa bann lezot antite, pou ki sa lenformasyon aprezan i

kapab ganny *share* dan en fason kot ou prezan koman Minister Finans ou kapab regarde par egzanp, si *parent company* SAVOY pa pe tir larzan dan Sesel, pou anvoy dan en kont *BVI*. E si *parent company* en lot, Kempinski pa pe tir larzan Sesel pou anvoy dan en kont *Guernsey*.

Sa i bann keksoz ki mon pe sey rode akoz. Sa lenformasyon i paret i pou *available* prezan. Akoz i pou bezwen ganny fer atraver en transfer e menm sa transfer pe ganny fer aletranze, ou annan akse avek sa *mutual assistance or whatever* sistenm ki annan an plas, pou annan en lesanz lenformasyon ant ou avek sa bann antite, par lefe ki nou Lalwa i aprezan konpatib avek sa ki pou zot.

So sey dir nou si sa osi i pou osi ede dan sa konteks. Pou ki ler nou pe aprouv sa Lalwa, dimoun i osi konpran nou pe donn pei en kad legal pou ed li, asire ki reveni i ganny retenir dan nou pei. Mersi Mr Chairman.

MR SPEAKER

Yes Minister.

MINISTER NAADIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. Sa i pou vin zis en zour adisyonnèl e les

mwan eksplike akoz. Se ki pa toultan ki sa bann lakonpanyen ki fer transfer *pricing or profit shifting*, ki sa larzan i neserman deza Sesel li. Sa larzan i riske kapab *already outside of* Sesel. So ler ou pou annan sa bann rikord, wi ou a ganny en zouti adisyonnèl pou ou kapab vwar si larzan pe ganny transfer *from Sesel to* sa pei. Me ou pou annan ou lezot zouti e zouti pli for ki annan pour lemoman se *the common reporting standards*. Ok, e *common reporting standards* se ki tou bann pei ki'n siny bann lagreman ansanm zot kapab *exchange* lenformasyon *for tax purposes*.

So, si ou annan bann antite Sesel ki annan en *bank account* dan en pei ki ou annan sa lagreman avek, SRC teknikman i sipoze kapab *access*, sa lenformasyon i ganny *provided to SRC*.

Me ki ou'n vwar, e sa i en keksoz ki mon ti mansyonnen dan *speech* Bidze. Se ki sa *IT mechanism* pou fer sa ki napa. E *this is where* Minister Finans pe travay avek SRC pou *set up* sa *framework*. Akoz son *framework* legal i la li, me son *platform IT* ki problem pou ou kapab servi sa bann

lenformasyon pou ou kapab, fer sa analiz.

Me sa lenformasyon ankor lo li menm i pa ase. Ou pou bezwen *build* kapasite teknisyen SRC, pou analiz e fer sa bann *investigation*. E la kot ler mon pe diskite avek SRC, regarde pou nou anmenn en eksper, baze lo SRC pou *train* bann zofisyè SRC manner pou *deal* ek sa *issue profit shifting* avek *transfer pricing*.

So i tousala annantye ki pou rezourd sa problem. Sa i pou zis en zouti adisyonnèl. Mersi.

MR SPEAKER

Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi Mr Chair. Mr Chair, lo sa size ki Minis pe dir, *profit shifting, transfer pricing* ki nou pe dir lo la. E Minis in fer en komantr ki mon santi mwan konsernen. In dir sa bann antite i Sesel e i annan en kont deor. Me nou bezwen realize ki konmela i annan ki annan, sa antite i deor li e son kont i deor. Selman i pe servi Sesel pou li benefisyè.

Letan bann SRC, Minister Touris, Minister Lanplwa i vini. Bann pwen ki mon pou met devan, akoz mon annan levidans konkret e mon'n diskite

ek ou lo sa size. Konmsi ki manner sa Lalwa i pou pran ka avek sa enn ki annan sa antite an deor Sesel, e son kont an deor Sesel selman i pe servi Sesel pou li benefisyé.

Mon vwar Mr Rampal i bouz son latet laba. Mon pa konnen si i dan pozitiv, si i dan negativ. Me selman *mutual assistance*. Ki manner i pou marse aköz i pa Sesel li sa antite? So si sa pou ganny konsidere aköz pou mwan mon konsider li koman en *criminal act*. Minis ou kapab sey eksplik nou an referans avek sa ki nou pe diskite avek sa ki ou fek dir avek sa bann Lalwa ki nou'n pase bomaten. Mersi.

MR SPEAKER

Minis.

MINISTER NAADIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. Onorab sa *issue profit shifting, transfer pricing* i en bann *issue* pli kompleks ki annan. E i pa zis Sesel ki pe lager kont sa. Bokou pei i dan menm sityasyon. E bokou bann *entities*, sirtou bann ki *operate* dan plizyer ziridiksyon zot servi bann *arbitrage* ki annan dan bann diferan *tax rate*, diferan pei pou zot fer zot *tax planning* ki ed zot pey mwens *tax*. E i atraver plizyer pei sa i arive.

So sa ki nou pe ganny met an plas i pou redwir posibilite pou zot fer sa. Me i pa pou elimin li. I pa pou elimin li aköz i annan diferan *loopholes* ki zot kapab servi. So nou, nou pe met an plas bann mezir legal e osi *build* kapasite SRC pou kapab *pick up* lo sa bann keksoz. So i a redwir kantite lenstan kot nou annan sa bann *profit shifting e transfer pricing*. Me i pou difisil pou elimin li konpletman sirtou pou en pti pei ki annan *limited recourse* pou fer li. Mersi.

MR SPEAKER

Wi, Onorab Andre, ou annan ankor pwen.

HON CLIFFORD ANDRE

Nou a kontinyen.

MR SPEAKER

Kontinyen silvouple, wi.

HON CLIFFORD ANDRE

Wi, *ok*. I annan en *alternativ wording* pou (*o*). Mon mazin tou Manm i annan letan zot in get pwen bann *cap version*. So, Ms Thompson, oubyen Minis, oubyen SS i kapab dir nou si zot pou aksepte sa *alternative wording* ki nou'n propoze.

Dan (*p*) *written* dan 63A i annan *written memorandum of understanding*. E kekyon ki pe

demande la se ki *would it be one MOU or several between FIU and enforcement agencies.* So sa zot ava donn ou en pti leksplikasyon lo la. Akoz sa sete nou komanter.

Zis mon ava dir, vi ki sa *Bill* letan ti vini ti en pe long, e nou ti dir ti ava met nou ban komanter e sa ki'n pase. So si zot pa'n ganny sans gannyen nou *apologise* osi lo nou kote. Me se sa koumsa i marse.

E dan *(q) remove the word officer at the end e osi dan (r) kot i dir Section 74 (1) of the principal Act is hereby amended by repealing the words "a person within the jurisdiction" and therefore substituting the words "a person at the border. I mean nou pe demande ki sa tenm border i ganny klarifye. So zot ava donn nou en leksplikasyon lo la.*

MR SPEAKER

Ou ava aret ankor en pti moman.

HON CLIFFORD ANDRE

Pardon?

MR SPEAKER

Aret la pou en pti moman.

HON CLIFFORD ANDRE

Very well, very well, yes.

MR SPEAKER

Mon vwar diferan Manm i anvi entervenir. Onorab Georges

HON BERNARD GEORGES

Mr Chair, mersi bokou. Mwan mon annan en lamannman ki mon oule propoze ki i pa devan nou. Se pour sa rezon ki mon'n lev mon lanmen.

MR SPEAKER

Me eski i tonm la a lafen sa seksyon, kwa?

HON BERNARD GEORGES

Non, i tonm apre *(q)*.

MR SPEAKER

Ok. Esper en pti kou. Onorab Pillay kekfwa pe al adres sa ki Onorab Andre in leve. Yes Onorab.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Chairman. Mr Chairman efektifman mon lo seksyon 74. *The Original Act* i ti lir a sa fraz, a sa lenstans "A person within the jurisdiction" "his or her luggage of the property in his or her possession or immediate vicinity and any vehicle belonging to him"

Lamannman ki nou pe fer, nou pe tir 'jurisdiction' pou me 'border.' Mon ti a kontan konpran rezon pou sa. Akoz si nou pe met border. Nou border

i enkli lamer. Eski nou koz *vessel* osi. Savedir eski *vehicle is taken to mean* en bato as well?

And why ki nou pe servi *border, "at the border" and not within the due.* Akoz *jurisdiction* i donn nou en lebra pli larz. Me *at the border* i ariv en landrwa spesifik. Petet mwan ki pe mal enterpret sa *Clause*, so si nou kapab klarifye sa. Mersi Mr Chairman.

MR SPEAKER

Minis, ou a adres sa.

MINISTER NAADIR HASSAN

Mersi Mr Speaker. *The original intension of sa Clause* se pou *at en point of entry. So at the border. So Airport, Por,* i ti sipoze *capture* sa. Me pa ler ou deza dan pei. Me mannyer ler ou lir *'a person within the jurisdiction'* savedir nou kapab la dan Lasanble, ou *within the jurisdiction.* Mon pa *at the point of entry.*

So mon krwar i avek sa ki sa klarifikasyon in ganny anmennen, pou fer sir ki nou pe *capture the intention of the original Policy decision.*

MR SPEAKER

Korek. Wi Madanm *Counsel* ou ti a kontan repas lo sa bann pwen?

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Wi Mr Speaker. An vi ki, mon pou adres bann pwen ki Onorab Andre in fer resorti. E mon pou al lo sa pwen Seksyon 74 ki nou pe konsidere an se moman.

Nou napa okenn obzeksyon avek lamannman (o) pou seksyon 60 (3)(d) alors sa i ok. E pou sa klarifikasyon lo *'memorandum'* oubyen *'memoranda'*, nou pou plifere al avek en *'memoranda of understanding'*, parey in ganny propoze.

Pou Seksyon 74, i enteresan diskisyon ki pe ganny arive. E anefe nou, nou annan en lot propozisyon pou met devan Lasanble pou ki nou tir sa bann konfizyon.

E propozisyon *wording* ki nou pe sizere ozordi devan Lasanble se ki nou *substitute the words 'a person at or in the vicinity of any port or Airport, or within the limit of the territorial sea as defined in Section 4 of the Maritime Zones Act of 1999'*. Mersi.

MR SPEAKER

Mannyer nou pou fer? Ou lo sa pwen la? Wi ok Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Mr Chair, mon konpran definisyon. Me selman nou met *limit of the territorial sea*, nou annan bann lezot *maritime zones* ki anba zi restriksyon Sesel. E sa se nou *EEZ*. So eski nou pe dir si en dimoun i *within the limit of the territorial sea* e lezot lespas, i pa ganny kouver anba la.

So, mon konpran ki Onorab Pillay pe dir, *it is not at the border*. Konmsi letan nou antre *Airport*, be avan nou antre dan en Por Victoria, nou'n fini antre Sesel. Depi 200 mil notik, nou'n fini antre Sesel. So mwan mon konsernen, e mon santi ki nou pe posibleman les en lespas ouver pou pran lavantaz. Se sanmenm sa ki mon dir, mon krwar si nou pe fermen, annou ferm en fwa pou tou. Annou fer sa travay lo sa size. Nou ava konnen poudir nou'n konklir. *At least* nou pe bouz dan en lot lespas oubyen nou pe fer en lot travay apre. Mersi.

MR SPEAKER

Ok. Wi Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Zis pou azout lo sa ki Onorab Andre pe dir. Lefe ki nou'n amann Lalwa ki konsern *Defense Force Act*. E nou'n donn *Coast Guard power* pou

fer search and seizure on the high seas as well.

So nou bezwen pran konsiderasyon ki lefe ki nou'n donn *Coast Guard* sa pouvwar, e ladan nou pa pe mansyonnen. Lefe ki ou pe mansyonn *territorial sea*, en zofisye *Customs*, en zofisye *Coast Guard* i kapab ganny *seconded* pou *act lo behalf* en zofisye *Customs* a sa moman ki sa *vessel* i dan zi restriksyon Sesel.

Akoz pou nou, nou *main border* i kwa? I lanmer. Ou konpran. *Airport* nou konnen kot i ete. Apard sa se lanmer. Nou napa en lot *border* ankor apard lanmer en *Airport*. So petet annan sey klarifye sa. Akoz mon santi poudir '*at the border* 'i *limiting* nou *capacity* pou kapab dil avek serten sityasyon. Mersi Mr Chairmen.

MR SPEAKER

Onorab Georges.

HON BRNARD GEORGES

Mersi Mr Chair. Mon pa'n sezi tou sa ki Ms Thompson pe propoze. Me mon ti a kontan fer en propozisyon ki kekfw a i ava en pti pe pli fasil. *Why not have both?* Akoz nou pa dir '*a person*' paret pe ganny propoze, '*at the border or function equivalent equivalent of the border or*

within the jurisdiction'. That covers everything.

I cover lentansyon, which is to stop it at the border. Me i osi les ou si ou pa'n ganny sa dimoun ler i was at the border e in antre dan ou jurisdiction, pou search son luggage. Akoz this it is only about si mon pe regarde la.

74 (1) in the principal Act. Zis i dir, en zofisye Imigrasyon, en zofisye Customs oubyen okenn lezot lotorite, i kapab search without warrant en dimoun oubyen son propriyete dan son posesyon oubyen obor li, oubyen en vehicle. Ki in sispekte ganny konekte avek li. That is all it is. It is about search only.

So mon konpran, lentansyon se pou fer li at the border. Akoz se la kot ou pou vin an premye kontak avek sa dimoun. Me, lentansyon, anfen nide osi se, si sa dimoun in slip in e in kapab pas atraver the net, e ou anvi enforce sa Lalwa kont li ler in fini travers border. Si ou kouver tou lede, ou dir border and jurisdiction, you cover the whole gamut. Sa se mon propozisyon.

MR SPEAKER

Ki panel i le... wi.

RESIDENT ADVISOR FIU - KEVIN STEPHENSON

Thank you, Mr Speaker. Maybe putting this in a little bit of context what the initial intent with this specific provision is. It is talking about the cross border movement of cash. Incoming and outgoing of the Seychelles. Ok.

It is specifically focus on that aspect of it. In reviewing the initial Act, we, when you review about person within the jurisdiction seems awfully broad, in the sense that a police officer can stop anybody within the jurisdiction if they suspect anything not even related to the border.

Which seems to broad to be able to search without a warrant anybody within the jurisdiction. So we try to find better language that you have this cross border search authority for the competent authorities that will be involved in that. Either Coast Guard, the Customs or other border authorities accordingly.

And apologies from our end, but when we first did this because we had this discussion when we proposed a new Act where we had to define border and we actually removed it from an analogical draft. We have some suggested language maybe it will resolve this, in the context of what we are trying to

achieve with this particular provision.

It's perhaps instead of as we, that we summit the words "a person at or in the vicinity of any port or Airport or within the limit of the territorial sea as defined in the Maritime Zone Act". Because then we capture exactly what we are trying to achieve with it.

Because will have be able to do this with anybody as a person at, or in the vicinity of any port or Airport, which will cover any kind of designated port of entry to include the Airport. And then we also include the, in our sense is the twelve nautical miles territorial sea. For this kind of worthless search authority. For looking for cash along those lines.

And it is not a broad as saying within the jurisdiction because you can be driving along in Takamaka, which is within the jurisdiction and you might not have crossed the border and then you are allowing the police to search without a warrant. Which I think we were trying to avoid that in the context of what we were trying to achieve.

So maybe this new language captures that. Thank you.

MR SPEAKER

Wi Onorab Georges.

HON BERNARD GEORGES

Yes, thank you Mr Chair. I see the issue. And presumably you know that would work in a big country. But we live on a peanut here. And the issue is this, if you 're limited to within the perimeter of a port or an Airport, you might be doing yourself a disservice. Because the first thing, nobody can search unless they suspect.

So first of all, the Police Officer or the Immigration Officer must have a reasonable suspicion. Am I not correct or ...? No in fact I am not correct, which is suspected of being connected is actually only with regard to the vehicle.

The point I was trying to make was this; What if the Police Officer knows or suspect that the persons, because you have to have a reasonable suspicion to search anyway, is going to the Airport, why should they have to wait until they get close to the Airport? Why can't they just zap them when they leaving their home a mile or two away?

If we leave it at border, the Police Officer is going to have to allow the person to drive all the way from their home to the port

or to the Airport. And then wait until they get close to the Airport in order to arrest them or search them. Might that not be a bit late?

MR SPEAKER

Yes. Wi Minis.

MINISTER NAADIR HASSAN

Thank you, Mr Speaker. I think the issue is for you to do it outside of the border vicinity, you need reasonable suspicion to do it. But if you do it within the border context, you don't need reasonable suspicion. That is the different between the two.

MR SPEAKER

Well nou'n annan en diskisyon ase konplike la. Lekel ki pou sizer the final wording madanm Counsel oubyen? Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Mr Chair, mon krwar sa proposal ki zot in fer avek sa lesplikasyon i kalifye, akoz zot pou bezwen met li dan sa konteks ki zot in met li. I ava donn nou bann Avoka en pti pe letan osi pou nou kapab travay letan nou pe defann sa bann dimoun ki ariv dan sa bann konteks. Mon pa konnen si, mon carry on Mr Speaker?

Akoz. Onorab Pillay i lev lanmen.

MR SPEAKER

Wi Onorab Pillay. Lefe ki prezan baze lo definisyon ki Mrs Thompson in met devan nou. i osi enkli territorial sea, eski nou pou anmenn serten presizyon vizavi apre vehicle? Pou enkli vessel or something like that. Eski sa i nesaser? Oubyen eski vehicle i encompass sa ki zot le dir? Do we need to bring in precision in regards to the vehicle in which the person is found? Is that seat a vessel? Thank you.

MR SPEAKER

Madanm Counsel?

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, mon krwar ki nou pa pou bezwen precise sa vessel. Akoz i mete any vehicle, akoz i mete any vehicle. So it could be, sa vehicle i kapab en vessel or any other vehicle. So i broad enough pou capture any possible situation. Thank you.

MR SPEAKER

Thank you. So sa. Onorab Georges wi.

HON BERNARD GEORGES

Wi Mr Chair. Nou bezwen ganny sa *wording* pou nou fer li antre. Pou nou vote taler. Eski nou kapab ganny Sa *wording* ek Ms Thompson *quickly*.

MR SPEAKER

Wi madanm *Counsel* ou a repas lo la. Ki nou pe mete?

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mersi Mr Speaker. Savedir (*r*) pou *read as follows*. 'Section 74 (1) of the principle Act is hereby amended by repealing the words, "(a person within the jurisdiction)" in inverted commas. And therefore substituting the words 'a person at or in the vicinity of any port or Airport or within the limit of the territorial sea as defined in part 2, Section 4 of the Maritime Zones Act'. Thank you.

MR SPEAKER

Mersi.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

'Of the territorial sea.' Yes.

MR SPEAKER

Onorab Pillay, wi.

HON SEBASTIEN PILLAY

Straight to the point Mr Chairmen. Mrs Thompson mon note ki *vehicle is not define in the principle Act*. Mon pa konnen bann Avoka i abitye dil ek sa bann *case* parey Onorab Andre ki deza *involve* ek serten *case* koumsa. Sey *help* nou *out*. Si napa sa definisyon eski sa i en teknikalite ki kapab fer ki en dimoun ki dan sa sityasyon i sape oubyen i ganny atrape? Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Eskiz mon ou'n *move* lo sa pwen, sa *wording* ki madanm *Counsel* in donnen? *Accepted everywhere? Ok? Alright*.

Yes, madanm. Pwen Onorab Pillay, *vehicle*.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Thank you Mr chair. Mr chair malgre i pa dan definisyon, i pa pou merit en definisyon presiz. *Vehicle should cover, should do the job. So, it should cover vessel as well. At the end of the day even though* pa tou bann, nou bezwen pran kont ki pa tou ban pti term ki pou ganny *defined*. Be selman *based on interpretation* i pou ganny osi

ganny konsidere dan sa term *vehicle*. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Onorab Andre kot ou ete? *Sorry* eskiz mwan, Mr Rampal i anvi entervenir.

DIRECTOR FIU - RICHARD RAMPAL

Mersi Mr Chair. Ler nou pe reviz sa pou met li an konteks osi tou. petet i pou nesese apre sa *wording*, “*any vehicle ki follow belonging to him or her*”. Ki nou retir sa osi tou, akoz si nou pe dir konteks, si nou ti pe regard lo later petet wi i ti pou relevan. Me selman ler nou pe get lo lanmer osi tou petet nou ava aret li kot ‘*any vehicle.*’

Akoz petet lo lanmer osi tou *part of en vessels ki whatever mode of transportation* i pa nesese ki i *belong to you*. So lo teknikalite *at times* i kapab *raise* serten problem. So petet rekomandasyon i pou ki nou konsidere ki nou ava tir sa ‘*belonging to him or her*’ as well. Mersi.

HON CLIFFORD ANDRE

Mr Chair, mon ava demann Ms Thompson pou li *email* mwan *the proper wording* pou nou kapab osi fer *follow-up* letan nou pe pas lo sa Lalwa letan in

ganny amande. Bon nou ava bouz lo (s) (iii).

MR SPEAKER

Ou pe retourn lo sa pwen Onorab Georges? Ale wi avan nou al pli lwen.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Chair. Mon kapab *push back* en pti pe lo Mr Rampal. Akoz mon pa tro krwar ki i pe fer son lekor zistis. *I think*, mon krwar ki i pe tir en zouti, wi. *Might I suggest* ki nou garde. *But*, me solman i annan e lot problem.

In fact, mon pe lir sa, *there is an orphan Clause here*, “*or in the vicinity*” *I think what it should read is* ‘*and any vehicle belonging to him or her or in which or in the vicinity of which he or she*’ *blah blah blah*.

Ok, I think that would read properly. So if we are going to amend that to make it read better, we might as well just add ‘vessel.’ Ok? Si nou bezwen fer en sanzman, *then at least* nou put it beyond doubt. *Vehicle or vessel. That will be my proposal.*

Si nou pa ti pe sanze, *we could gloss it over. But if we are going to make an amendment lets go the whole way.* E si zot dakor avek sa. *We will work on that amendment.*

MR SPEAKER

Panel lekel pou pran sa? Yes, madanm Counsel.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, nou not sa ki Onorab Georges in fer, in kontribye. E anefè i annan en pwen so nou pou kit *'belonging to him or her'* akòz anefè ler nou get Seksyon 74 (1), i menm dir *'which is suspected of being connected to him or her'*. Precisely. Savedir si i *belong to him or her* oubyen si nou krwar nou annan en sispisyon ki i *belong to him or her*. Oubyen ki konekte avek li. *then* nou kapab *still search*.

E *in fact* sa propozisyon pou azout *vessel*, petet pou fer, dan lespri pou fer Lalwa pli kler, nou ava osi aksepte sa propozisyon. Mersi.

MR SPEAKER

Ok. Tre byen. Wi Onorab.

HON BERNARD GEORGES

Mr Chair, si nou'n fini avek sa enn nou ava fer en formilasyon la. Me i annan en lot pwen avan ki nou al pli lwen ki ase sibstansyel ki mon anvi fer.

MR SPEAKER

Wi, si i *fit* la. *Let's fit it*.

HON BERNARD GEORGES

Non, i *fit* egzakteman la. Anefè i *fit* en pti pe avan 74.

MR SPEAKER

Ale.

HON BERNARD GEORGES

Bon mersi Mr Chair. Mr Chair, mon anvi avek ou permisyon anba Lartik, sorry anba *Order 72 (1)* anba *the proviso* otour *Order 72 (1)*, mon pe demann ou permisyon pou ou les mwan propoz en amannman ki sorti kot *panel*, me mon bezwen mwan fer li.

Pou amann sa *amendment* ki devan nou *by the insertion* of en nouvo *Clause*. Mon'n demann Madanm Clerk pou sirkil sa avek tou bann Manm. Tou bann Manm in ganny li dan zot *email*. E sa *Clause* i zis avan sa lo zot dokiman devan zot *it will be the new 'r'* e sa *'r'* ki nou fek vwar i vin *'s'*. E *'s'* i a vin *'t'* eksetera ziska lafen.

The new *'r'* Mr Chair. Se pou *insert* en lamannman ki pa en *simple amendment*, me mon pe demann ou permisyon pou fer li akòz sa *Bill* devan nou i en *emergency Bill*. Nou bezwen pas li dan en letan bref nou napa letan pou *comply* avek tou bann lezot lareg.

Si ou donn mwan sa permisyon Mr Chair, mon ava *move* en lamannman parey mon'n dir ki mon'n fini sirkil avek, ki Clerk in sirkil avek tou bann Manm. E ki fer en provizyon pou en *ex parte restraint order*.

Konmela anba Lalwa, anba Lartik 69 Lakour i kapab fer en *restraint order* ler en laplikasyon i ganny fer pou *restrain* en dimoun ki *suspected* anba sa Lalwa, e ki annan propriyete pou *restraint* li. pou anpes li transfer son propriyete, met lo en *third party* pou li *avoid liability* anba sa Lalwa. E sa i la deza.

Sa Lalwa i la, ou al Ankour, ou servi sa dimoun. Ou bezwen servi li avek en somonn pou li konnen ki ou pe al demande avek Lakour. E li i vini i defann son lekor *whatever*. E Lakour i annan dwa fer en *restraint order*. Annefe Lakour in fer *restraint order* dan enn de ka, kot i *restraint* sa dimoun *from transferring* sa propriyete.

Akoz Lakour i konpran lo baz sa laplikasyon ki'n ganny fer. ki si ou pa *restrain* li, i pou transfer son propriyete e *put it beyond your reach*.

Alor sa i annan sa posibilite pou fer li. E Lakour in fer li. E ler Lakour in fer en *restraint order*, Lakour i apwent

en *receiver*. Sa *receiver* i pran sa propriyete, e en fwa ki tou tranzaksyon i fini. Sa *receiver* i vann sa propriyete, i pran larzan i met dan *Consolidated Fund*.

Sa se prosedir mannyer i arive. E sa se prosedir anba Seksyon 69, ki parey mon'n dir i egziste e in ganny servi, in ganny aplike, e i ankor pe ganny aplike la konmela.

Problenm avek sa se ki ou bezwen donn notis sa sipe avan ki ou kapab ganny en *restraint order*. Me la *FCIU* in vwar ki i annan ka kot ou pa kapab idantifye sa dimoun pou ki sa propriyete i ete. E ou annan en swa alor, se anfen, ou napa en swa. Si ou pa kapab idantifye li ou bezwen les li la, e *lose* sa propriyete. Les li kapab transfer sa propriyete.

Sa ki Gouvernman ti ava swete e bann lotorite ki administre sa Lalwa ti ava swete, se annan posibilite ler ou pa kapab idantifye sa dimoun. Me ou annan en sispisyon ki in komet en lofans anba Lalwa anba *AML/CFT Act*. E ki i pou al transfer sa propriyete pou kapab al Ankour *ex parte*. Setadir san servi sa dimoun ek en somonn.

Al Ankour *ex parte* e *obtain* en *restraint order*. Ou pa bezwen fer li konnen. Ou ale ou

fer, ou ganny ou *restraint order*. Me *obviously* ou bezwen annan *due process*. Ou pa kapab zis fer sa e les sa dimoun in *limbo*.

Provizyon i ava toultan reste pou sa dimoun ki disatisfè, ki inosan. Son propriyete in ganny sezi anba en *restraint order*. Pou li vin Ankour, donn lesplikasyon aköz sa propriyete pa devret reste anba *restraint*. E si i *succeed* Lakour ava *release* sa propriyete.

Donk i annan touzour en posibilite les sa dimoun ki inosan oubyen ki *in good faith* pa perdi son propriyete.

Alor avek sa, e annefe mon'n ganny dir ki *as we speak* i annan posibleman serten ka ki bezwen servi sa provizyon. Alors mon propozisyon lamannman Mr Chair, i pou *insert* apre Seksyon 69 pou insert en nouvo Seksyon 69A ki'n ganny sirkile. E ki pou lir koumsa.

'Notwithstanding anything in Section 68 and 69'. 69 se restraint order. 'The Attorney General,' zis Attorney General ki kapab fer li, 'may apply for a restraint order ex parte where proceedings have not been initiated in Seychelles against a person for criminal conduct'. So avan ki ou initiate, i kapab fer li ex parte.

E la, la kot son proteksyon i vini 69A (2) *'where a restraint order is made on the ex parte application, the Attorney General shall inform any person identifiable, as affected by the order of both of the existence of the order and the person's right to apply to seek discharge or variation of the order under Section 69(6)'*.

Ki les ou *apply* pou e *restraint order in any event* apre ki in ganny fer, menm si ou ti'n ganny en somonn pou ou *appear*.

Donk vwala Mr Chair propozisyon ki mon pe met devan Lasanble. Si ou otoriz sa lamannman prezan Komite i a kapab egzamin li mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Ou pe demann mwan si mon bezwen aprouve Onorab Georges? Mon'n konpran ou ki panel in fini *take onboard* sa amannman la, *right?*

HON BERNARD GEORGES

Annefe sa lamannman i sorti kot *panel*. Me zot pa kapab fer en lamannman. I bezwen en Manm ki fer. E etandonnen ki Lalwa i anba mon, anfen anba Minis, me se mwan ki pe anmenn li. Mwan ki'n fer sa. Nou bezwen zis ganny.

MR SPEAKER

Eski i korek pou dir amannman in ganny aksepte, amwen ki en Manm i obzekte.

HON BERNARD GEORGES

Non, non. Non Mr Chair nou bezwen, sa i sorti kot zot. mwan mon'n propoz lamannman. Premye keksoz ou, ou bezwen otorize avan. Otoriz mwan kapab anmenn sa lamannman anba *proviso* 72 (1). E si ou otoriz sa, en Manm i ava segonde. Apre lasal ava debat lo la. *And then we will vote on it.* Mersi.

MR SPEAKER

Mon otorize. En *secondment*? Ou le en pwen avan sa?

HON SEBASTIEN PILLAY

Mon annan en *point of order*.

MR SPEAKER

Wi.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Chairman. Mr Chairman, okenn lamannman ki sipoze vin devan Lasanble i sipoze ariv devan Lasanble 72 erdtan avan ki sa *mover* i *move* sa lamannman. Dan sa konteks sa lamannman pa'n *meet* sa *requirement* 72 erdtan.

However, Onorab ki pe *move* sa lamannman in fer nou

kler ki sa lamannman i sorti kot *panel*, ki bezwen sa lamannman pou aksyon ki bezwen ganny pran.

Mon le *remind* Onorab ki sa provizyon ti deza dan Lalwa oparavan. Anba Seksyon 10 (4). Lalwa ki ti ganny amande an 2017. Ou rapel byen Onorab. I ti ganny amande 2017 pou retir serten provizyon ki ti donn *FIU* sa letan, posibilite pou pran serten aksyon *ex parte* vizavi *restraining* serten propriyete. En lamannman ki ou menm ou Onorab ou ti koz an faver.

Which brings us back to this point ki ou pe re-ensert sa lamannman, mon kontan ou pe koriz zistwar. Me selman ti ava meyer Onorab si ou ti'n demann en *suspension of Order* 72. Mon krwar sa ti pou'n fer plis sans. Akoz la ou pe demann nou determinen *whether* sa *Bill* i en *emergency Bill*.

Me selman, lefe ki sa lamannman i en lamannman enportan, la prezan ou Speaker ou a bezwen determinen si ou konsider sa *Bill* koman *emergency Bill*, then mon pou napa problem. Si sa i ou *ruling* ki ou pe konsider sa *Bill* koman en *emergency Bill*.

Mon ti ava swete dan lefitir Mr Chairmen selman ki okenn lamannman i ganny anmenn 72 erdtan avan ki sa bill i ganny

move devan Lasanble. Mersi Mr Chairman.

MR SPEAKER

Mersi pou sa pwen. Onorab Georges ou anvi eklersi sa?

HON BERNARD GEORGES

Sertennman Mr Chair. E Mersi pou donn mwan permisyon pou eklersi sa. *In fact*, mon ti ekspekte ki Onorab ti pou lev en tel pwen.

Mon pa rapel si sa provizyon ti dan Lalwa e ki'n ganny tire. Sa mon pa rapel. Me si i dir ki i leka, *well* i leka. Me mon pa krwar ki i kapab leka. Eskiz mwan Mr Chair, mon krwar pa i kapab leka etandonnen ki the *principal Act* fek arive an 2020. Donk nou pa ti pou kapab tir li an 2017. *Unless* ki nou ti bann *MNA* ekstraordiner ki travay an avan, avan ki en Lalwa i pase nou'n fini amann li.

Me *that's not the point* ki mon anvi fer. Rezon ki mon pou demann en *suspension of the standing Orders* i senp. Akoz mon pa pe anvi demann en *suspension of Standing Orders*. Ou demann en *suspension of Standing Orders*, par egzanp anba 69 ler nou desann en *suspension of Standing Orders* pou les en *Second Reading*

within 7 days, akoz i annan en proibisyon total.

69 i dir, '*no Bill shall be set down on the Order Paper for the Second Reading earlier than 7 clear days*'. Napa okenn *proviso* sa. I kler, ou pa kapab fer li. Se pou sa rezon ki si ou anvi fer li parey bomaten, ou bezwen demann en *suspension of the Standing Orders*.

Me la i pa en proibisyon la. La i *actually 72 (1)* i dir, ou bezwen donn 72 erdtan, me '*the Chairperson may relax the provision, in favor of simple amendment or emergency Bills*.

Donk, *Standing Orders* i donn ou sa permisyon. Donk nou pa bezwen sispann en keksoz ki nou anvi aplike. Nou anvi ki ou, se pou sa rezon ki mon'n demann ou, mon'n demann ou permisyon pou ou donn mwan sa permisyon. E nou pa pou *suspend the Standing Orders*. *If I suspend the Standing Orders* apre mon pa kapab demann ou permisyon.

Alors se pou sa rezon, e mon konnen ki Onorab *Leader* Lopozisyon i ava aksepte lo sa enn i napa rezon. Ki se pou sa rezon ki mon pa'n demann *suspense the Standing Orders*, be o kontrer mon'n swiv *Standing Orders* mon'n demann

ou permisyon parey *Standing Orders* i demann mwan fer.

Ou sel keksoz ki mon fini, mon konnen ou'n fini *rule* lo la. Ou sel desizyon se pou decide *is this an emergency Bill, and if so*, donn permisyon ki ou'n fini donnen. Mersi Mr Chair.

MR SPEAKER

Wi Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Chairman. Anefe mon ti espekte Onorab Georges reakte egzaktman parey in reakte. Pou eksplike aköz zisteman i pa'n bezwen fer *suspension of the Standing Order*. Onorab Georges pe met ou dan en pozisyon pou ou determinen si sa i en *emergency Bill*. Mwan mon realize ki *panel* ki'n anmenn sa e monn deza dan menm pozisyon ki Onorab Georges ki son kote latab ti *remind* mwan ler i ti asiz la.

Mon pe zis dir li poudir repet listwar si nou kapab fer keksoz pli byen parfwa i meyer. Sa ki nou ti ava'n kontan konnen lo nou kote latab se ki nou ti ava'n resevwar sa lamannman pou nou konnen ki provizyon legal ki Gouvernman i le entrodwir dan sa Lalwa. E lefe ki nou pe montre nou sipor pou sa bann Prozedlwa, ti napa okenn rezon ki nou pa'n ti'n

ganny konsilte lo rezon det deryer sa provizyon.

Me lefe i reste ki sa provizyon i devan latab. Mon pa pe fer en *issue out of this* parey mon *most learned colleague* lo lot kote latab pe fer. sa ki mon zis *warn* Lasanble se ki pa aköz nou annan en provizyon ki pou servi li koman en labi. E byensir Mr Speaker, *I am at the mercy of your Ruling* parey ou'n dir yer. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Point taken. Mon krwar lesansyel ki tou lede kote pe demande se ki mon konsidere ki sa i en *emergency measure*. E sa mon satisfè aköz depi komansman, menm avan sa *Bill* i vin dan Lasanble, Minis Finans in kominik avek mwan ki dir i byen prese, i byen bezwen sa *Bill*.

Alor Onorab Georges mon a repet mon lotorizasyon. Nou kapab *proceed*?

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Chair. Dan sa ka mon ava demann en dimoun segonn sa propozisyon silvouple.

MR SPEAKER

Segonde, Onorab Arissol.

HON SANDY ARISSOL

Mr Speaker, anvi ki ou'n dir poudir *Bill* i en *Bill emergency* e bann lamannman i sorti lo *panel*. In ganny propoze par Onorab Georges koman *LGB*. Alor mwan mon segonde pou nou bouze. Mersi bokou.

MR SPEAKER

Nou kapab kontinyen? Sa amannman in fini antre? Nou bezwen debat lo la, *ok*. Nou a debat lo la. Wi Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Mr Speaker. Mon'n ganny sa *email* bomaten e mon konpran akoz son semen in en pti pe diferan avek kekfwa sa ki mon ti ava swete i ti ava'n ete. Akoz mwan personnelman mon pa *believe* dan *ex parte order*, oubyen dan *ex parte application* Mr Speaker.

Mon pou dir akoz. Onorab Georges letan in eksplike, pa vedir ki si en *proposal* in ganny fer. Mon le nou ganny li kler ki si en *proposal* in ganny fer, akoz mon asiz lo sa kote latab fodre mon tonm dakor. Mon pou eksplike akoz mon pa tonm dakor. Apre *panel* e mazorite manm i ava deside. Nou dan en pei demokratik.

Onorab Georges letan in fer son prezantasyon, in dir ou pa kapab war sa dimoun. E *Attorney Zeneral* i bezwen

ganny sa pouvwar pou li fer sa *ex parte application*. E ladan i dir ou ki *criminal proceedings* pa ankor *initiate* kont sa dimoun Sesel.

Bomaten nou'n sit en Lalwa kot in annan en zizman, e ki nou fer aplikasyon *under 153* pou nou sezi bann *asset* ki pou sa dimoun. E dan sa menm sa provizyon i dir nou apre nou pou servi sa dimoun avek sa lord. Be nou pa war lo kot nou pou al war li. Si nou konnen kot i ete, annou fer li senp.

Mon pa dir pa devret annan en lord. Ou i pa devret an nan en laplikasyon. Nou'n donn 10 zour pou *extend* bann letan kot ou kapab *apply* letan i annan en *order* deza an egzistans. Alors si nou annan *mutual assistance* nou konnen kote *John, Peter, Harry* i ete. Nou fer laplikasyon, nou servi lo *John, Peter, Harry*, i pa reponn, Lakour i fer en *ex parte order*.

So the application is inter parte but the order may be ex parte order. So dan sa konteks i pa'n reponn, i pa ou kapab, *I mean* fer en *issue* lo sa lord. Rezondet par deryer mon dir sa Mr Speaker, i dir ou anba Lartik 19 nou Konstitisyon i dir ou koumsa, en dimoun i inosan ziskan i ganny prove koupab e ladan i bezwen konnen kwa ki kont li.

So mon konsern i ki sa dimoun i bezwen ganny servi. I en kriminel wi, si nou kategoriz li koman en kriminel. Akoz nou dir *criminal proceedings* pa ankor ganny *initiates* kont li. Be annou donn li son loportinite pou li vini, *put up appearance*. I annan case kot en dimoun i vini Mr Speaker, e Manm Onorab ki pe ekoute e piblik ki pe ekoute, kot en dimoun i vini i dir ou *ok*, i pa pe obzekte en *restraining order*. I ava prouv sa in due course. I a donn ou dokiman. i ava fer en lot keksoz.

FIU konmela i kapab anmenn en laplikasyon epi sa dimoun i vini i defann. E nou'n war, i annan lensidan kot sa in ganny anmennen. Bann *assets* in ganny vann, me selman sa dimoun pa ankor ganny sans defann son lekor.

E mon konsernen. Mon ti a kontan ki nou revwar sa. Akoz mwan mon ti dir avek *panel* poudir mwan *ex parte* order mon pa an faver. E Manm ki ti la i ava konfirm sa. E mon war in servi en lot *channel*, napa problem. I annan diferan *channel* nou kapab servi, mon apresye sa.

Me selman mon pa krwar nou devret permet sa dan sa Lalwa. Nou bezwen dir fer en *inter parte applications* pou sa

boug kapab defann son lekor. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Chairman. Mr Chairman mon pou fer en referans avek en dokiman ki mon'n vwar lo paz *BAR Association of Seychelles*. Ki'n ganny ekrir mon krwar ti dan '*Constitutionality of the FIU's Power to Freeze Bank Accounts without a Court Order under the Anti-Money Laundering Act.*' Ti ganny ekrir par Mr Divino Sabino.

Mon fer referans avek en paragraf ladan ki dir. '*Under Section 10 (4) of the AMLA the Seychelles Financial Intelligent Unit and Asset Recovery Unit, Intelligence and Asset Recovery Unit, coined as the "FIU" under Section 16 of the AMLA, has the power to direct banking institution, not to carry out specified service or transaction during the period specified in the direction not exceeding 180 days*'.

Sete sa peryod ki ti ganny retire dan Lalwa sa letan akoz ti ganny santi koman sa i en pe *abusive* sa letan. I ti donn *FIU* serten pouvwar ase larz pou li fer serten lasezi. Sa letan ti

ankor en *investigative FIU* pou fer lasezi lo serten propriyete. I kapab en kont labank sa letan, ki *belong to* en dimoun *by way* ki en labank in raise swa ki nou apel en *suspicious transaction report*.

So manner mon konpran sa lesplikasyon ki *BAR Association* i donnen e i ti marse, se ki si *FIU* i resevwar from labank ki dir Sebastien Pillay in resevwar en larzan e li i santi sa larzan i annan en aktivite *suspect around it*. In raise sa rapor. E *FIU* i vini i dir *ok* mon pou met en restren, en *freeze* lo sa larzan pou sa 80 zour. E s i fer ki mwan mon pa kapab bouz sa larzan al okenn par.

E sa ti ganny santi par *the Trade* ki i ase, i tro larz. I en pouvwar tro, si ou le tro bokou. E Mr Rampal i kapab *either confirm or* klarifye bann keksoz ki mon pe dir, aköz li ki direkter *FIU* ozordi. E Minis Hassan osi mon krwar i annan serten re koleksyon sa.

Me ozordi kot nou ete la, lefe ki sa pouvwar in nepli anba *FIU*, en lot antite pe bezwen fer sa travay. E sa antite se *FCIU*. Malgre ki personnelman mon santi poudir lafason ki nou'n anmenn sa lamannman i pa neserman *the right process*. Me lentansyon sa lamannman i

kapab enn ki neser pou nou fer en antite ki annan en louvraz enportan dan konbat kriminalite ganny en zouti, ki i bezwen.

E se pou sa rezon ki mon ti ava demann Lasanble, nou'n ekout Onorab Andre ki'n koz *from* en perspektiv byensir ki i annan. Par lefe ki li i ganny, son aktivite personnel i anmenn li pou al devan Lakour e defann koman en Avoka. E mon krwar i en pwennvi koi nou bezwen *take onboard*.

Me nou bezwen kapab osi ekout *from panel* rezondet deryer anmenn en tel lamannman, pou donn en tel pouvwar en antite lo *enforcement*. Ki personnelman mon santi i neser, be mwan mon en *layperson*. Mon pe regard li form perspektiv. Donn plis zouti nou bann lazans pou konbat kriminalite. Konbat trafik Drog. Konbat bann aksyon kriminel. E se sa ki mon anvi war.

So avek ou permisyon, dan plas ki nou al dan en deba lo la, petet nou ava donn *panel* loportinite pou eksplik rezondet deryer sa lamannman. Mersi Mr Chairmen.

MR SPEAKER

Tre byen wi mon krwar ou propozisyon i *sound*. Si *panel* i

kapab met devan Lasanble akoz i bezwen sa lamannman. Apre nou a kapab prosed lo vot.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mersi Mr Speaker. Tou dabor nou demann en leskiz Lasanble ozordi. Vi ki nou'n bezwen entrodwir sa provizyon pandan sesyon e non pa donn zot notis davans. Alors nou demann en leskiz pou sa.

Me rezon det se ki nou ti'n apersevwar en *oversight*. I pa en keksoz ki nou'n fer li ekspreseman pou en serten lentansyon, move lentansyon. Me plito nou'n fer li pou fer sir nou kouver tou bann lamannman neserer ki merit ganny etabli devan Lasanble Nasyonal ozordi.

An se ki konsern *ex parte*, nou pa pou le sel pei ki ou annan *ex parte provision* dan zot Lalwa. E anefer dan nou Lalwa *Proceeds of Crimes Act* nou annan sa provizyon ki mon konpran kote lenkyetid Onorab Andre pe sorti.

Me mon ti a zis kontan enform Lasanble ozordi ki, nou annan bann ka kot i pa posib pou nou kapab ganny en *restraint order* kan nou pa kapab idantifye sa kriminel. Akoz nou bezwen mazin

poudir i dan lentere sa kriminel pou li kasyet. I konnen poudir dan Lalwa Sesel ki nou bezwen en *inter parte hearing* an se moman pou nou kapab sezi son propriyete.

Alors ki i fer, li i kasyet. Akoz i konnen si i kasyet nou pe pou zanmen kapab pran okenn aksyon avek li. So sa i rezon akoz ki Biro *Attorney Zeneral* e menm bann *sponsoring authorities, agencies*. Nou pe sizere ki nou annan sa *ex parte provision* pou ki bann lenstans ki kriminel pe kasyet. Me parkont zot propriyete i dan nou pei, nou pa les repitasyon nou pei ganny *tarnish*.

Kot bann lezot pei i kapab war nou pe soutir sa bann aktivite kriminel. Me plito nou *apply* pou en *restraint order ex parte*. E la apre nou donn li notis. E i enportan pou note ki la ki sa dimoun pou annan sa lanvi pou li kapab *step forward*. Akoz nou'n fer en *restraint order against* son propriyete.

So si nou *hit li where it hurts, I am pretty sure* i pou anvi *come out* pou li kapab vin defann. E pou nou ler i vin defann i kapab *come out finally*. La nou pou fer sir ki menm si i pa sorti pou nou konnen kote i ete, Lalwa i dir ki '*Attorney General shall*', so savedir nou bezwen *still* rod en fason pou ki

nou servi li sa notis. Pou ki i kapab vin defann son lekòr.

Parkont sa ki Onorab Andre in fer sorti, '*innocent until proven guilty*' nou pa pe kondann sa dimoun nou ler ou fer en *restraint order*. En *restraint order* i kapab fer dan diferan laspe. I kapab ganny fer ler nou anvi *seize* en propriyete, an vi ki nou pe esper en serten lenformasyon antre. *Pending investigation*.

E osi i kapab dan lentere kot ler nou krwar koman *Attorney Zeneral* ki pou annan en *proceeding against* sa dimoun dan le fitir. So savedir nou pa pe dir ki sa dimoun i *guilty of an offence. It is more of an order against his or her property*. Sa zis mon ti anvi klarifye. So *innocent until proven guilty remains*. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Madanm *Counsel*. Avek sa nou kapab vot lo sa amannman la a se pwen avan nou kontinyen oubyen? Wi madanm *Counsel*.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Eskize Mr Speaker, mon'n fek realize ki mon pa'n adres pwen Onorab Pillay. An se ki konsern.

Remind mwan please ki ti ou pwen oparavan? Mersi.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Chairmen. Mr Chairmen, annefe ou'n tre lokalman e *very professionally* adres konsern - pa konsern me mwan lontan mon pe, e mon kote latab lontan nou pe siport bann provizyon legal restren si ou le, pou protez repitasyon nou pei. E mon kontan ozordi lot kote latab in *join* nou dan sa lager ki nou'n sey anmennen.

Me ki malgre sa *hickup* ki nou'n gannyen an 2017 kot zot ti fer bann lamannman ki pa ti nesese dan Lalwa, ozordi mon kontan *they are on the same page* avek nou. E ki nou pe bouz devan.

So ou'n fer, briyevman. Ou'n eksplike akòz ou bezwen sa zouti. Mon konnen pa tou dimoun ki pou tonm dakor ek ou. Sa i mon lopinyon, tou dimoun i *entitled to* son lopinyon. E nou bezwen respekte sa lopinyon. Mersi Mr Chairman.

MR SPEAKER

Mersi. Eski nou bezwen lir sa amannman ankòr avan nou prosed lo vot? Nou a zis *carry on*. Alor nou a vot lo sa amannman ki Onorab Georges in met devan. Bann Manm ki

pour lev lanmen silvouple.
Mersi. Okenn ki kont?

Mersi. Vot lo amannman propoze lo *Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism (Amendment) Bill, 2021*. 25 Manm in vot pour, en Manm in vot kont, e 5 Manm in abstain.

Alors amannman in ganny aprouve. Onorab Andre eski ou annan lot pwen lo la pou nou pas lo la?

HON CLIFFORD ANDRE

Yes, Mr Speaker, dan nou dokiman nou annan. Savedir ‘r’ in vin sa lamannman ki fek ganny propoze. So the ‘s’ Mr Speaker, sorry ‘s’ in fini. Dan ‘t’ nou komans avek “*The FIRST SCHEDULE*”. E nou al dan (s) (iii), “*in PART C*” nou'n insert ‘*by repealing serial number 9 and entry thereunder*’ remove ‘*of*’ and substituting ‘*therefor the following entry*’.

MR SPEAKER

Ok sa enn la i ase...

HON CLIFFORD ANDRE

Dernyen Mr Speaker. Akoz nou.

MR SPEAKER

Ou annan zis enn ankor?

HON CLIFFORD ANDRE

Pa dernyen, *sorry* i annan ankor deryer lo paz. I annan ankor...

MR SPEAKER

Vi ki sa enn la i en *wording* ase konplike. Eski nou kapab pran sa enn Madanm *Counsel*?

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mr Speaker nou napa okenn obzeksyon. Mersi.

MR SPEAKER

Ok Mersi. Onorab Andre mon krwar ou kapab kontinyen.

HON CLIFFORD ANDRE

(u) Mr Speaker, dan *THIRD SCHEDULE* ankor. E (u) (i), i pou vin ‘*by repealing serial with small ‘s’*’. No. 2 ‘*entry*’ dan plas ‘*entries thereunder*’. Apre nou pou tir ‘*shall be repealed*’ so nou pou *cross sa out*. ‘*And substituting therefor the following entry*’.

MR SPEAKER

Apre sa i vin sa *whole*. Apre sa ki ou'n fek lir la i vin sa 2 *Reporting Threshold* and so on.

HON CLIFFORD ANDRE

Yes. Yes. Ok. Madanm *Counsel Counsel* ou a kapab adres sa enn?

MS NISSA THOMPSON

Mr Speaker mon zis anvi klarifye. Onorab Andre pe fer referans avek (t) (i)?

MR SPEAKER

Mon krwar wi. Onorab ou a konfirman.

HON CLIFFORD ANDRE

Mr Chairman letan nou'n met 'r' pou sa lamannman ki Onorab Georges. Prezan 't' pou vin 'u'. So mon pe servi sa 'u' ki ...

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Wi Mr Speaker, nou napa okenn obzeksyon. Mersi pou klarifikasyon.

MR SPEAKER

Ok mersi. Kontinyen Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Nou al lo 2 (ii) "in" in met *small i*. "serial number 4 inserting the" removing following 'words including' removing 'the bank acting as Bureau de Change for forex trading in respect of removing "their none". So i vin "in respect of persons who are not their customers".

Mon ava fini sa enn aköz dernyen la Mr Speaker. Apre i ava pran tou ansanm.

Dan V, savedir U pou vin (v) prezan. "FIFTH SCHEDULE of the Principle Act is hereby amended by repealing the words *Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism, Funding sorry. Funding of Terrorism Act and substituting therefor the words Anti-Money Laundering and Countering of Financing of Terrorism Act*".

Sa i dernyen amannman ki nou'n travay lo la koman en Komite. Ankor enn fwa nou remersye Komite antye e Manm Lasanble ou ekout nou. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Madanm Counsel. Fer li dernyen.

STATE COUNSEL (PUPIL) - AG'S OFFICE - NISSA THOMPSON

Mr Speaker, nou napa okenn obzeksyon. E nou osi an retour nou remersye Bills Committee e Lasanble Nasyonal an zeneral pou zot kontribisyon. Mersi.

MR SPEAKER

Ok alors nou'n terminen avek amannman. E nou a rebran koman Lasanble. Wi Onorab Henrie.

HON GERVAIS HENRIE

Wi zis pou permet mwan Mr Speaker. Pou en pti pwen referans akoz depi bomaten nou'n koz lo sa prosesis nou pe aprann. E i annan en komantr ki'n ganny fer konsernan en *Clause* ki ti tire en Lalwa avan.

Monn pas en kantite letan pe sey rode. Mon ti a kontan si ..

MR SPEAKER

Eski ou krwar i nesaser pou kot nou'n arive la?

HON GERVAIS HENRIE

Non, i pa nesaser be solman akoz pou nou kapab vwar. Konmsi pou nou kapab konnen dan ki Lalwa ki i ti ete.

MR SPEAKER

Onorab Pillay i a zis eksplik nou en pe plis pli tar. Mersi, mon krwar i pa nesaser la pou le moman. *Ok* nou'n pas dan Lasanble. E avek sa mon a demann *LGB* pou Mosyon pou *Third Reading*.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, avan ki nou fer sa. Mon pa konnen si mon pe al dan en move direksyon. Mon demann mwan si nou pe devret pran en *final vote on the Bill as*

amended. Akoz in annan plizyer lamannman? *Just to put ourselves on the safe side*. Si nou ti a kapab fer sa mon krwar tou, *unless* ki i annan okenn *push back*. Me mon krwar i ava apropiye. Akoz in annan en kantite amannman. *Then at least* nou konnen ki sa *is what we passed*. Mersi.

MR SPEAKER

Si i korek avek prosedir Lasanble, mon annord avek sa. *Ok* alor nou a pran en vot lo *the Bill as amended*. Bann ki an faver lev lanmen silvouple? Mersi. Okenn ki kont?

Alors Mosyon lo amannman sa *Bill Anti-Money Laundering and Countering of the Financing of Terrorism Act (Amendment) Bill, 2021 as amended*. 25 Manm in vot pour, zero kont, e 6 in *abstain*.

Alors mon krwar dapre ou konsey *LGB*, sa i satisfere prosedir Lasanble pou nou pas lo *Third Reading*.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, 6.26 le 2 Mars 2021, i mon plezir anba *Order 76 (1)* pou move ki *Anti-Money Laundering and Countering of the Financing of Terrorism (Amendment) Bill, 2021* i ganny lir en Trwazyenm Fwa. Mersi.

MR SPEAKER

Nou a ganny en *secondment*?
Onorab Arissol.

HON SANDY ARISSOL

Mersi Mr Speaker. E touzour en plezir apre en zournen travay ozordi ek tou sa bann kontribisyon pozitiv, pou mwan segonn Mosyon. Mersi bokou.

MR SPEAKER

Mersi. Nou a pas lo vot lo *Third Reading* silvouple. Tou Manm ki vot pour lev lanmen silvouple? Mersi. Okenn ki kont?

Mersi Madanm Clerk. Lo *Formal Reading Anti-Money Laundering and Countering of the Financing of Terrorism (Amendment) Bill, 2021*. 26 Manm in vot pour, 0 kont, e 5 in *abstain*. E sa in aprouve par Lasanble. Alor mon a envit Clerk pou fer *Formal Third Reading* sa *Bill*.

MADAM CLERK

Mersi Mr Speaker. *This Act may be cited as the Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism (Amendment) Act, 2021*.

MR SPEAKER

Mersi. E avek sa, sa *Bill* in vin dan Lalwa. Mon a remersye tou

bann Manm pou en long lazournen travay parey Onorab Arissol in dir. E mon a remersi *panel* ki'n ek nou pou en bon pe letan. Sirtou Minis avek SS ki'n la depi bomaten. E avek sa nou ava *adjourn* pou demen 9er. Mersi bokou.

(ADJOURNMENT)